

**ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ – ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (Δ.Π.Μ.Σ.)
«ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»**

Τίτλος Διατριβής

**“ Βασιλεία ΙΙΙ & Ανάλυση του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος σύμφωνα με
αυτήν”**

**Επιβλέπων: Καθηγητής Λεβεντίδης Ιωάννης
Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια: Παναγιώτα Δ. Σαργέντη
Αριθμός Μητρώου: 09313034**

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΑΘΗΝΑ, Ιούλιος 2017

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	3
Περίληψη	5
Abstract.....	7
Ευχαριστίες	8
Εισαγωγή	9
1. Τα Σύμφωνα της Βασιλείας I & II	12
1.1 Το Σύμφωνο της Βασιλείας I	12
1.2 Το Σύμφωνο της Βασιλείας II.....	16
1.2.1 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Βασιλείας II.....	19
1.2.3 Στόχοι της Βασιλείας II	20
1.3 Σύγκριση της Βασιλείας I με τη Βασιλεία II.....	21
2. Βασιλεία III	22
2.1 Η εφαρμογή της Βασιλείας III στην Ευρώπη: το πακέτο CRD4.....	22
2.2 Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών	23
2.3 Άσκηση παρακολούθησης της Βασιλείας III.....	25
2.4 Βασιλεία III και τα Χαρακτηριστικά της	28
2.5 Βασιλεία III και οι Τράπεζες	33
3. Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες	34
3.1 Εθνική Τράπεζα	34
3.2 Τράπεζα Πειραιώς	39
3.3 Alpha Τράπεζα	48
3.4 Τράπεζα Eurobank.....	56
4. Συμπεράσματα των αποτελεσμάτων των 4 Συστημικών Τραπεζών από την έως τώρα εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III	67
4.1 Eurobank EFG	67
4.2 Εθνική Τράπεζα Ελλάδας	70
4.3 Τράπεζα Πειραιώς.....	75
4.4 Alpha Bank	80
5. Διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος 2012 – 2016	84
5.1 Ρευστότητα.....	85
5.2 Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου.....	88
5.3 Κερδοφορία	89

5.4 Κεφαλαιακή Επάρκεια.....	90
5.5 Δάνεια σε καθυστέρηση και προβλέψεις για επισφαλή δάνεια.....	93
6. Συμπεράσματα για την εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III.....	96
6.1 Σε Εθνικό Επίπεδο	96
6.2 Σε Παγκόσμιο Επίπεδο.....	104
Βιβλιογραφία	110
Παράρτημα	114

Περίληψη

Η παρούσα εργασία επιχειρεί μια ουσιαστική ανάλυση του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, βασιζόμενη στις προτάσεις πολιτικής που έχουν παραχθεί από την παγκόσμια οικονομική κρίση και ειδικότερα στις εκθέσεις της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (BCBS) το Δεκέμβριο του 2010, οι οποίες είναι γνωστές και ως Βασιλεία III. Ξεκινώντας από τη θεωρία της τραπεζικής εποπτείας, κάνοντας μια ιστορική αναδρομή στα πεπραγμένα της Επιτροπής της Βασιλείας συνεχίζω με την ανάλυση της Βασιλείας I και II για να την αντιπαραβάλω με τις καινοτομίες που εισάγει η Βασιλεία III αλλά και τις τροποποιήσεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο και παρουσιάζεται εκτενώς η κριτική που ασκείται στις αποφάσεις της Επιτροπής.

Τέλος, εξετάζεται η ελληνική περίπτωση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών και αποτυπώνονται οι επιπτώσεις των νέων μέτρων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα υπό το πρίσμα της οικονομικής κρίσης που βιώνει η χώρα.

Η εργασία ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των συμπερασμάτων σε διεθνές και εθνικό επίπεδο για το κανονιστικό πλαίσιο της Βασιλείας III.

Abstract

This study reflects the efforts made in the 70s and beyond, with many bank failures, the rapid advancement of technology and the liberalization of money markets and capital, the creation and establishment of an adequate and reliable regulatory framework for the operation of most banks worldwide level.

Thus, the Basel Committee was established by member states and major banks. The rules contained in the reports are "general guidelines of good practice". Within this context further strengthen the capital base of banks and bank ensured a level playing field. The acceptance of the pact was especially impressive in the European Union. In the progress of years found some shortcomings and weaknesses of Basel I. The realization of the weaknesses and the pressure of markets led to the revision of certain rules by the Basel Committee and thus established the Basel II. The Basel II focuses on three areas: a) minimum capital requirements, b) supervisory review and c) discipline. The Covenant consists of three pillars which we analyze in detail. Then, we analyze positive and negative effects of Basel I and Basel II in the Greek economy. In the global financial crisis of 2007 under the new Basel II had been implemented only in few countries. The implementation of all the countries of the European Union took place in 2008 along with the financial crisis. The shock caused the Commission created a new framework to regulate the banking market, in order to empower respectively against future incidents and weaknesses are not dealt with Basel II. The BCBS issued in July 2007 a series of additional rules, all of which are known as Basel III. Basel III is based on CRR (EU regulation No 575/2013) of the European Parliament and of the Council of 26/06/2013) new framework will be phased in by 2019 to avoid any turbulence not only in the financial sector and the real economy. Finally, we report the negative and positive feedback from the markets for the new framework as well as the efficiency requirements of Basel III.

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου Κο Ιωάννη Λεβεντίδη για την πολύτιμη βοήθεια που εισέπραξα για την εκπόνηση της διπλωματικής μου διατριβής. Καθώς επίσης και την οικογένειά μου για την αμέριστη στήριξη και εμπύχωση που μου παρείχαν όλα αυτά τα χρόνια.

Εισαγωγή

Η ανάγκη διαχείρισης των τραπεζικών κινδύνων

Εξετάζοντας την κατάσταση που επικρατεί στις τράπεζες, τόσο την παρούσα περίοδο, λόγω της οικονομικής κρίσης που επικρατεί, όσο και διαχρονικά, γίνεται σαφές ότι η διαχείριση των κινδύνων που αντιμετωπίζουν αποτελεί επιτακτική ανάγκη. Οι τράπεζες θα πρέπει να αισθάνονται ασφάλεια μέσα στο ελεύθερο πιστωτικό περιβάλλον που επικρατεί, έτσι ώστε να μπορούν να δρουν ορθολογικά απαλλαγμένες από κινδύνους και να παίρνουν σωστές αποφάσεις σε περιόδους που τα πιστωτικά περιθώρια είναι στενά. Για να επιτευχθούν οι στόχοι των πιστωτικών ιδρυμάτων, δηλαδή το μεγαλύτερο κέρδος, με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, πρέπει οι κίνδυνοι που αναλαμβάνουν να κυμαίνονται στα πλαίσια ανοχής της εκάστοτε συστημικής τράπεζας και μέσα σε καθορισμένα όρια, σύμφωνα με την πολιτική του κάθε ιδρύματος και με τους στόχους του που αναλαμβάνει.

Οι πιστωτικοί κίνδυνοι που αναλαμβάνονται πρέπει να ταυτοποιούνται και να σταθμίζονται κατάλληλα, να παρακολουθούνται και να ελέγχονται. Επίσης, είναι απαραίτητο να ελέγχονται τα ύψη των δανείων, οι όροι τους και των άλλων προστατευτικών μέτρων και οι κίνδυνοι που αυτοί συνεπάγονται, είναι μέσα στα πλαίσια και τα όρια των κινδύνων που η τράπεζα μπορεί να αναλάβει και να αντιμετωπίσει.

Η ανάγκη άσκησης εποπτείας για την διαχείριση των κινδύνων στις τράπεζες, προκύπτει από το διαμεσολαβητικό ρόλο που αυτές διαδραματίζουν, μεταξύ καταθετών και δανειοληπτών. Οι τράπεζες δανείζουν, κατά κανόνα μακροπρόθεσμα, πολλαπλάσιο ποσό των ιδίων κεφαλαίων τους, το οποίο αντλούν από τους καταθέτες και από άλλους πόρους και είναι (γενικά) υποχρεωμένες να τα επιστρέψουν σε πρώτη ζήτηση. Κρίσιμο παράγοντα για τη σταθερότητα του πιστωτικού συστήματος, τη δυνατότητα δηλαδή οι τράπεζες να συνεχίζουν να επιτελούν ομαλά αυτό το ρόλο, αποτελεί η εμπιστοσύνη των καταθετών και των άλλων δανειστών σε αυτές.

Στόχος των εποπτικών αρχών, είναι να εδραιώσουν την εμπιστοσύνη αυτή με τη διασφάλιση της οικονομικής ευρωστίας των επιμέρους πιστωτικών ιδρυμάτων και την ενίσχυση της ικανότητάς τους να αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις από τυχόν εξωγενείς διαταραχές, συμβάλλοντας στη σταθερότητα του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας.

Οι τοποθετήσεις των τραπεζών υπόκεινται σε πλήθος κινδύνων, τους οποίους είναι κατά κανόνα δύσκολο, αν όχι αδύνατον, να αξιολογήσουν επαρκώς οι καταθέτες. Καθώς η κερδοφορία των ιδρυμάτων σχετίζεται άμεσα με την ανάληψη κινδύνων. Έχουν ως κίνητρο να αναλαμβάνουν υψηλότερους κινδύνους από αυτούς που αναλογούν στους μετόχους τους (δηλαδή, στα ίδια κεφάλαιά τους για τυχόν επενδύσεις). Η εποπτεία των μη συστημικών τραπεζών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, όπως αυτές ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και για τις συστημικές τράπεζες από τον SSM (Single Supervisory Mechanism) τον Εποπτικό Μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ο έλεγχος αυτός αφορά: τον έλεγχο της φερεγγυότητας, της ρευστότητας, της κεφαλαιακής επάρκειας και της συγκέντρωσης κινδύνων την επάρκεια της εταιρικής διακυβέρνησης, περιλαμβανομένων των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, τις στρατηγικές και τις διαδικασίες για τη διασφάλιση της διατήρησης των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στο επίπεδο που απαιτείται, για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνουν. Η εργασία αυτή πραγματοποιείται το Πλαίσιο Κεφαλαιακής Επάρκειας της Βασιλείας, έτσι όπως θεσπίστηκε από την Επιτροπή Βασιλείας για την εποπτεία των τραπεζών (Basel Committee on Banking Supervision). Στο 1^ο Κεφάλαιο παρουσιάζουμε τους κανόνες, τα χαρακτηριστικά, τους στόχους που αφορούν το Σύμφωνο της Βασιλείας I (1988), καθώς και εκείνους που αφορούν το Σύμφωνο της Βασιλείας II (2002). Επιπλέον, γίνεται σύγκριση μεταξύ των δύο παραπάνω Συμφώνων και παρουσιάζονται οι μέθοδοι υπολογισμού του πιστωτικού και του λειτουργικού κινδύνου. Στο 2^ο Κεφάλαιο πραγματοποιείται αναλυτική παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου της Βασιλείας III για την εφαρμογή σε διεθνές, κοινοτικό, αλλά και εθνικό επίπεδο.

Στη συνέχεια, αναλύονται οι επιπτώσεις του νέου συμφώνου στην κεφαλαιακή θέση και την αποτελεσματικότητα των τραπεζών, καθώς και οι στόχοι και οι ωφέλειες των κανόνων της Βασιλείας. Στο 3^ο Κεφάλαιο εξετάζονται αναλυτικά οι τεσσέρις συστημικές τράπεζες. Στο 4^ο Κεφάλαιο αναφέρονται τα οικονομικά αποτελέσματα των τεσσάρων συστημικών τραπεζών από την ως τώρα εφαρμογή των κανόνων του ρυθμιστικού πλαισίου της Βασιλείας III. Στο 5^ο Κεφάλαιο παραθέτουμε την οικονομική διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από το 2012 έως το 2016 και η οικονομετρική προσέγγιση που πραγματοποιήθηκε σε σχέση με τις τέσσερις συστημικές τράπεζες του ελληνικού τραπεζικού συστήματος (Εθνική, Alpha, Eurobank, και Πειραιώς).

Στο 6^ο και τελευταίο αναφέρονται αναλυτικά τα συμπεράσματα για την εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III σε Παγκόσμιο και Εθνικό επίπεδο.

Σκοπός είναι η διερεύνηση και η ανάλυση των δυνατοτήτων εφαρμογής της Βασιλείας III στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

1. Τα Σύμφωνα της Βασιλείας I & II

1.1 Το Σύμφωνο της Βασιλείας I

Βάση του πλαισίου, που έχει διαμορφώσει η Επιτροπή της Βασιλείας, για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών, αποτελεί το Σύμφωνο της Βασιλείας του 1988 (Basle Capital Accord), οι διατάξεις του οποίου αφορούν δύο συναφή θέματα: τη μέθοδο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων των Διεθνών και των Ιδιωτικών Κεντρικών Τραπεζών, για την κάλυψη, έναντι της έκθεσής τους στον πιστωτικό κίνδυνο (και τον κίνδυνο χώρας) από στοιχεία ενεργητικού και εκτός ισολογισμού, και τον καθορισμό των στοιχείων των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων, με τα οποία οι τράπεζες δικαιούνται να εκπληρώνουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη, έναντι του πιστωτικού κινδύνου και των κινδύνων αγοράς. Η πρακτική της Διαχείρισης Κινδύνων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εξελίχθηκε ταχύτητα, από το τέλος της δεκαετίας του 1970 ως σήμερα. Βασικότερες αιτίες, ήταν η απελευθέρωση των αγορών, η αύξηση της ταχύτητας κυκλοφορίας των κεφαλαίων, η αυξανόμενη πολυπλοκότητα των χρηματοοικονομικών εργαλείων με την εισαγωγή των παραγώγων, καθώς επίσης και η χρήση της τεχνολογίας σε επίπεδο συναλλαγών, αλλά και σε επίπεδο διαχείρισης κεφαλαίων. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις, έναντι του πιστωτικού κινδύνου προήλθαν κυρίως, από την έλλειψη σωστής διαχείρισης του δανειακού χαρτοφυλακίου των ιδρυμάτων. Είναι η πρώτη φορά που συνδέεται το ύψος των ιδίων κεφαλαίων με τον πιστωτικό κίνδυνο και καθιερώνεται ο συντελεστής φερεγγυότητας, για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου. Ως Συντελεστής Φερεγγυότητας, ορίζεται ο λόγος των Ιδίων Κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος προς τα στοιχεία του Ενεργητικού και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, σταθμισμένα με τον κίνδυνο τους. Το πρώτο Σύμφωνο της Βασιλείας, γνωστό ως Βασιλεία I, εστιάζει στην κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών. Ο κίνδυνος κεφαλαιακής επάρκειας, δηλαδή ο κίνδυνος από μια απροσδόκητη απώλεια, ταξινομείται σε πέντε κατηγορίες (0%, 10%, 20%, 50%, 100%). Συγκεκριμένα, το σύμφωνο αυτό προσδιορίζει τα στοιχεία και την ποιότητα των ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών και ομαδοποιεί σε βασικές κατηγορίες, τα εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία τους, ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο που εμπεριέχουν. Έτσι, το Σύμφωνο της Βασιλείας επέβαλλε ένα ελάχιστο ενιαίο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, 8%, και εναρμόνισε για πρώτη φορά το διεθνές εποπτικό σύστημα.

Σύμφωνα με το σύμφωνο της Βασιλείας I, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ορίζεται από την ποσοστιαία σύγκριση των ακόλουθων μεγεθών.

$$\text{Δ.Κ.Ε} = \frac{\text{ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ}}{\text{ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ}} > 8\%$$

(με δεδομένους τους συντελεστές στάθμισης κινδύνων). Επιπλέον, πρέπει το παραπάνω κλάσμα να είναι μεγαλύτερο από 8%. Η διεθνής αποδοχή του συμφώνου υπήρξε εντυπωσιακή και ειδικά, στην περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον αντίστοιχες διατάξεις ενσωματώθηκαν στο κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο της τραπεζικής εποπτείας, με αποτέλεσμα την αναμφισβήτητη ενίσχυση της φερεγγυότητας των τραπεζών κατά την προηγούμενη και τρέχουσα δεκαετία. Η ύπαρξη υψηλών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας είναι βεβαίως αναγκαία, αλλά όχι και ικανή συνθήκη για την εξασφάλιση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος. Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ποιοτικών χαρακτηριστικών, όπως το καλό μάνατζμεντ και η υγιής δομή της τράπεζας, η ύπαρξη επαρκών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, η ανάπτυξη διαδικασιών χορήγησης δανείων και η συνετή διαχείριση χαρτοφυλακίου, που είναι εξίσου απαραίτητα. Όμως, η δεκαετία του 1980 χαρακτηρίστηκε από μεγάλη μεταβλητότητα στις παραμέτρους της αγοράς και του συναλλάγματος και ιδιαίτερα στα επιτόκια, με αποτέλεσμα αρνητικές επιπτώσεις στην κερδοφορία των πιστωτικών ιδρυμάτων. Με αφορμή τη νέα χρηματοοικονομική κατάσταση, οι εποπτικές αρχές επέκτειναν τους ήδη υπάρχοντες κανόνες και θέσπισαν νέους δίνοντας περισσότερο έμφαση στην εφαρμογή των κεφαλαιακών απαιτήσεων και στον κίνδυνο αγοράς με την επιβολή του Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας. Στη συνέχεια, στη δεκαετία του 1990 εμφανίστηκαν περιπτώσεις καταστροφικών ζημιών σε πιστωτικά ιδρύματα, εξαιτίας κινδύνων που προέρχονταν από ατέλειες του πλαισίου λειτουργίας. Με αφορμή κάποιες χρηματοοικονομικές δυσλειτουργίες και πτωχεύσεις σε πιστωτικά ιδρύματα γεννήθηκε η ανάγκη διαχείρισης ενός πρωτοεμφανιζόμενου τύπου κινδύνου, του λεγόμενου Λειτουργικού Κινδύνου. Το 1999, η Επιτροπή της Βασιλείας έδωσε στη δημοσιότητα το αναθεωρημένο έγγραφο του 1988, προς σχολιασμό σε θέματα πιστωτικού κινδύνου. Το νέο κείμενο, οδήγησε σε συνεχείς διαβουλεύσεις μεταξύ των κεντρικών φορέων. Η βασική μεθοδολογία του πρώτου αναθεωρημένου Συμφώνου της Βασιλείας, αφορά άμεσα τα εποπτικά ίδια κεφάλαια.

Οι σταθμίσεις πιστωτικού κινδύνου ορίζονται ανά κατηγορία οφειλέτου, δηλαδή μικρότερου πιστωτικού κινδύνου, και είναι οι κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες, ενώ στη συνέχεια ακολουθούν τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις. Επίσης, οι σταθμίσεις πιστωτικού κινδύνου έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και τραπεζών θα βασίζονται σε διαχωρισμό των κρατών, ανάλογα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ. Αυτό σημαίνει, ότι τα κράτη μέλη του ΟΟΣΑ θα ανήκουν σε Α'. Παρά τα ανωτέρω επιτεύγματα, ο σχεδιασμός του κανόνα κεφαλαιακής επάρκειας του 1988 έλαβε αποκλειστικά υπόψη τα χαρακτηριστικά του τραπεζικού συστήματος της δεκαετίας του '80. Γι' αυτό, και κρίνεται ανεπαρκής για τις ανάγκες του διεθνούς χρηματοπιστωτικού τομέα του 21ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, η κριτική εστιάζεται σε τέσσερα κυρίως σημεία:

- Οι τράπεζες μπορούσαν να προσαρμόσουν σταδιακά τη συμπεριφορά τους, ώστε να ικανοποιούν τον κανόνα του Συμφώνου της Βασιλείας, αξιοποιώντας νομικά κενά ή ατέλειες, προβαίνοντας σε arbitrage κεφαλαίων και τιτλοποιώντας επιχειρηματικά δάνεια.
- Η απουσία σοβαρής διαφοροποίησης των κεφαλαιακών απαιτήσεων στον κανόνα του Συμφώνου της Βασιλείας, ανάλογα με το ύψος του πιστωτικού κινδύνου αποτελούσε κίνητρο για ορισμένες τράπεζες να επιδίδονται σε δανεισμό υψηλού κινδύνου. Για παράδειγμα, αν και υπήρχαν σημαντικές διαφορές στο ύψος του πιστωτικού κινδύνου μεταξύ των τοποθετήσεων στις διάφορες χώρες του ΟΟΣΑ, το Σύμφωνο της Βασιλείας επέβαλλε ότι η έκθεση σε δανεισμό προς τις χώρες αυτές γενικά, σταθμίζεται έναντι του κινδύνου με ποσοστό 0%. Αυτό οδηγούσε σε μία υποκατάσταση των στοιχείων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, που έχουν μέτρια απόδοση, με στοιχεία που ενσωματώνουν υψηλό κίνδυνο. Η υποκατάσταση αυτή, είναι φυσικό αποτέλεσμα της θετικής συσχέτισης που υφίσταται ανάμεσα στον κίνδυνο και την απόδοση κάθε στοιχείου του ενεργητικού. Εάν, η κεφαλαιακή απαίτηση για μία ευρεία ομάδα στοιχείων ενεργητικού είναι η ίδια, μία μέση τράπεζα που επιθυμεί να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της θα επιλέξει οριακά να χορηγήσει πιστώσεις που ενσωματώνουν υψηλότερους κινδύνους. Ζώνη πιστωτικού κινδύνου, ενώ τα λοιπά κράτη θα είναι σε Β' Ζώνη υψηλότερου κινδύνου. Ακόμη, οι βραχυπρόθεσμες διατραπεζικές τοποθετήσεις ορίζονται

σε 12 μήνες.

- Οι σταθμίσεις που προέβλεπε το Σύμφωνο της Βασιλείας του 1988, για τα στοιχεία του ενεργητικού βασίζονταν αποκλειστικά, στην έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο. Αγνοούσε επομένως, άλλες μορφές τραπεζικών κινδύνων, όπως ο κίνδυνος αγοράς, κίνδυνος επιτοκίου, ο λειτουργικός κίνδυνος, ο νομικός κίνδυνος κ.λπ.
- Οι κανόνες της Βασιλείας σχεδιάστηκαν για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των διεθνών τραπεζών που δραστηριοποιούνται στις βιομηχανικές χώρες. Εντούτοις, η λογική των κανόνων κεφαλαιακής επάρκειας έχει υιοθετηθεί από πολλές χώρες του κόσμου. Ιδιαίτερα, στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εφαρμόζεται σε τραπεζικά ιδρύματα και επενδυτικές εταιρείες ανεξάρτητα από το μέγεθός τους. Στον βαθμό, ωστόσο, που ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών γίνεται περισσότερο πολύπλοκος, οι γενικευμένοι κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας καθίστανται αναποτελεσματικοί.
- Η Βασιλεία I είχε έναν Πυλώνα, τον Πυλώνα I. Συνδύαζε τα απαιτούμενα κεφάλαια με τον πιστωτικό κίνδυνο που αντιμετώπιζε η τράπεζα (ελάχιστου διαθέσιμου για την αντιμετώπιση των κινδύνων της τράπεζας).

1.2 Το Σύμφωνο της Βασιλείας II

Η συνειδητοποίηση των αδυναμιών του συμφώνου της Βασιλείας I, αλλά και η πίεση της αγοράς οδήγησε στην έναρξη των εργασιών για την αναθεώρησή του από την Επιτροπή Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία όφειλε να αναθεωρήσει τις οδηγίες περί κεφαλαιακής επάρκειας, οι οποίες σε αντίθεση με τις συστάσεις της Επιτροπής της Βασιλείας είναι υποχρεωτικές. Το 2001, η Επιτροπή Βασιλείας εξέδωσε και νέο έγγραφο, στο οποίο παρουσιάζονται με λεπτομερέστερο τρόπο οι αναθεωρημένες προτάσεις, με προβλεπόμενο χρόνο εφαρμογής το 2004. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη σειρά της εξέδωσε κείμενο προς σχολιασμό, το οποίο ουσιαστικά στήριζε το έγγραφο της Βασιλείας, αλλά εστίαζε περισσότερο σε θέματα που αφορούσαν αποκλειστικά τη Νομισματική Ένωση και αποτέλεσε βάση για την εναρμόνιση της Βασιλείας στα πλαίσια της Ευρωζώνης.

Έτσι, στις 26 Ιουνίου 2004 εκδόθηκε το αναθεωρημένο εποπτικό πλαίσιο της Κεφαλαιακής Επάρκειας, το οποίο είναι γνωστό ως Βασιλεία II και πρόκειται να εφαρμοστεί πλήρως, μέχρι το 2015. Εστιάζει σε τρεις κύριες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, του εποπτικού ελέγχου και της πειθαρχίας της αγοράς, οι οποίες είναι γνωστές ως **τρεις πυλώνες**. Σκοπός, είναι να ενισχυθούν και να εποπτευθούν οι διεθνείς τραπεζικές απαιτήσεις. Οι βασικοί στόχοι του νέου Συμφώνου συνίστανται στα ακόλουθα:

Να αποδοθεί έμφαση στη διαδικασία εποπτικής εξέτασης και στη διαφάνεια της αγοράς. Η επαρκής κάλυψη του συνόλου των χρηματοοικονομικών και μη κινδύνων. Η σταδιακή σύγκλιση του ύψους των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς το οικονομικό κεφάλαιο των τραπεζών, μέσω της αναγνώρισης από τις εποπτικές αρχές της απότιμησης του κινδύνου που πραγματοποιούν οι ίδιες οι τράπεζες. Το νέο σύμφωνο της Βασιλείας απαρτίζεται από **τρεις πυλώνες**:

- I. **Ο πρώτος πυλώνας**, αφορά τον καθορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη του **πιστωτικού**, του **λειτουργικού** κινδύνου και του κινδύνου της **αγοράς**.
- II. **Ο δεύτερος πυλώνας**, αφορά τη θέσπιση των γενικών αρχών και κριτηρίων

που καλούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να υιοθετήσουν και τον καθορισμό του σκοπού, στον οποίο αποβλέπει η διαδικασία της αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών από τις εποπτικές αρχές.

III. Ο τρίτος πυλώνας, αφορά την ενίσχυση της πειθαρχίας της αγοράς μέσω της δημοσιοποίησης συγκεκριμένων ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων.

Οι τρεις αυτοί πυλώνες του Συμφώνου είναι αμοιβαίως αλληλοενισχυόμενοι. Αναμφίβολα, η αποτελεσματικότητα των κανόνων του πρώτου πυλώνα εξαρτάται καθοριστικά, από την ικανότητα των εποπτικών αρχών να ελέγχουν την ορθή εφαρμογή τους, μέσω των εξουσιών του 2ου πυλώνα. Επίσης, οι αυξημένες υποχρεώσεις γνωστοποίησης στοιχείων του 3ου πυλώνα διαμορφώνουν τα κατάλληλα κίνητρα για τη βελτίωση των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, που αναπτύσσουν οι τράπεζες.

Τέλος, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών, όπως είπαμε και παραπάνω, αντιπροσωπεύει την αναλογία μεταξύ των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας και των στοιχείων του ενεργητικού (εντός και εκτός ισολογισμού), τα οποία έχουν αντισταθμιστεί, ανάλογα με τον κίνδυνο που έχει αποφασιστεί ότι τους αντιστοιχεί.

Κατηγορίες Κινδύνου

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Ο πιστωτικός κίνδυνος, είναι ο κίνδυνος ότι ο αντισυμβαλλόμενος σε μια οικονομική συναλλαγή, θα παραλείψει να εκπληρώσει τη συμβατική υποχρέωσή του. Δεδομένου ότι υπάρχουν πολλοί τύποι αντισυμβαλλομένων και υποχρεώσεων, ο πιστωτικός κίνδυνος μπορεί να λάβει πολλές μορφές και να αναφερθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, όπως «κίνδυνος αντισυμβαλλομένου».

- **Λειτουργικός κίνδυνος**

Είναι ο κίνδυνος των αναποτελεσματικών λειτουργιών μιας τράπεζας, με επακόλουθο τη μείωση της ροής των εσόδων ή πιο συγκεκριμένα, ο κίνδυνος εμφάνισης ζημιών από απάτη ή από έκτακτα έξοδα, όπως για παράδειγμα έξοδα για δικαστικό αγώνα, από πολυπλοκότητα εργασιών, από τεχνολογικές δυσλειτουργίες, από μεθόδους ασφάλειας, από λάθη προσωπικού και άλλες πιο εξειδικευμένες αιτίες.

Ο λειτουργικός κίνδυνος αναφέρεται στις απώλειες που μπορεί να προκύψουν, λόγω της ανεπάρκειας των συστημάτων και των εσωτερικών ελέγχων, των ανθρωπίνων σφαλμάτων, αποτυχιών της διοίκησης και ενδεχομένων δυσχερειών, μεταξύ των βασικών παραγόντων της εταιρικής διοίκησης, δηλαδή των μετόχων, των διευθυντικών στελεχών ή των εκπροσώπων των εργαζομένων. Δηλαδή, είναι η πιθανότητα μεταβολής στα κέρδη ή στα ίδια κεφάλαια της τράπεζας, λόγω προβλημάτων στη λειτουργία ή και στην παροχή υπηρεσιών. Ένα σημαντικό είδος λειτουργικού κινδύνου αφορά τον τεχνολογικό κίνδυνο, δηλαδή τον κίνδυνο βλάβης ή ανεπάρκειας των συστημάτων τεχνολογίας πληροφορικής. Αυτό σημαίνει, ότι υπάρχει ανάγκη προστασίας των συστημάτων από ενδογενείς δυσχέρειες ή εξωτερικές παρεμβάσεις. Οι λειτουργικοί κίνδυνοι σχετίζονται με την κακή λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων, των συστημάτων reporting, και των εσωτερικών κανόνων παρακολούθησης της διαχείρισης κινδύνου. Άλλες όψεις του λειτουργικού κινδύνου περιλαμβάνουν γεγονότα όπως, πυρκαγιές, σεισμούς ή άλλες φυσικές καταστροφές. Οι λειτουργικοί κίνδυνοι μπορούν να ταξινομηθούν από αμελητέοι (για παράδειγμα, ο κίνδυνος βλάβης των φωτοτυπικών μηχανημάτων), μέχρι ουσιαστικοί και σημαντικοί (για παράδειγμα, κίνδυνος πτώχευσης, εξαιτίας του αναποτελεσματικού διαχειριστικού ελέγχου. Έτσι λοιπόν, οι λειτουργικοί κίνδυνοι μπορεί να εμφανιστούν:

α) είτε, σε τεχνικό επίπεδο (technical risk)

β) είτε, στο επίπεδο οργανωτικής δομής της παρακολούθησης των κινδύνων

- **Κίνδυνος αγοράς**

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος μεταβολής της αξίας μιας επένδυσης από μεταβολές σε γενικούς παράγοντες της αγοράς, όπως :

1. ο χρηματιστηριακός κίνδυνος ή ο κίνδυνος αλλαγής των τιμών των μετοχών.
2. ο κίνδυνος επιτοκίου ή ο κίνδυνος αλλαγής των επιτοκίων.
3. ο νομισματικός κίνδυνος ή ο κίνδυνος, πως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες θα αλλάξουν.
4. ο κίνδυνος εμπορευμάτων, δηλαδή ο κίνδυνος της αλλαγής τιμών των εμπορευμάτων (όπως πετρέλαιο, μέταλλα).

1.2.1 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Βασιλείας II

Τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Βασιλείας II και των διαφορών της από τη Βασιλεία I είναι τα ακόλουθα:

- Η Βασιλεία II περιλαμβάνει ένα περιπλοκότερο πλαίσιο μέτρησης για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών.
- Η Βασιλεία II δεν έχει στόχο μόνο την επάρκεια, αλλά και τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων στο τραπεζικό κλάδο, με την παροχή των σωστών κινήτρων για την καλύτερη συνεργασία και την ενθάρρυνση της διαφάνειας.
- Αντίθετα από τη Βασιλεία I, η Βασιλεία II δίνει βάρος στο λειτουργικό κίνδυνο και στον Κίνδυνο της Αγοράς. Πράγματι, η βασική εστίαση της Βασιλείας II βρίσκεται στο λειτουργικό, στον πιστωτικό κίνδυνο και στον κίνδυνο αγοράς
- Το σύμφωνο της Βασιλείας II παρέχει ένα πιο εύπεπτο πλαίσιο επάρκειας (με την ικανότητα να εξελιχθεί με την πάροδο του χρόνου), μιας που απεικονίζει με έναν καλύτερο τρόπο τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες και τους ενθαρρύνει για να κάνουν τις απαραίτητες βελτιώσεις στην αξιολόγηση του κινδύνου.
- Η Βασιλεία II είναι πιο ευαίσθητη στον κίνδυνο από τη Βασιλεία I.
- Σε χώρες που τα επίπεδα του κινδύνου είναι ακόμα υψηλότερα, πρέπει να εξετάζεται η επιπλέον ανάγκη για καθορισμό μεγαλύτερης κεφαλαιακής επάρκειας, από ότι ορίζει το σύμφωνο. Οι εθνικές αρχές είναι επίσης, ελεύθερες να εφαρμόσουν τα συμπληρωματικά μέτρα της επάρκειας.
- Το σύμφωνο της Βασιλείας II σχεδιάστηκε για να εφαρμοστεί στις διεθνώς ενεργές τράπεζες (τράπεζες με τα υποκαταστήματα σε άλλες χώρες).
- Μια σημαντική καινοτομία της Βασιλείας II είναι η ευρύτερη χρήση των εσωτερικών μοντέλων για την αξιολόγηση του κινδύνου. Η συμφωνία παρέχει μια σειρά των προαιρετικών δυνατοτήτων για τον πιστωτικό κίνδυνο, το λειτουργικό κίνδυνο και το κίνδυνο της αγοράς.

1.2.3 Στόχοι της Βασιλείας II

Ο βασικός στόχος πίσω από την αναθεώρηση της Βασιλείας II είναι η ανάπτυξη ενός πλαισίου που ωθεί στην εξυγίανση και τη σταθερότητα του διεθνούς τραπεζικού συστήματος, χωρίς ανεξέλεγκτες ανταγωνιστικές τάσεις μεταξύ των διεθνών τραπεζών. Διατηρώντας τα στοιχεία κλειδιά της Βασιλείας I, το αναθεωρημένο πλαίσιο παρέχει μια σειρά από προαιρετικές δυνατότητες, για τις κύριες απαιτήσεις, για τον πιστωτικό κίνδυνο, το λειτουργικό κίνδυνο και το κίνδυνο της αγοράς, που επιτρέπει στις τράπεζες να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες προσεγγίσεις για τις διαδικασίες τους. Υπό τη Βασιλεία II, οι εθνικές αρχές θα είναι ελεύθερες να υιοθετήσουν τις ρυθμίσεις που θέλουν. Η Επιτροπή της Βασιλείας έχει δηλώσει ότι η Βασιλεία II δεν στοχεύει στην αλλαγή του διεθνούς επιπέδου κεφαλαίου στα τραπεζικά δρόμενα, αλλά μάλλον στη δημιουργία ενός κινήτρου που θα ενθαρρύνει τις τράπεζες να υιοθετήσουν «τις καλύτερες πρακτικές», για τη διαχείριση κινδύνων. Ο Fischer (2002) υποστήριξε ότι η Βασιλεία II έχει σχεδιαστεί, για να ενθαρρύνει τις αποτελεσματικότερες και περιεκτικότερες πρακτικές διαχείρισης κινδύνου και για να παρέχει στους επόπτες και στην αγορά τα ακριβέστερα μέτρα, για να διασφαλιστεί η επάρκεια των τραπεζών και να μειωθεί το επίπεδο του κινδύνου. Έτσι, η Βασιλεία διακρατά το ρόλο της, που είναι η διασφάλιση της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, η διαμόρφωση ισοδύναμων όρων ανταγωνισμού, κυρίως σε διεθνές επίπεδο αφενός, μεταξύ των διεθνώς δραστηριοποιούμενων τραπεζών και αφετέρου μεταξύ των τραπεζών και των επενδυτικών εταιριών, η κατανομή αρμοδιοτήτων και η συνεργασία εποπτικών αρχών, η προώθηση μεθόδων προληπτικής εποπτείας τραπεζών και χρηματοπιστωτικών ομίλων ετερογενών δραστηριοτήτων, αλλά και η διαχείριση κινδύνων.

Η τελική έκδοση της Βασιλείας II έχει ως στόχο:

- Διασφάλιση ότι η διάθεση των κεφαλαίων των τραπεζών να είναι λιγότερο ευαίσθητη σε κινδύνους.
- Βελτίωση απαίτησης γνωστοποίησης που θα επιτρέπουν στους συμμετέχοντες στην αγορά να εκτιμήσουν την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων της ιδρύματος.

- Διασφάλιση ότι ο πιστωτικός, ο λειτουργικός και ο κίνδυνος αγοράς να είναι ποσοτικά με βάση τα στοιχεία των τεχνικών της Βασιλείας II.
- Η προσπάθεια για την ευθυγράμμιση της οικονομικής και των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων να είναι πιο συντονισμένη και ακριβής για να μειωθούν τα περιθώρια για κανονιστική διαμεσολάβηση.

1.3 Σύγκριση της Βασιλείας I με τη Βασιλεία II

Το σύμφωνο της Βασιλείας I, στην αρχική του μορφή, κάλυπτε μόνο τον

πιστωτικό κίνδυνο και ουσιαστικά επέβαλε το εποπτικό κεφάλαιο (regulatory capital) να είναι τουλάχιστον 8% του σταθμισμένου ενεργητικού (risk weighted assets) ή, με άλλα λόγια, ο δείκτης φερεγγυότητας να μην υπολείπεται του 8%. Κατά τους κανόνες της Βασιλείας, είναι ευρύτερο του παραδοσιακού ορισμού της «Καθαρής Θέσης» και περιλαμβάνει στοιχεία όπως ομολογίες και δάνεια περιορισμένης εξασφάλισης (subordinated debt). Από την άλλη πλευρά, το σταθμισμένο ενεργητικό προέκυπτε από τη στάθμιση των στοιχείων του ενεργητικού σύμφωνα με έναν συντελεστή από τους τέσσερις συντελεστές (0%, 20%, 50% και 100%), σύμφωνα με την κατηγορία ενεργητικού. Τελικά, το εποπτικό κεφάλαιο δεν έπρεπε να υπολείπεται του 8% του σταθμισμένου ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος. Το Σύμφωνο της Βασιλείας II, ενώ διατηρεί τις βασικές αρχές της Βασιλείας I, όπως τον δείκτη φερεγγυότητας σε ποσοστό 8%, προχωρεί σε μία σημαντική τροποποίηση, στη δυνατότητα των τραπεζών να χρησιμοποιούν τα δικά τους εσωτερικά συστήματα κινδύνου για τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Επιπροσθέτως, η στάθμιση των χορηγήσεων των τραπεζών για τον υπολογισμό του δείκτη φερεγγυότητας μπορεί να κάνει χρήση των αξιολογήσεων διεθνών οίκων (credit agencies, όπως Moodys, S&P κ.τ.λ.). Τέλος, οι καινούριοι κανόνες λαμβάνουν υπόψη, τον λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο της αγοράς.

2. Βασιλεία III

2.1 Η εφαρμογή της Βασιλείας III στην Ευρώπη: το πακέτο CRD4

Η "Βασιλεία III" είναι ένα ολοκληρωμένο σύνολο μεταρρυθμιστικών μέτρων στον

τομέα της τραπεζικής προβλεπτικής ρύθμισης που εκπόνησε η Επιτροπή Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, με σκοπό την ενίσχυση της ρύθμισης, της εποπτείας και της διαχείρισης κινδύνων του τραπεζικού τομέα. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν: Να βελτιώσει την ικανότητα του τραπεζικού τομέα, να απορροφά τις διαταραχές που προκαλούνται από το χρηματοπιστωτικό και οικονομικό άγχος, ανεξάρτητα από την πηγή, τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνων και της διακυβέρνησης, Ενίσχυση της διαφάνειας και των γνωστοποιήσεων των τραπεζών. Η συμφωνία της Βασιλείας III εγκρίθηκε από τη G20 τον Νοέμβριο του 2010.

Το 2013, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε νομοθετικό πακέτο για την ενίσχυση της ρύθμισης του τραπεζικού τομέα και την εφαρμογή της συμφωνίας της Βασιλείας III στο νομικό πλαίσιο της ΕΕ. Το νέο πακέτο αντικαθιστά τις ισχύουσες οδηγίες για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις (2006/48 και 2006/49) με οδηγία και κανονισμό και αποτελεί σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία ενός πιο υγιούς και ασφαλέστερου χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Ο κανονισμός περιέχει τις λεπτομερείς απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων, ενώ η νέα οδηγία καλύπτει τομείς της τρέχουσας οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις όπου τα κράτη μέλη πρέπει να μεταφέρουν τις διατάξεις της ΕΕ κατά τρόπο που να είναι κατάλληλος για το αντίστοιχο περιβάλλον τους ¹.

Το πακέτο εφαρμόστηκε από την 1η Ιανουαρίου 2014. Ορισμένες από τις νέες διατάξεις θα τεθούν σταδιακά μεταξύ 2014 και 2019.

2.2 Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ) διαδραματίζει βασικό ρόλο στην εφαρμογή του πλαισίου Basel III στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹ **European Banking Authority (February 2017)**. Implementing Basel III in Europe: CRD IV package <http://www.eba.europa.eu/>

Αν και παρείχε τεχνικές συμβουλές εμπειρογνομόνων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας, η ΕΒΑ έχει τώρα την εντολή να εκπονήσει σειρά δεσμευτικών τεχνικών προτύπων BTS (Binding Technical Standards), κατευθυντήριες γραμμές και εκθέσεις για την εφαρμογή της δέσμης μέτρων CRD IV / CRR.

Τα BTS είναι νομικές πράξεις που καθορίζουν συγκεκριμένες πτυχές ενός νομοθετικού κειμένου της ΕΕ (οδηγία ή κανονισμός) και αποσκοπούν στη διασφάλιση συνεπούς εναρμόνισης σε συγκεκριμένους τομείς. Τα BTS υιοθετούνται πάντοτε τελικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω κανονισμών ή αποφάσεων. Σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ, οι κανονισμοί είναι νομικά δεσμευτικοί και εφαρμόζονται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό σημαίνει ότι, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος τους, αποτελούν μέρος του εθνικού δικαίου των κρατών μελών και η εφαρμογή τους στο εθνικό δίκαιο δεν είναι μόνο περιττή, αλλά και απαγορευμένη.

Οι κατευθυντήριες γραμμές αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της σύγκλισης των εποπτικών πρακτικών σε όλη την ΕΕ. Αν και δεν είναι νομικά δεσμευτικές, οι εποπτικές αρχές και τα θεσμικά όργανα της Ευρώπης πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με αυτές. Ειδικότερα, οι εποπτικές αρχές είναι υποχρεωμένες να ενημερώνουν την ΕΑΤ για τη συμμόρφωσή τους ή την πρόθεσή τους να συμμορφωθούν με αυτές και να εξηγήσουν επίσης τους λόγους ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης.

Τέλος, η ΕΑΤ έχει την εντολή να εκπονήσει ορισμένες εκθέσεις με στόχο την αξιολόγηση ή την αξιολόγηση του αντίκτυπου πολλών διατάξεων που περιλαμβάνονται στο νομοθετικό κείμενο, όπως η εφαρμογή ποσοστού μόχλευσης στην Ευρώπη ή η αξιολόγηση του αντίκτυπου των νέων διατάξεων Δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Προκειμένου να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος της πλήρους εφαρμογής του νέου πλαισίου Βασιλείας ΙΙΙ στο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, η ΕΑΑ διεξάγει σε εξαμηνιαία βάση (με στοιχεία από το τέλος Ιουνίου έως το τέλος Δεκεμβρίου) Δείγμα τραπεζών

της ΕΕ. Η Άσκηση παρακολούθησης της Βασιλείας III διεξάγεται σε εθελοντική βάση².

2.3 Άσκηση παρακολούθησης της Βασιλείας III

Το νέο εποπτικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (BCBS) και είναι γνωστό ως "Βασιλεία III" είναι ένα πλήρες σύνολο ρυθμιστικών μέτρων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της εποπτείας και της διαχείρισης του κινδύνου του τραπεζικού τομέα σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) παρακολουθεί και αξιολογεί τον αντίκτυπο των κανόνων της Βασιλείας III σε δείγμα τραπεζών της ΕΕ από τον Ιούνιο του 2011. Η άσκηση αυτή διεξάγεται σε εξαμηνιαία βάση με τις ημερομηνίες αναφοράς του τέλους Δεκεμβρίου και του τέλους Ιουνίου.

Ακολουθεί τη μελέτη συνολικής ποσοτικής επίδρασης (C-QIS) που διεξήχθη από την CEBS (Committee of European Banking Supervisors) και δημοσιεύθηκε τον Δεκέμβριο του 2010. Η συμμετοχή των τραπεζών στην παρακολούθηση είναι εθελοντική και τα στοιχεία αναφέρονται μόνο σε συγκεντρωτική βάση, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανωνυμία και η εμπιστευτικότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η Άσκηση παρακολουθεί και αξιολογεί τις ακόλουθες πτυχές της εφαρμογής της Βασιλείας III:

- Μεταβολές των δεικτών κεφαλαίου των τραπεζών βάσει της Βασιλείας III.
- Επίπεδο κεφαλαιακών ελλείψεων, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των προσαυξήσεων κεφαλαίου για παγκόσμιες συστημικά σημαντικές τράπεζες Global - systemically important banks (G-SIBs).
- Αντίκτυπος στις κεφαλαιακές αναλογίες και έλλειμμα, αποτέλεσμα των αλλαγών στον ορισμό του κεφαλαίου που απορρέουν από το νέο πρότυπο, που αναφέρονται ως κοινές μετοχές της Κατηγορίας 1 (CET1). Οι αλλαγές περιλαμβάνουν τροποποιημένους κανόνες σχετικά με τις εκπτώσεις

² **European Banking Authority (February 2017).** The EBA's role and tools.
<http://www.eba.europa.eu/>

κεφαλαίου και τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την κατηγορία 1 και το συνολικό κεφάλαιο.

- Αντίκτυπος στις κεφαλαιακές αναλογίες της διάρθρωσης μεταξύ Tier I & II και έλλειμμα που προκύπτει από μεταβολές στον υπολογισμό των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού (RWA) που απορρέουν από τον νέο ορισμό του κεφαλαίου, της τιτλοποίησης, του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και των απαιτήσεων πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου.
- Επιπτώσεις από την εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου διατήρησης κεφαλαίου.
- Η επάρκεια του δείκτη μόχλευσης.
- και Η επάρκεια δύο δεικτών ρευστότητας - ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) και ο δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR). Μετά την ολοκλήρωση του CRD IV, η διαδικασία παρακολούθησης της Βασιλείας III θα αξιολογήσει τον αντίκτυπο της εφαρμογής της CRD IV³.

³ **European Banking Authority (February 2017)**. Basel III monitoring exercise.

<http://www.eba.europa.eu/>

Table 1		
Number of banks submitting data for the monitoring exercise		
	Group 1	Group 2
Austria (AT)	2	1
Belgium (BE)	1	2
Cyprus (CY)	0	2
Denmark (DK)	1	2
Finland (FI)	0	13
France (FR)	5	5
Germany (DE)	9	25
Greece (GR)	3	0
Hungary (HU)	1	2
Ireland (IE)	3	1
Italy (IT)	2	11
Luxembourg (LU)	0	1
Malta (MT)	0	1
Netherlands (NL)	3	17
Norway (NO)	1	7
Poland (PL)	0	5
Portugal (PT)	3	4
Spain (ES)	2	6
Sweden (SE)	4	0
United Kingdom (GB)	8	5
Total	48	110

Ο Πίνακας 1 δείχνει την κατανομή της συμμετοχής 2016 από τη δικαιοδοσία (<http://www.eba.europa.eu/>)

Σύμφωνα με τον πίνακα 1, η κάλυψη του τραπεζικού τομέα είναι υψηλή, φτάνοντας το 100% των τραπεζών της Ομάδας 1 σε ορισμένες χώρες (Συνολική κάλυψη βάσει των σταθμισμένων με βάση τη Βασιλεία II στοιχείων ενεργητικού: 98,5%).

Οι τράπεζες της ομάδας 2 είναι χαμηλότερες και ποικίλλουν ανά χώρα (συνολική κάλυψη: 35,8%). Τα αποτελέσματα της ομάδας 2 οδηγούνται από έναν σχετικά μικρό αριθμό τραπεζών αρκετά μεγάλου μεγέθους για να χαρακτηριστούν ως οι τράπεζες της ομάδας 1, οι οποίες όμως έχουν ταξινομηθεί ως τράπεζες της ομάδας 2 από τον επιβλέποντα επειδή δεν είναι διεθνώς ενεργά.

2.4 Βασιλεία III και τα Χαρακτηριστικά της

Το νέο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας αποτελεί βελτίωση και συμπλήρωση του ήδη υφιστάμενου, με σκοπό την ενίσχυση της σταθερότητας του παγκόσμιου τραπεζικού συστήματος τόσο μικροοικονομικά όσο και μακροοικονομικά. Οι αλλαγές στο εποπτικό πλαίσιο των τραπεζών θα έχουν ως αντίκτυπο επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα, αλλά και στην επιχειρηματική τακτική των τραπεζών. Πιο αναλυτικά, λόγω των εποπτικών επιβαρύνσεων, αυξάνεται και το κόστος της χρηματοδότησης, επηρεάζοντας αρνητικά τους ρυθμούς ανάπτυξης των οικονομιών.

Οι αλλαγές κυμαίνονται σε δύο κατηγορίες:

- Τις διατάξεις του ήδη υπάρχοντος, αλλά με κάποιες μικροτροποποιήσεις αναφορικά με τα ίδια κεφάλαια και την κάλυψη των τραπεζών στον πιστωτικό κίνδυνο που εκτίθενται.

- Και τις διατάξεις που είναι προσθήκες στο νέο πλαίσιο:
 - ✓ Συντελεστής μόχλευσης
 - ✓ Συντελεστής ρευστότητας
 - ✓ Συντελεστής καθαρής σταθερής χρηματοδότησης
 - ✓ Κεφαλαιακό απόθεμα
 - ✓ Παρακολούθηση ρου κινδύνου ρευστότητας.

Ίδια κεφάλαια

Η Βασιλεία III δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην διάρθρωση των κεφαλαίων των τραπεζών και αποτυπώνεται μέσω του ΔΚΕ (δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας).

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας θα συνεχίσει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 8% (το οποίο στην πραγματικότητα είναι πολύ μεγαλύτερο λόγω των buffers και του SREP(Supervisory Review and Evaluation Process)) και θα συνεχίσει να ισούται με το λόγο των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των σταθμισμένων στοιχείων του ενεργητικού τους και των στοιχείων εκτός ισολογισμού.

Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια (Tier 1 + Tier 2)

$$\Delta.Κ.Ε.=\frac{\text{Σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού και στοιχεία εκτός Ισολογισμού}}{\text{Σύνολο σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού και εκτός ισολογισμού}}$$

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ελαχίστων ορίων κεφαλαιακών δεικτών

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Δείκτης CET 1	4% - 4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Δείκτης Tier 1	5,5% - 6%	6%	6%	6%	6%	6%
Δείκτης συνολικών ιδίων κεφαλαίων	8%	8%	8%	8%	8%	8%

(Πηγή: Basel Committee on Banking Supervision 2014(BCBS))

Συντελεστής μόχλευσης

Η μόχλευση στο τραπεζικό τομέα είναι η υψηλότερη από οποιονδήποτε άλλον τομέα της βιομηχανίας.

Η μόχλευση ήταν ένα από τα κριτήρια διάκρισης των προβληματικών από τις υγιείς τράπεζες. Και πολλά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αντιμετώπιζαν προβλήματα μόχλευσης, παρ' όλα αυτά πληρούσαν τους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας και απόρροια ήταν η αμφισβήτηση από τις διεθνείς αγορές

Η Βασιλεία III για να αντιμετωπίσει ή έστω να συρρίκνωσει τα επίπεδα της μόχλευσης, εισάγει το συντελεστή μόχλευσης.

Σύμφωνα με την επιτροπή, το εργαλείο αυτό θα έχει το ρόλο του συμπληρωματικού προς τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας.

Ορίζεται ως ο λόγος των βασικών ιδίων κεφαλαίων (ως προς το νέο πλαίσιο) προς τα ανοίγματά τους, εντός και εκτός ισολογισμού (βάσει της λογιστικής τους αξίας). Το ύψος του νέου συντελεστή ορίζεται σε 3%. Η τελική εφαρμογή και η εναρμόνιση των τραπεζών με το συντελεστή μόχλευσης θα ξεκινήσουν τον Ιανουάριο του 2018.

Στόχος αυτής της μεταβατικής περιόδου είναι, η παρακολούθηση της αλληλεπίδρασης του συντελεστή μόχλευσης και των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Ρευστότητα

Με το καινούριο πλαίσιο της Βασιλείας III θεσπίζονται δύο συντελεστές ρευστότητας των τραπεζών.

- I. Σε βραχυχρόνιο επίπεδο (30 ημερών), ο συντελεστής κάλυψης ρευστότητας (liquidity coverage ratio) και
- II. Σε μακροχρόνιο επίπεδο (12 μηνών), ο συντελεστής σταθερής χρηματοδότησης (net stable funding ratio)

Ο συντελεστής ρευστότητας, ορίζεται ως ο λόγος του αποθέματος των υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού, προς το σύνολο των καθαρών ταμειακών εκροών κατά τη διάρκεια των επόμενων 30 ημερολογιακών ημερών.

$$\Delta.P.= \frac{\text{Αποθέματα των υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού}}{\text{Σύνολο των καθαρών ταμειακών εκροών κατά τη διάρκεια των επόμενων 30 ημερολογιακών ημερών}}$$

Με το συντελεστή ρευστότητας διασφαλίζεται η ύπαρξη επαρκών, υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων στοιχείων του ενεργητικού που μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα ώστε να καλυφθούν άμεσα ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε διάστημα 30 ημερολογιακών ημερών.

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής ελαχίστων ορίων του συντελεστή κάλυψης ρευστότητας

	01/01/2015	01/01/2016	01/01/2017	01/01/2018	01/01/2019
Ελάχιστος συντελεστή κάλυψης ρευστότητας	60%	70%	80%	90%	100%

(Πηγή: Basel Committee on Banking Supervision 2015(BCBS))

Ο συντελεστής καθαρής σταθερής χρηματοδότησης, ορίζεται ο λόγος της διαθέσιμης ποσότητας σταθερής χρηματοδότησης ως προς την απαιτούμενη ποσότητα σταθερής χρηματοδότησης.

$$\Delta.Κ.Σ.Χ. = \frac{\text{Διαθέσιμη ποσότητα σταθερής χρηματοδότησης}}{\text{Απαιτούμενη ποσότητα σταθερή χρηματοδότησης}} > 100\%$$

2.5 Βασιλεία III και οι Τράπεζες

Οι τράπεζες πρέπει να διαθέτουν περισσότερα κεφάλαια για την κάλυψη των κινδύνων και προστασία των περιουσιακών στοιχείων τους, μειώνοντας έτσι το μέγεθος των ισολογισμών τους και την ικανότητά τους να αξιοποιήσουν οι ίδιοι τα περιουσιακά τους στοιχεία. Αν και αυτές οι ρυθμίσεις ήταν υπό συζήτηση πριν από την οικονομική κρίση, η αναγκαιότητά τους μεγαλώνει λόγω της παρουσίας της παρούσας οικονομικής ύφεσης. Οι κανονισμοί της Βασιλείας III περιέχουν αρκετές σημαντικές αλλαγές για τη διάρθρωση του κεφαλαίου των τραπεζών. Πρώτα απ' όλα, το ελάχιστο ποσό του CET 1, ως ποσοστό του ενεργητικού, θα αυξηθεί από 2% σε 4,5%. Τα συνολικά απαιτούμενα ίδια κεφάλαια που απαιτούνται κυμαίνονται στο 8% προϋπόθεση αυτών και συν ένα πρόσθετο κλιμακούμενο 2,5% "buffer". Το ρυθμιστικό αυτό ποσό μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρόνων της οικονομικής πίεσης, αλλά με αυτό τον τρόπο οι τράπεζες θα αντιμετωπίσουν περιορισμούς στην ικανότητά τους να πληρώνουν μερίσματα και να χρησιμοποιούν με άλλο τρόπο τα κεφάλαιά τους. Οι τράπεζες θα έχουν μέχρι το 2019 να εφαρμόσει αυτές τις αλλαγές. Θα πρέπει όμως να τους δοθεί χρόνος να το πράξουν ώστε να αποτραπεί ένα ξαφνικό «πάγωμα δανεισμού». Είναι πιθανό ότι οι τράπεζες θα είναι λιγότερο κερδοφόρες στο μέλλον. Αυτό θα οφείλεται εν μέρει σε αυτούς τους κανονισμούς. Το 8% απαίτηση ιδίων κεφαλαίων είναι ελάχιστο συν το προαπαιτούμενο κλιμακούμενο buffer και δεν είναι πιθανό ότι πολλές τράπεζες θα προσπαθήσουν να διατηρήσουν ένα κάπως υψηλότερο ποσοστό, προκειμένου να δώσουν στον εαυτό τους ένα μαξιλάρι ασφαλείας. Εάν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που θεωρούνται ως ασφαλέστερα, το κόστος κεφαλαίου για τις τράπεζες θα μειωθεί. Οι τράπεζες που είναι πιο σταθερές θα είναι σε θέση να εκδίδουν ομόλογα χρέους με χαμηλότερο κόστος.

3. Οι τέσσερις συστημικές τράπεζες

3.1 Εθνική Τράπεζα

Οικονομικές Καταστάσεις από το 2012 – 2016

Μετά τον έλεγχο ποιότητας στοιχείων του Ενεργητικού, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στο 9,5% χωρίς να περιλαμβάνει κεφαλαιακές δράσεις.

Δείκτης Κεφαλαιακή Επάρκεια

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2012
Δείκτες:		Όπως αναμορφώθηκε*	Όπως αναμορφώθηκε*	
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common equity)	10,3%	7,8%	13,0%	8,5%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I)	10,3%	7,8%	15,8%	10,5%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	11,2%	9,2%	16,8%	12,0%

(*Τα κονδύλια του 2012 έχουν υπολογιστεί με βάση την Πράξη 13 /28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος

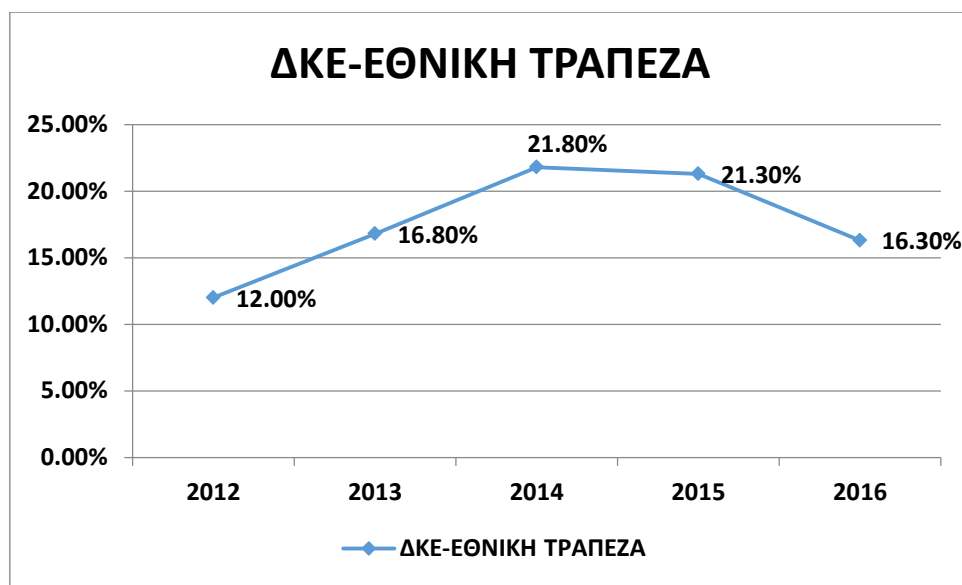
Annual Report 2013 (www.nbg.gr)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2015	31.12.2014 ⁽¹⁾	31.12.2015	31.12.2014
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	14,6%	13,5%	21,3%	21,1%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I)	14,6%	13,5%	21,3%	21,4%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	14,6%	13,6%	21,3%	21,8%

Annual Report 2015 (www.nbg.gr)

	Όμιλος		Τράπεζα	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	16,3%	14,6%	16,3%	21,3%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I)	16,3%	14,6%	16,3%	21,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	16,3%	14,6%	16,3%	21,3%

Annual Report 2016 (www.nbg.gr)

Δάνεια, Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

	Λογιστικό υπόλοιπο		Εύλογη αξία			Λογιστικό υπόλοιπο		Εύλογη αξία
	31.12.2013	31.12.2013	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	31.12.2012	31.12.2012	
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	46.327	45.749	-	-	45.749	47.000	46.091	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	902	965	-	935	31	1.030	1.160	
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων-δάνεια και απαιτήσεις	11.660	11.183	-	10.915	268	2.465	1.831	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις								
Υποχρεώσεις προς πελάτες	45.008	45.030	6.626	38.404	-	37.953	37.989	
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	102	43	-	-	43	205	91	

Annual Report 2013 (www.nbg.gr)

	Λογιστικό υπόλοιπο		Εύλογη αξία		
	31.12.2015	31.12.2015	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	39.750	37.231	-	-	37.231
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	138	126	-	103	23
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	13.076	12.713	-	12.439	274
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.866	36.841	24.288	12.553	-

	Λογιστικό υπόλοιπο		Εύλογη αξία		
	31.12.2014	31.12.2014	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	43.531	42.535	-	-	42.535
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	961	1.082	-	1.057	25
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	10.117	9.574	-	9.336	238
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	44.114	44.094	22.366	21.728	-
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	871	646	-	605	41

Annual Report 2015 (www.nbg.gr)

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2016	Εύλογη αξία 31.12.2016	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	38.166	35.515	-	-	35.515
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	84	68	-	48	20
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	9.872	9.365	-	9.046	319
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.799	36.760	25.417	11.343	-
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	258	256	-	256	-

	Λογιστικό υπόλοιπο 31.12.2015	Εύλογη αξία 31.12.2015	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	39.750	37.231	-	-	37.231
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	138	126	-	103	23
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	13.076	12.713	-	12.439	274
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις προς πελάτες	36.866	36.841	24.288	12.553	-

Annual Report 2016 (www.nbg.gr)

Δάνεια προς καταθέσεις στο 108% σε επίπεδο Ομίλου και 98% στην Ελλάδα παρά τις εκροές καταθέσεων και κατά το Β' τρίμηνο του 2015. Δανεισμός από το Ευρωσύστημα στα €25,6 δισ. (ELA: €15,6 δισ.) στο τέλος του Γ' τριμήνου, έναντι €27,6 δισ. στο τέλος του Β' τριμήνου. Δυνατότητα άντλησης επιπλέον ρευστότητας ύψους περίπου €8 δισ. Οι εκροές εγχώριων καταθέσεων επιβραδύνθηκαν σε €3,6 δισ. από €4,8 δισ. κατά το Β' Τρίμηνο, με τη μεταβολή των καταθέσεων να κινείται σε θετικά επίπεδα κατά το Γ' τρίμηνο.

Ο δείκτης καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε στο 24,6% στον Όμιλο κατά το Β' τρίμηνο (+25 μ.β. σε τριμηνιαία βάση) και σε 32,1% στην Ελλάδα (+15 μ.β. σε τριμηνιαία βάση) ο Στην Ελλάδα, ο ρυθμός δημιουργίας νέων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε στα €41 εκατ. έναντι €336 εκατ. στο Α' τρίμηνο, ως αποτέλεσμα της επιτυχημένης διαχείρισης απαιτήσεων λιανικής τραπεζικής (νέες επισφάλειες ύψους €142 έναντι €377 εκατ. κατά το Α' τρίμηνο) και των αναδιαρθρώσεων στην εταιρική τραπεζική.

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις στην Ελλάδα αυξήθηκαν σημαντικά σε €2,3 δισ. κατά το Β' τρίμηνο έναντι €323 εκατ το προηγούμενο τρίμηνο, καλύπτοντας το έλλειμμα προβλέψεων που προέκυψε από τον έλεγχο ποιότητας στοιχείων του Ενεργητικού (Asset Quality Review - AQR) ο Το ποσοστό κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών αυξήθηκε σε 75% στην Ελλάδα (+14 π.μ. σε σχέση με το Α' τρίμηνο) και σε 73% σε επίπεδο Ομίλου (+12 π.μ. σε σχέση με το Α'

τρίμηνο) ο Ο δείκτης κάλυψης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Non Performing Exposures - NPEs) ανήλθε σε 53% σε επίπεδο Ομίλου από 46% κατά το προηγούμενο τρίμηνο.

Ζημιές €1,6 δισ. σε επίπεδο Ομίλου, αντανakλώντας την μη επαναλαμβανόμενη προσαρμογή των προβλέψεων ο Τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου ανήλθαν σε €434 εκατ. (+22% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο). Το περιθώριο κερδών προ προβλέψεων διαμορφώθηκε στις 282 μ.β. Τα καθαρά έσοδα του Ομίλου από τόκους διαμορφώθηκαν στα €750 εκατ. (-3,7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο), λόγω της αυξημένης χρήσης του μηχανισμού ELA. Τα συνολικά έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε €974 εκατ. κατά το Β' τρίμηνο (+10,6% σε τριμηνιαία βάση), αντανakλώντας την ομαλοποίηση των μη οργανικών εσόδων. Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε €541 εκατ. (+3,1% έναντι του προηγούμενου τριμήνου), με το δείκτη αποτελεσματικότητας (δαπάνες προς έσοδα) να μειώνεται στο 55%.

Ζημιές €1,6 δισ. σε επίπεδο Ομίλου, αντανakλώντας τη σημαντική αύξηση των προβλέψεων στην Ελλάδα.

Μετά τον έλεγχο ποιότητας στοιχείων του Ενεργητικού, ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων CET 1 διαμορφώθηκε στο 9,5% χωρίς να περιλαμβάνει κεφαλαιακές δράσεις.

3.2 Τράπεζα Πειραιώς

Οικονομικές Καταστάσεις από το 2012 – 2016

Με ημερομηνία αναφοράς την 31η Δεκεμβρίου 2013, ο εν λόγω δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 13,9%, υπερκαλύπτοντας την εποπτική απαίτηση.

Ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, ακολουθεί από την 1η Ιανουαρίου 2014 το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Επίσης, έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες που ενδέχεται να αναπροσαρμόζουν τις αξίες αυτές, όπως ο κλάδος και το επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι εταιρείες, οι τρέχουσες εξελίξεις αλλά και οι προοπτικές. Επίσης, ο Όμιλος, βάσει της πρότερης εμπειρίας του, προσαρμόζει περαιτέρω, όπου αυτό κριθεί απαραίτητο, τις αξίες έτσι ώστε να εκτιμηθούν οι ενδεχόμενες μεταβολές. Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014. Το ρυθμιστικό πλαίσιο απαιτεί από κάθε Τραπεζικό Όμιλο να διαθέτει σε ενοποιημένη βάση ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR, διαμορφώνονται ως εξής:

- Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio): 4,5%
- Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio): 6%
- Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (CAD ratio): 8%.

Σύμφωνα με τη δήλωση του Eurogroup σχετικά με το πρόγραμμα του ΕΜΣ για την Ελλάδα στις 14 Αυγούστου του 2015, το συνολικό κονδύλι των € 86 δις περιλαμβάνει ένα απόθεμα έως € 25 δις για τον τραπεζικό τομέα, με σκοπό την αντιμετώπιση κεφαλαιακών αναγκών, καθώς και του κόστους εξυγίανσης. Η πρώτη δόση των € 10 δις διατέθηκε σε διακριτό λογαριασμό στον ΕΜΣ, ως μέρος της δόσης των € 23 δις του προγράμματος, που καταβλήθηκε στις 20 Αυγούστου 2015. Η συμφωνία περιλάμβανε την Συνολική Αξιολόγηση - Comprehensive Assessment (δηλαδή

έλεγχο της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων), που διενεργήθηκε από την ΕΚΤ/ Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (Single Supervisory Mechanism – SSM) με σκοπό την ποσοτικοποίηση των κεφαλαιακών ελλειμμάτων, τα οποία συμπεριελήφθησαν στο προαναφερθέν απόθεμα, μετά τη εφαρμογή του νομικού πλαισίου (όπως θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων – “Bank Recovery and Resolution Directive”).

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της Συνολικής Αξιολόγησης από τα αρμόδια ευρωπαϊκά εποπτικά όργανα (ΕΚΤ/ SSM), πραγματοποιήθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2015.. Με βάση τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης η Τράπεζα ολοκλήρωσε τον Δεκέμβριο του 2015 την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου ύψους € 4,6 δις με κύριο σκοπό:

- Την κάλυψη των κεφαλαιακών της αναγκών, όπως προσδιορίστηκαν από την Συνολική Αξιολόγηση της ΕΚΤ
- Τη σημαντική ενίσχυση της κεφαλαιακής της βάσης και
- Την ενδυνάμωση της εικόνας και του κύρους της Τράπεζας, συμβάλλοντας έτσι στην αναμενόμενη επανάκτηση μέρους των απολεσθέντων καταθέσεων στην Ελλάδα το 1ο εξάμηνο 2015 και στη μείωση της εξάρτησης από το Ευρωσύστημα και ειδικότερα από τον ΕΛΑ για χρηματοδότηση.

Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Βασικά ίδια κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	1.521.770	342.998
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο	10.008.734	2.953.356
Προκαταβολή ΤΧΣ	-	6.844.711
Εφάπαξ εισφορά Ν4093/12	-	(98.445)
Προνομιούχες μετοχές	750.000	750.000
Μείον: Ίδιες μετοχές	(113)	(36)
Δικαιώματα μισσηφίας	118.990	128.463
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	112.423	51.252
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	(11.714)	(46.806)
Αποτελέσματα εις νέον	(3.957.192)	(6.494.933)
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(301.241)	(410.644)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	(50.259)	(63.163)
Σύνολο κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων	8.191.398	3.956.953
Υβριδικά κεφάλαια	18.500	59.916
Σύνολο βασικών ιδίων κεφαλαίων	8.209.898	4.016.869
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένη εξασφάλιση δάνεια	130.627	198.169
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	(48.175)	(9.404)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	82.452	188.765
Εποπτικά κεφάλαια	8.292.350	4.205.634
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	59.035.671	43.175.453
Δείκτης κυρίων βασικών κεφαλαίων (Core Tier I)	13,9%	9,2%
Βασικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Tier I)	13,9%	9,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	14,0%	9,7%

Annual Report 2013 (www.piraeusbankgroup.com)

	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Μετοχικό κεφάλαιο	2.619.955	1.830.594
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο	13.074.688	11.393.315
Υπό αίτηση μετατρέψιμες ομολογίες	2.040.000	-
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	30.643	(44.777)
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	88.473	37.328
Αποτελέσματα εις νέον	(8.245.744)	(5.829.593)
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(250.765)	(238.448)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	(257.279)	(98.860)
Σύνολο κυρίων βασικών & βασικών ιδίων κεφαλαίων (A)	9.099.971	7.049.559
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια		
Υποχρεώσεις από μειωμένη εξασφάλιση δάνεια	-	216.008
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	-	(140.405)
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (B)	0	75.603
Εποπτικά κεφάλαια (A+B)	9.099.971	7.125.162
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	49.871.054	51.105.375
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET 1)	18,2%	13,8%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier I)	18,2%	13,8%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (CAD Ratio)	18,2%	13,9%

Annual Report 2015 (www.piraeusbankgroup.com)

	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Μετοχικό κεφάλαιο	2.619.955	2.619.955
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	13.074.688	13.074.688
Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	2.040.000	2.040.000
Μείον: Ίδιες μετοχές	(842)	(460)
Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	(7.877)	43.779
Τακτικό αποθεματικό και λοιπά αποθεματικά	(57.968)	(29.683)
Αποτελέσματα εις νέον	(8.004.333)	(7.840.635)
Δικαιώματα μειοψηφίας	160.115	112.882
Μείον: Άυλα πάγια στοιχεία	(282.036)	(275.031)
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων	(510.561)	(296.039)
Μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 Capital)	9.031.142	9.449.455
Υβριδικά κεφάλαια	-	-
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των βασικών ιδίων κεφαλαίων	-	-
Μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (Tier 1 Capital) (A)	9.031.142	9.449.455
Υποχρεώσεις από μειωμένης εξασφάλισης δάνεια	-	-
Σύνολο εποπτικών προσαρμογών των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων	-	-
Σύνολο συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (B)	0	0
Συνολικά Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια (A) + (B)	9.031.142	9.449.455
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	53.266.104	54.441.459
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 Capital ratio)	17,0%	17,4%
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T1 Capital ratio)	17,0%	17,4%
Συνολικός δείκτης κεφαλαίου (Total capital ratio)	17,0%	17,4%

Annual Report 2016 (www.piraeusbankgroup.com)

Υποχρεώσεις

Κίνδυνος συναλλάγματος υποχρεώσεων	EUR	USD	GBP	JPY	CHF	Λοιπά	
						Νομίσματα	Σύνολο
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	26.044.818	78.746	286	3	27.490	123.609	26.274.952
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	549	-	-	-	-	-	549
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	257.494	60.201	8	205	8.938	2.772	329.618
Υποχρεώσεις προς πελάτες	49.174.884	2.493.591	163.299	2.925	26.834	2.417.786	54.279.320
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	305.361	-	-	-	-	-	305.361
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	256.004	-	-	-	-	-	256.004
Λοιπές υποχρεώσεις	1.117.618	13.437	2.006	597	426	51.264	1.185.347
Σύνολο χρημικών υποχρεώσεων	77.156.728	2.645.975	165.599	3.730	63.688	2.895.431	82.631.151

Annual Report 2013 (www.piraeusbankgroup.com)

Υποχρεώσεις	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	34.490.583	23.690.330	34.490.583	23.690.330
Υποχρεώσεις προς πελάτες	38.951.880	54.732.834	38.951.880	54.732.834
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	102.314	661.350	75.354	532.149
Υβριδικά και λοιπά δανειακά κεφάλαια	0	232.381	0	193.378
Υποχρεώσεις προς χρηματοδοτικές μισθώσεις	347.702	326.117	347.702	326.117

Annual Report 2015 (www.piraeusbankgroup.com)

Υποχρεώσεις	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	27.020.940	34.490.583	27.020.940	34.490.583
Υποχρεώσεις προς πελάτες	42.364.829	39.357.642	42.364.829	39.357.642
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	69.515	102.314	56.520	75.354
Υποχρεώσεις προς χρηματοδοτικές μισθώσεις	356.400	347.702	355.902	347.702

Annual Report 2016 (www.piraeusbankgroup.com)

Δάνεια και Απαιτήσεις

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2013	31 Δεκεμβρίου 2012
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	19	2.874.771	3.307.503
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	20	293.035	380.384
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	21	325.032	441.317
Χρεόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	22	196.930	362.868
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	22	17.183	7.833
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	23	7.124	35.924
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	24	62.365.774	44.612.686
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	24	15.628.221	8.015.997
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	25	1.377.749	4.836.475
- Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	25	58.041	74.006
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	304.967	301.696
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	28	300.345	409.755
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	29	1.416.404	1.324.491
Επενδύσεις σε ακίνητα	30	902.859	1.078.513
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	31	34.743	15.537
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	40	2.861.716	1.897.474
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	32	669.125	443.906
Λοιπές απαιτήσεις	32	2.017.917	2.484.961
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	27	357.657	377.150
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		92.009.592	70.408.477

Annual Report 2013 (www.piraeusbankgroup.com)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2015	31 Δεκεμβρίου 2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	3.644.821	3.837.541
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	179.523	297.109
Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών			
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	21	240.398	299.562
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	22	641	64.299
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	23	50.591.193	57.143.022
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	24	2.739.687	2.533.587
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	25	16.985.336	14.400.421
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	24	182	27.180
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	34.089	38.022
Ακίνητα ως στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	31	847.386	844.994
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	1.035.911	989.504
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	26	297.738	298.672
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	1.474.160	1.435.942
Άλλα στοιχεία ενεργητικού	27	274.159	313.072
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	39	5.074.769	4.018.745
Λοιπές απαιτήσεις	31	2.076.129	1.934.171
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	14	1.594.414	304.925
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		87.528.216	89.289.696

Annual Report 2015 (www.piraeusbankgroup.com)

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου 2016	31 Δεκεμβρίου 2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	18	3.071.788	3.644.821
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	19	118.859	179.523
Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτημώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	21	193.861	240.398
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	20	445.645	437.678
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	22	30.005	641
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (μετά από προβλέψεις)	23	49.707.608	50.591.193
Χρεόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	24	2.740.246	2.739.687
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους	25	13.246.257	16.985.336
Διακρατούμενα έως τη λήξη χρεόγραφα	24	6.634	182
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	30	2.494	34.089
Επενδύσεις σε ακίνητα	29	1.208.647	1.035.911
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	26	232.637	297.738
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	28	1.498.411	1.474.160
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	27	281.965	274.159
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38	5.318.348	5.074.769
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	31	3.394.568	3.329.277
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπτόμενες δραστηριότητες	14	2.562	1.594.414
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		81.500.534	87.933.978

Annual Report 2016 (www.piraeusbankgroup.com)

Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών προς το σύνολο των δανείων του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 39,5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2015, ενώ στην Ελλάδα ο αντίστοιχος δείκτης καθυστερήσεων έφτασε το 39,4% στο τέλος του 2015.

Ο δείκτης κάλυψης των καθυστερήσεων άνω των 90 ημερών από συσσωρευμένες προβλέψεις του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 65,0% Τράπεζα Πειραιώς- Ετήσια Οικονομική Έκθεση χρήσης 2015 Σελίδα 9 από 12 και στην Ελλάδα στο 64,9%. Αξίζει να υπογραμμισθούν, τόσο το ιδιαίτερα υψηλό επίπεδο του δείκτη συσσωρευμένων προβλέψεων προς μεικτές χορηγήσεις του Ομίλου, το οποίο έφτασε το 25,7% στο τέλος του 2015 όσο και το γεγονός ότι το 4ο 3μηνο 2015 σημειώθηκε επιβράδυνση στο ποσό νέων καθυστερήσεων στον Όμιλο και στην Ελλάδα, παρά τις δυσμενείς συνθήκες του οικονομικού περιβάλλοντος, υπό τις εντατικές προσπάθειες του τομέα αναδιαρθρώσεων (Recovery Banking Unit) της Τράπεζας.

Συνέπεια ήταν η υποχώρηση του δείκτη δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στο 39,5% από 40,5% στα τέλη Σεπτεμβρίου 2015, μετά από μακρά περίοδο ανόδου του δείκτη.

Συνέπεια των ως άνω, η κερδοφορία προ φόρων και προβλέψεων του Ομίλου για το 2015 διαμορφώθηκε στα € 0,9 δισ, ενώ σε επαναλαμβανόμενη βάση στα € 1,1 δισ. Τα

αποτελέσματα του 2015 επιβαρύνθηκαν από σημαντικές προβλέψεις για δάνεια που ανήλθαν σε € 3,5 δις, θωρακίζοντας έτσι περαιτέρω τον ισολογισμό του Ομίλου και διαμορφώνοντας τις σωρευμένες προβλέψεις στο τέλος του 2015 σε € 17,5 δις ή 26% του δανειακού χαρτοφυλακίου. Η εξέλιξη αυτή του 2015 συνδέεται κυρίως με τη μεταβολή των συνθηκών της εγχώριας αγοράς και την περαιτέρω πτώση των τιμών ακινήτων. Το σημαντικό ύψος σωρευμένων προβλέψεων δίνει τη δυνατότητα στην Τράπεζα να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα και με μακροπρόθεσμες λύσεις το πρόβλημα των δανείων σε καθυστέρηση, κάτι το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει να υλοποιείται μέσω της μονάδας αναδιαρθρώσεων Recovery Banking Unit. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε απομείωση αξίας λοιπών απαιτήσεων και στοιχείων ενεργητικού ύψους € 0,4 δις από € 0,3 δις το 2014.

Τα δάνεια προ προβλέψεων του Ομίλου στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 διαμορφώθηκαν σε € 66,6 δις. Το σύνολο των δανείων στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα € 63,0 δις, εκ των οποίων ποσό € 1,7 δις αφορούσε στην εκταμίευση εποχικού δανείου προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ για καταβολή κοινοτικών ενισχύσεων προς περίπου 700 χιλιάδες αγρότες (αποπληρώθηκε το Φεβρουάριο 2017). Τα δάνεια από τις διεθνείς δραστηριότητες διαμορφώθηκαν στα € 3,7 δις στο τέλος του 2016 από € 4,1 δις ένα έτος νωρίτερα. Ανά πελατειακή κατηγορία, το σύνολο του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου ανήλθε στα € 44,2 δις, αντιπροσωπεύοντας το 66% του συνολικού χαρτοφυλακίου, ενώ τα δάνεια προς ιδιώτες στα € 22,4 δις ή 34% του συνολικού χαρτοφυλακίου. Το υπόλοιπο των δανείων μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκε στα € 49,7 δις, με τον δείκτη δανείων προς καταθέσεις του Ομίλου Πειραιώς στο 113%, με βελτίωση σε σχέση με το τέλος του 2015 (126%) εξαιρώντας την εποχική επίπτωση του δανείου προς ΟΠΕΚΕΠΕ (€ 1,7 δις στο τέλος του 2016 από € 1 δις στο τέλος του 2015). Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών προς το σύνολο των δανείων του Ομίλου διαμορφώθηκε στο 37,5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 από 40,1% ένα έτος νωρίτερα, ενώ στην Ελλάδα ο αντίστοιχος δείκτης καθυστερήσεων έφτασε το 37,5% από 40% αντίστοιχα.

Αξίζει να σημειωθεί πως εντός του 2016 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια άνω των 90 ημερών υποχώρησαν στα € 24,4 δις από € 26,9 δις στα τέλη του 2015, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα υποχώρησαν αντίστοιχα στα € 36,2 δις από € 36,9 δις, με βραδύτερο ρυθμό έναντι των μη εξυπηρετούμενων δανείων λόγω των κανόνων της

Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (ΕΒΑ) περί διακράτησης σε ταξινόμηση μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων για καθορισμένο χρονικό διάστημα μετά τη ρύθμιση.

3.3 Alpha Τράπεζα

Οικονομικές Καταστάσεις από το 2012 – 2016

Πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη του Ομίλου και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Ίδιες μετοχές είναι δυνατόν να αποκτώνται κατά τους ορισμούς και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου. Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος προς την οποία υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη του Διοικητού της Τραπεζής της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (βασικών κεφαλαίων και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει ο Όμιλος. Για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας από την 1η Ιανουαρίου 2008 εφαρμόζεται το νέο εποπτικό πλαίσιο (Βασιλεία II) που ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Δίκαιο βάσει του νόμου 3601/2007, που τροποποιεί σημαντικά τον υπολογισμό του πιστωτικού κινδύνου και εισάγει κεφαλαιακές απαιτήσεις για το λειτουργικό κίνδυνο. Στον υπολογισμό του κινδύνου αγοράς δεν επήλθαν σημαντικές αλλαγές.

Ειδικότερα ο πιστωτικός κίνδυνος του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και ο λειτουργικός κίνδυνος υπολογίζονται με βάση την Τυποποιημένη Μέθοδο. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κύρια βασικά κεφάλαια (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα βασικά κεφάλαια (υβριδικοί τίτλοι) και τα συμπληρωματικά κεφάλαια (τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης, αποθεματικά αναπροσαρμογής ακινήτων). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και το λειτουργικό κίνδυνο. Η Alpha Bank συμμετείχε στην προσπάθεια διασφάλισης μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του Ελληνικού δημόσιου χρέους μέσω του Προγράμματος Ανταλλαγής Ελληνικών Ομολόγων (PSI). Μετά την ολοκλήρωση του PSI και τη λογιστικοποίηση της τελικής επιπτώσεως του σε όρους καθαρής παρούσας αξίας, η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) διενήργησε

άσκηση εκτιμήσεως των κεφαλαιακών αναγκών των Ελληνικών Τραπεζών τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο 2012 στην «Έκθεση για την Ανακεφαλαιοποίηση και Αναδιάρθρωση του Ελληνικού Τραπεζικού Τομέα». Ο Όμιλος συνεχίζει την προσπάθεια ενίσχυσης των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας με την απομόχλευση του ισολογισμού η οποία οδήγησε σε μείωση των σταθμισμένων για τον κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, η αποδοχή της από 20 Απριλίου 2012 προτάσεως προαιρετικής επαναγοράς τίτλων που αποτελούν στοιχεία ιδίων κεφαλαίων ενίσχυσε τα Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαια κατά €333 εκατ. Παράλληλα, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) προχώρησε στη διάθεση κεφαλαίων με τη μορφή ομολόγων Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) στις τέσσερις μεγαλύτερες Ελληνικές τράπεζες, αυξάνοντας τα εποπτικά τους κεφάλαια. Ειδικότερα, το ΤΧΣ εισέφερε στην Alpha Bank ομόλογα EFSF ονομαστικής αξίας € 2,9 δισ. (31.12.2011: € 1,9 δισ.).

Οι πραγματοποιηθείσες ενέργειες που συνέβαλαν στην ενσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου εντός του 2013 είναι οι κάτωθι: Την 1.2.2013 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση στην Τράπεζα του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής Τραπεζής Α.Ε. από την Credit Agricole S.A., σε συνέχεια της σχετικής συμφωνίας που είχε υπογραφεί ανάμεσά τους την 16.10.2012 και αφότου ελήφθησαν όλες οι απαιτούμενες κανονιστικές εγκρίσεις. Κατά την ημερομηνία αυτή, η Τράπεζα απέκτησε τον έλεγχο της Εμπορικής Τραπεζής Α.Ε. Την 21.3.2013 η Τράπεζα και η Εμπορική Τράπεζα υπέγραψαν Σχέδιο Συμβάσεως Συγχωνεύσεως με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Η διαδικασία συγχωνεύσεως ολοκληρώθηκε στις 28.6.2013 με συνέπεια τη μεταφορά των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της απορροφώμενης στην Τράπεζα. Εντός του 2013 η Τράπεζα προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ποσού €4,571 δισ., καλύπτοντας με τον τρόπο αυτό τις κεφαλαιακές ανάγκες του Ομίλου, όπως αυτές είχαν προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η αύξηση με δικαιώματα προτιμήσεως ύψους €457,1 εκατ. καλύφθηκε πλήρως όπως επίσης και πρόσθετο ποσό €92,9 εκατ. καλύφθηκε μέσω ιδιωτικής τοποθετήσεως από θεσμικούς και λοιπούς ιδιώτες επενδυτές.

Από την 31.3.2013 ισχύουν, πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, πρόσθετα νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων σύμφωνα με την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της

Τράπεζας της Ελλάδος. Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση. Από την 31.12.2013 τέθηκε σε ισχύ η νέα Πράξη Εκτελεστικής επιτροπής 36/28.12.2013 με την οποία καταργείται ως αφαιρετικό στοιχείο το ποσό της αναβαλλόμενης φορολογίας που υπερβαίνει το 20% των κυρίων στοιχείων των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων.

Η χρηματοπιστωτική κρίση που άρχισε να εκδηλώνεται διεθνώς με την κατάρρευση της Lehman Brothers το 2008 ανέδειξε ορισμένους περιορισμούς του εποπτικού πλαισίου και ενίσχυσε την ανάγκη διαμόρφωσης αυστηρότερου προσδιορισμού των Ιδίων κεφαλαίων, της άμεσης και μακροπρόθεσμης ρευστότητας καθώς και τον περιορισμό της μόχλευσης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην κατεύθυνση αυτή, η Επιτροπή της Βασιλείας δημοσιοποίησε τις οριστικές της προτάσεις και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του νέου πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας - Βασιλεία III με το έγγραφο της 16ης Δεκεμβρίου 2010.

Τον Οκτώβριο του 2013 ανακοινώθηκε ότι η ΕΚΤ και οι συμ- μετέχουσες εθνικές αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για την άσκηση τραπεζικής εποπτείας θα διενεργήσουν συνολική αξιολόγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού για ποσό €4,021 δισ. σύμφωνα με το Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσης καλύφθηκε από το ΤΧΣ δια απευθείας εγγραφής («Διάθεση στο ΤΧΣ») με εισφορά ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Για κάθε νέα κοινή μετοχή, που απέκτησαν οι επενδυτές του ιδιωτικού τομέα, έλαβαν έναν παραστατικό τίτλο δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών («Warrant»), πλήρως διαπραγματεύσιμο, ο οποίος παρέχει το δικαίωμα αποκτήσεως έως και 9 μετοχών τις οποίες έχει αναλάβει το ΤΧΣ, σε εξάμηνη βάση, για τα επόμενα 4,5 έτη στην τιμή διαθέσεως πλέον ενός ετήσιου περιθωρίου.

Όμιλος συνεχίζει την προσπάθεια ενισχύσεως των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας με την απομόχλευση του ισολογισμού η οποία οδήγησε σε μείωση των σταθμισμένων για τον κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Τέλος, η αποδοχή της από 19 Απριλίου 2013 προτάσεως προαιρετικής επαναγοράς τίτλων που αποτελούν στοιχεία ιδίων κεφαλαίων για εποπτικούς σκοπούς ενίσχυσε τα Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαια κατά €103 εκατ. προ φόρου. Την 6.3.2014 η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοίνωσε τις κεφαλαιακές ανάγκες για τις ελληνικές τράπεζες, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις αναμενόμενες ζημίες που προσδιορίστηκαν σύμφωνα με το Βασικό Σενάριο

από τη μελέτη της Blackrock Solutions. Οι κεφαλαιακές ανάγκες της Alpha Bank διαμορφώθηκαν σε € 262 εκατ., και είναι οι μικρότερες μεταξύ των ελληνικών συστημικών Τραπεζών.

Τον Δεκέμβριο του 2015 οι ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Πλαισίου ΑΦΑ για τον Όμιλο ανέρχονταν σε €3.417,1 εκατ., και αποτελούν το 78,1% των συνολικών ΑΦΑ του Ομίλου και το 6,5% των αντίστοιχων Σταθμισμένων Στοιχείων του Ενεργητικού. Βάσει του νομοθετικού πλαισίου, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (CET I) του Ομίλου εκτιμάται σε 16% το 2024 (υποθέτοντας πλήρη εφαρμογή του εποπτικού πλαισίου) ενώ, αν δεν υπολογιστεί ο θετικός αντίκτυπος της σχετικής νομοθεσίας, ο ανωτέρω δείκτης εκτιμάται σε 10,7% για το 2024 που λήγει η μεταβατική περίοδος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι εκτιμώμενοι δείκτες Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (CET I) και κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 16,7% και 16,8%, αντιστοίχως. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας διαμορφώθηκε 17,1%.

Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

	31.12.2013 (εκτίμηση)	31.12.2012*
Δείκτης Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I) ⁽¹⁾	16,1%	8,5%
Δείκτης Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier I)	16,1%	8,9%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Tier I + Tier II)	16,4%	9,5%

* Συμπεριλαμβάνεται κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ € 2,9 δισ.

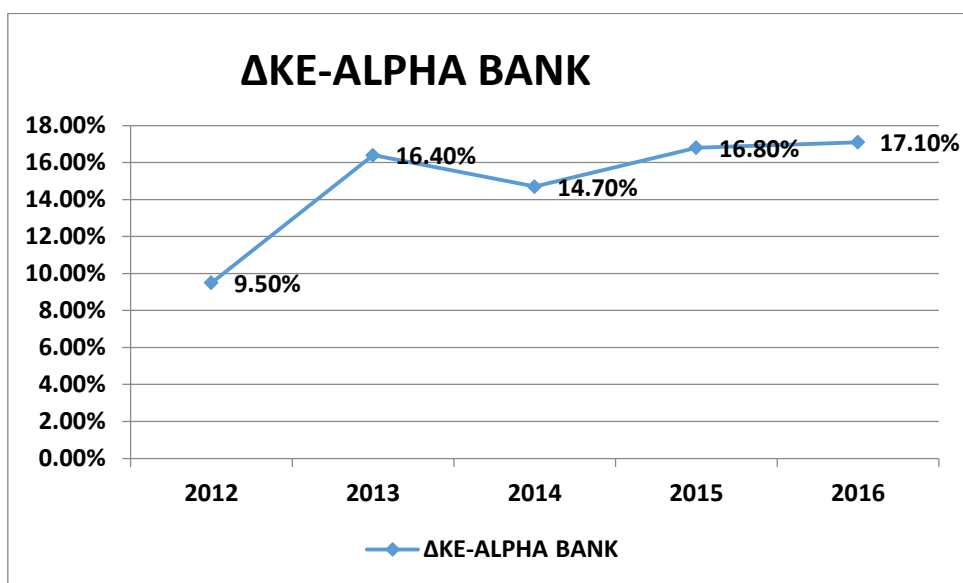
Annual Report 2013 (www.alpha.gr)

	31.12.2015 (εκτίμηση)	31.12.2014* (αναμορφωθέντα)	31.12.2014 (δημοσιευθέντα)
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (Common Equity Tier I)	16,7%	14,3%	14,3%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας I (Tier I)	16,7%	14,3%	14,3%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	16,8%	14,6%	14,7%

Annual Report 2015 (www.alpha.gr)

	31.12.2016 (εκτίμηση)	31.12.2015* (αναμορφωθέντα)	31.12.2015 (δημοσιευθέντα)
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας I (Common Equity Tier I)	17,1%	16,6%	16,7%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας I (Tier I)	17,1%	16,6%	16,7%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	17,1%	16,8%	16,8%

Annual Report 2016 (www.alpha.gr)

Υποχρεώσεις

	31.12.2012	31.12.2011	Δημοσιευθέντα ποσά την 31.12.2011
Ενεργητικό			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	73.249	164.669	165.606
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις προς πελάτες	76.377	60.250	72.328
Ομολογίες εκδόσεώς μας	4.630	23.027	23.027
Σύνολο	81.007	83.277	95.355

Annual Report 2012 (www.alpha.gr)

	31.12.2013	31.12.2012
Καταθέσεις:		
- Όψεως	7.274.532	4.727.195
- Ταμειοτηρίου	8.404.234	4.900.398
- Προθεσμίας	25.871.350	17.955.637
Ομολογίες εκδόσεώς μας	268.575	440.207
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	514.608	348.455
	42.333.299	28.371.892
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	151.561	92.457
Σύνολο	42.484.860	28.464.349

Annual Report 2013 (www.alpha.gr)

	31.12.2015	31.12.2014
Καταθέσεις:		
- Όψεως	112.482	104.066
- Προθεσμίας		
Κεντρικών Τραπεζών	24.404.828	14.819.325
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	17.408	318.128
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων	56.960	193.064
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	269.292	1.606.716
Δανειακές υποχρεώσεις	252.123	255.019
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση:		
- Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	2.270	3.796
Σύνολο	25.115.363	17.300.114

Annual Report 2015 (www.alpha.gr)

	31.12.2016	31.12.2015
Καταθέσεις:		
- Όψεως	35.304	112.482
- Προθεσμίας		
Κεντρικών Τραπεζών	18.331.086	24.404.828
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	21.053	17.408
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως	25.465	56.960
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	411.914	269.292
Δανειακές υποχρεώσεις	277.404	252.123
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση:		
- Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	3.351	2.270
Σύνολο	19.105.577	25.115.363

Annual Report 2016 (www.alpha.gr)

Προβλέψεις

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2013	31.12.2012
Απομείωση υπεραξίας Alpha Bank Srbija A.D. (σημείωση 22)		40.520
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	71.043	16.170
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 22)	527	14.079
Ζημίες απομειώσεων λοιπών στοιχείων ενεργητικού	15.998	
Σύνολο	87.568	70.769

Annual Report 2013 (www.alpha.gr)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	3.047.307	1.917.192
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)	2.552	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	(10.708)	(51.430)
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(19.345)	(18.725)
Σύνολο	3.019.806	1.847.037

Annual Report 2015 (www.alpha.gr)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2016	31.12.2015
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	1.193.748	3.015.027
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)		2.552
Ζημίες απομειώσεως λοιπών απαιτήσεων	4.191	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	(1.357)	(10.806)
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(28.629)	(19.127)
Σύνολο	1.167.953	2.987.646

Annual Report 2016 (www.alpha.gr)

Δάνεια και Απαιτήσεις

	31.12.2013	31.12.2012
Ιδιώτες		
Στεγαστικά		
- Μη τιτλοποιημένα	20.128.867	13.997.727
- Τιτλοποιημένα	99.096	
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	3.859.647	3.404.639
- Τιτλοποιημένα	1.319.169	1.056.336
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	529.613	366.004
- Τιτλοποιημένες	471.800	545.204
Λοιπά	20.504	60.315
Σύνολο	26.428.696	19.430.225
Εταιρίες:		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	28.990.910	22.836.423
- Τιτλοποιημένα	1.480.643	1.355.796
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	312.336	388.322
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	449.050	434.833
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	503.431	447.972
Σύνολο	31.736.370	25.463.346
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες	14.363	12.657
Λοιπές απαιτήσεις	455.018	278.837
	58.634.447	45.185.065
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις ⁽¹⁾	(6.956.134)	(4.606.220)
Σύνολο	51.678.313	40.578.845

Annual Report 2013 (www.alpha.gr)

	31.12.2015	31.12.2014
Ιδιώτες		
Στεγαστικά	20.171.969	20.274.246
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	4.063.792	3.701.797
- Τιτλοποιημένα	1.299.934	1.462.066
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	720.016	773.928
- Τιτλοποιημένες	565.583	579.353
Λοιπά	2.601	4.401
Σύνολο	26.823.895	26.795.791
Εταιρίες		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	27.547.074	27.860.246
- Τιτλοποιημένα	2.126.179	2.084.171
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	245.981	268.880
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	447.618	459.666
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	599.387	578.763
Σύνολο	30.966.239	31.251.726
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες		
Λοιπές απαιτήσεις	417.737	339.745
	58.207.871	58.387.262
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις ¹⁰	(12.021.755)	(8.830.277)
Σύνολο	46.186.116	49.556.985

Annual Report 2015 (www.alpha.gr)

	31.12.2016	31.12.2015
Ιδιώτες		
Στεγαστικά	19.670.133	20.171.969
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	4.041.109	4.063.792
- Τιτλοποιημένα	1.272.572	1.299.934
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	718.425	720.016
- Τιτλοποιημένες	540.376	565.583
Λοιπά	705	2.601
Σύνολο	26.243.320	26.823.895
Εταιρίες		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	26.595.645	27.547.074
- Τιτλοποιημένα	2.514.014	2.126.179
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	347.810	245.981
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	324.773	447.618
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	528.618	599.387
Σύνολο	30.310.860	30.966.239
Λοιπές απαιτήσεις	412.833	417.737
	56.967.013	58.207.871
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις*	(12.558.253)	(12.021.755)
Σύνολο	44.408.760	46.186.116

Annual Report 2016 (www.alpha.gr)

Η Τράπεζα και η Alpha Leasing A.E. είχαν προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών και απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχόμενων από αυτές. Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή

εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα και η Alpha Leasing A.E. διατήρησαν σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια. Η Τράπεζα έχει προβεί σε εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2012 και 31.12.2013 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε €3,7 δισ. και η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε €4,3 δισ.

Η λογιστική αξία των δανείων αυτών κατά την ημερομηνία εξαγοράς ανήρχετο σε €14,9 δισ. και έχει αναγνωρισθεί στα δάνεια προ απομειώσεων. Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού €3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2015 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε €5 εκατ. Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε €18 εκατ. Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2016 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 5 εκατ. Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε € 15,5 εκατ.

3.4 Τράπεζα Eurobank

Οικονομικές Καταστάσεις από το 2012 – 2016

Ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μια ενεργά διαχειρίσιμη κεφαλαιακή βάση, ώστε να καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μεθόδων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν Διακανονισμών») και υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος για την εποπτεία της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, ο Όμιλος επικεντρώθηκε στην ενίσχυση της κεφαλαιακής του θέσης και με εξαίρεση την επίπτωση του PSI+, κατάφερε να διατηρήσει τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας σε επίπεδα σαφώς πάνω από τα ελάχιστα που απαιτούνταν. Αυτό επιτεύχθηκε με την ενεργό μείωση του κινδύνου

που απορρέει από τα δανειακά χαρτοφυλάκια, μέσω της θέσπισης αυστηρότερων πιστοδοτικών πολιτικών και της αλλαγής της σύνθεσης των δανειακών χαρτοφυλακίων μέσω της μετατόπισής τους σε πιο εξασφαλισμένα δάνεια. Επιπρόσθετα, προχώρησε σε διάφορες στρατηγικές ενέργειες, συγκεκριμένα την πώληση των δραστηριοτήτων στην Πολωνία και την Τουρκία, το πρόγραμμα διαχείρισης στοιχείων παθητικού μέσω της επαναγοράς προνομιούχων τίτλων και Lower Tier II ομολογιακών δανείων μειωμένης εξασφάλισης, τη συγχώνευση με τη ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ., τη συναλλαγή με τη Fairfax Financial Holdings Limited και την εφαρμογή της μεθόδου IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, η οποία προβλέπεται από τη Βασιλεία II, δημιουργώντας επιπλέον κεφάλαια € 2,7 .

Οι δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, ειδικότερα από το δεύτερο τρίμηνο του 2015, είχαν αρνητική επίπτωση στη ρευστότητα των Ελληνικών τραπεζών και έγειραν ανησυχίες αναφορικά με τη κεφαλαιακή τους θέση. Σύμφωνα με τη προκαταρκτική συμφωνία της Συνόδου Κορυφής τη 12 Ιουλίου 2015, το νέο πρόγραμμα του ΕΜΣ θα έπρεπε να συμπεριλάβει αποθεματικό από € 10 δις έως € 25 δις για τον τραπεζικό τομέα, για να αντιμετωπιστούν ενδεχόμενες ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης και κόστους εκκαθάρισης και η ΕΚΤ και ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (Single supervisory mechanism – SSM) θα διεξήγαγαν μια συνολική αξιολόγηση (ΣΑ) των τεσσάρων εποπτευόμενων Ελληνικών τραπεζών.

Η κεφαλαιακή επάρκεια αξιολογήθηκε για μία τριετή περίοδο (2015-2017) με βάση δύο σενάρια: το βασικό και το δυσμενές. Σύμφωνα με τη διαδικασία της Άσκησης, οι τράπεζες χρησιμοποίησαν ως σημείο αναφοράς τα προκαταρκτικά δεδομένα για το δεύτερο τρίμηνο του 2015 και υπέβαλλαν τα τριετή επιχειρηματικά σχέδια βασισμένα στις παραδοχές του βασικού σεναρίου: μεταβολή του ΑΕΠ όπως προβλέπεται από την ΕΚΤ για το 2015 -2,3%, για το 2016 -1,3% και για το 2017 +2,7%, ενώ οι λοιπές παραδοχές, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής των χορηγήσεων και καταθέσεων, ήταν σύμφωνες με τους οικονομολόγους των τεσσάρων τραπεζών.

Τα επιχειρηματικά αυτά σχέδια εξετάστηκαν στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων \καταστάσεων από την ΕΚΤ υπό το βασικό και το δυσμενές σενάριο για να εκτιμηθούν ενδεχόμενα κεφαλαιακά ελλείμματα.

Την 31 Οκτωβρίου 2015, η ΕΚΤ ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της ΣΑ που πραγματοποίησε στις τέσσερις, συστημικής σημασίας, Ελληνικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της Eurobank. Αποτελέσματα ΣΑ για τη Eurobank Τα αποτελέσματα της ΣΑ για την Eurobank συνοψίζονται ως ακολούθως: Αποτελέσματα του Ελέγχου της Ποιότητας των Στοιχείων Ενεργητικού Το AQR περιελάμβανε έναν εκτεταμένο έλεγχο της τρέχουσας αξίας του ελληνικού δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας κατά την 30 Ιουνίου 2015, καλύπτοντας το 98% του εν λόγω χαρτοφυλακίου. Σύμφωνα με το AQR προσδιορίστηκαν επιπρόσθετες προβλέψεις € 1.906 εκατ. κυρίως λόγω της επιδείνωσης του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα, με συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των ζημιών που αναδείχθηκαν από το AQR, ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 της Τράπεζας (CET1) να διαμορφώνεται στο 8,6%, βάσει ορίου για CET1 στο 9,5%, κάτι που αντιστοιχούσε σε κεφαλαιακές ανάγκες ύψους € 339 εκατ.

Ο Όμιλος, σε συνέχεια της επιτυχημένης ολοκλήρωσης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) το Νοέμβριο 2015, αποκλειστικά μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης, εστιάζει στην ενίσχυση της κεφαλαιακής του θέσης μέσω της περεταίρω αύξησης των κερδών προ προβλέψεων και της ανάληψης επιπρόσθετων δράσεων που σχετίζονται με την αναδιάρθρωση, μετασχηματισμό ή βελτιστοποίηση των δραστηριοτήτων, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, που δημιουργούν ή αποδεσμεύουν κεφάλαια ή/και μειώνουν τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού (Risk Weighted Assets – RWA). Κατά συνέπεια, την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) ανήλθαν σε €6,8 δις και αποτέλεσαν το 17,6% των RWA, ενισχυμένα κατά 60 μονάδες βάσης από το Δεκέμβριο 2015. Αντίστοιχα, την ίδια ημερομηνία, ο δείκτης CET1 του Ομίλου, με βάση την πλήρη εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III το 2024, (Πλήρης εφαρμογή CET1), θα ήταν 13,8% (2015: 13,1%).

Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας

	Pro-forma ⁽¹⁾ 2013 € εκατ.	2013 € εκατ.	Pro-forma ⁽²⁾ 2012 € εκατ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας	4.165	4.165	4.574
Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων	415	214	209
Μείον: Υπεραξία	(116)	(116)	(258)
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(281)	(287)	(423)
Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαια (Core Tier I)	4.183	3.976	4.102
Συν: Προνομιούχοι Τίτλοι	77	77	367
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	-	-	(48)
Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)	4.260	4.053	4.421
Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια (Tier II) - δάνεια μειωμένης εξασφάλισης	267	267	290
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(9)	(70)	(290)
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	4.518	4.250	4.421
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	37.166	38.135	37.999
Δείκτες:	%	%	%
Δείκτης Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I)	11,3	10,4	10,8
Δείκτης Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Tier I)	11,5	10,6	11,6
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	12,2	11,1	11,6

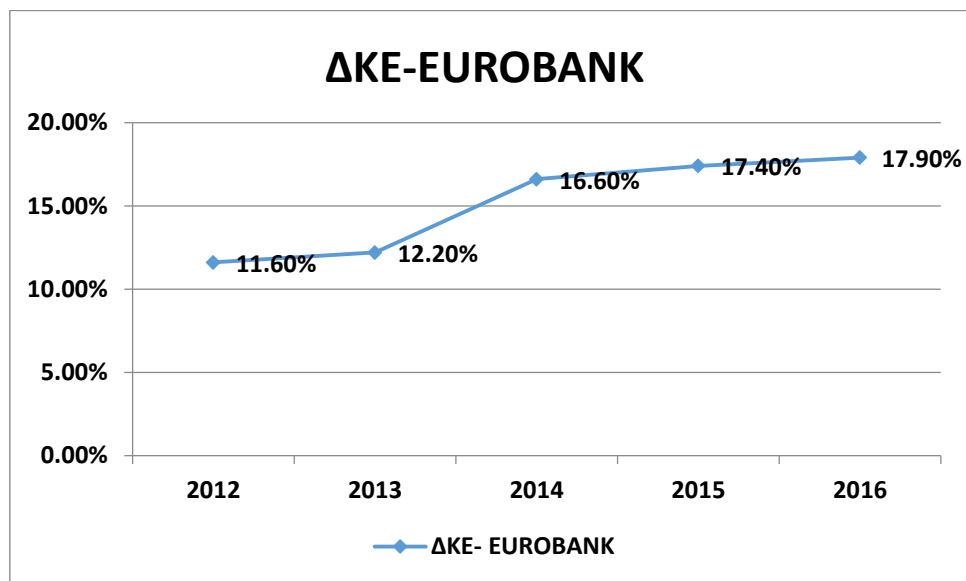
Annual Report 2013 (www.eurobank.gr)

	31 Δεκεμβρίου 2015 € εκατ.	Pro-forma 31 Δεκεμβρίου 2014 ⁽¹⁾ € εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2014 € εκατ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας	6.420	5.559	5.559
Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων	401	532	532
Μείον: Υπεραξία	(0)	(4)	(4)
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(198)	(158)	(193)
Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	6.623	5.929	5.894
Συν: Προνομιούχοι Τίτλοι	30	62	62
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(30)	(62)	(62)
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier I)	6.623	5.929	5.894
Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2	15	141	141
Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	147	15	15
Συνολικά Κεφάλαια	6.785	6.085	6.050
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	38.888	39.062	36.430
Δείκτες:	%	%	%
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio)	17,0	15,2	16,2
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T 1 Capital ratio)	17,0	15,2	16,2
Δείκτης Συνολικού Κεφαλαίου (Total capital ratio)	17,4	15,6	16,6

Annual Report 2015 (www.eurobank.gr)

	2016	2015
	€ ΕΚΑΤ.	€ ΕΚΑΤ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας	6.672	6.420
Συν: Εποπτικά δικαιώματα τρίτων	255	401
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(156)	(198)
Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	6.771	6.623
Συν: Προνομιούχοι Τίτλοι	26	30
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(26)	(30)
Κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier I)	6.771	6.623
Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2	4	15
Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	119	147
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	6.894	6.785
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	38.511	38.888
Δείκτες:	%	%
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio)	17,6	17,0
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T 1 ratio)	17,6	17,0
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (Total Capital Adequacy Ratio)	17,9	17,4

Annual Report 2016 (www.eurobank.gr)

Δάνεια, Απαιτήσεις και Υποχρεώσεις

Σημείωση	Την 31 Δεκεμβρίου	
	2013 € εκατ.	2012 € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	20	2.065
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	22	4.693
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	23	710
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	24	1.888
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	25	43.171
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	27	9.469
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	29	690
Επενδύσεις σε ακίνητα	30	616
Άυλα πάγια στοιχεία	31	406
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	2.106
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	32	1.839
Σύνολο ενεργητικού	77.586	67.653
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	33	29.047
Υποχρεώσεις προς λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34	2.772
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	24	2.677
Υποχρεώσεις προς πελάτες	35	30.752
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	36	1.365
Λοιπές υποχρεώσεις	37	1.695
Σύνολο υποχρεώσεων	73.063	68.308

Annual Report 2013 (www.eurobank.gr)

Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
	2015 € εκατ.	2014 € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	19	1.948
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	21	3.059
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	22	360
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	23	2.134
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	24	42.133
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	26	17.849
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	29	702
Επενδύσεις σε ακίνητα	30	876
Άυλα πάγια στοιχεία	31	150
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	16	3.894
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	32	2.143
Στοιχεία ενεργητικού δραστηριοτήτων προς πώληση	17	270
Σύνολο ενεργητικού	73.553	75.518
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	33	12.610
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34	10.256
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	23	2.475
Υποχρεώσεις προς πελάτες	35	40.878
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	36	811
Λοιπές υποχρεώσεις	37	2.020
Υποχρεώσεις δραστηριοτήτων προς πώληση	17	164
Σύνολο υποχρεώσεων	66.421	69.214

	2016	2015
	€ εκατ.	€ εκατ.
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων ισολογισμού:		
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.759	2.808
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων:		
- Ομόλογα	59	85
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.980	1.884
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες:		
- Επιχειρηματικά δάνεια	19.335	19.606
- Στεγαστικά δάνεια	17.844	18.261
- Καταναλωτικά δάνεια	6.328	6.570
- Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	7.149	7.246
Μείον: συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(11.598)	(11.790)
Επενδυτικοί τίτλοι:		
- Ομόλογα	12.320	16.156
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1.445	1.678
Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο στοιχείων εκτός ισολογισμού (σημ. 45)	1.478	1.431
Σύνολο	59.099	63.935

Τα «μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα» (ΜΕΑ) όπως παρακολουθούνται και γνωστοποιούνται από τον Όμιλο, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που ορίζονται από τα Εκτελεστικά Τεχνικά Πρότυπα της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής (European Banking Authority Implementing Technical Standards), περιλαμβάνουν ανοίγματα που είναι υπερήμερα περισσότερο από 90 μέρες που έχουν αξιολογηθεί με πιθανή αδυναμία πληρωμής, απομειωμένα ανοίγματα που αξιολογούνται για απομείωση σε ατομική ή συλλογική βάση καθώς και ανοίγματα που κατηγοριοποιούνται ως ανοίγματα σε αθέτηση για εποπτικούς σκοπούς. Την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα ΜΕΑ του Ομίλου ανήλθαν σε € 22.888 εκατ. (2015: € 22.621 εκατ.). Αντίστοιχα, τα «Εξυπηρετούμενα ανοίγματα» περιλαμβάνουν ανοίγματα χωρίς καθυστέρηση υπερήμερα λιγότερο από 90 μέρες που δεν έχουν αξιολογηθεί με πιθανή αδυναμία πληρωμής, μη απομειωμένα και χωρίς αθέτηση ανοίγματα. Την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα εξυπηρετούμενα ανοίγματα του Ομίλου ανήλθαν σε € 27.768 εκατ. (2015: € 29.062 εκατ.).

Η κατηγορία «πιθανή αδυναμία πληρωμής» αναφέρεται σε ανοίγματα όπου η ικανότητα του πιστούχου αξιολογείται ως μη πιθανή για πλήρη εξόφληση χωρίς ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη καθυστέρησης ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρησης.

Προβλέψεις

Αναδιάρθρωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις από Πελάτες

	2013
	€ εκατ.
Υπόλοιπο τη 1 Ιανουαρίου	2.180
Δάνεια που εντάχθηκαν σε καθεστώς αναδιάρθρωσης εντός της χρήσης	2.019
Αναδιάρθρωμένα δάνεια από απόκτηση επιχειρήσεων	359
Έσοδα από τόκους	58
Αποπληρωμές δανείων (μερικώς ή ολικώς)	(157)
Δάνεια που εξήλθαν από το καθεστώς της αναδιάρθρωσης	(1.372)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(67)
Λοιπά	(49)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	2.971

Annual Report 2013 (www.eurobank.gr)

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
	2015	2014
Σημείωση	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(2.086)	(1.751)
Προσαρμογές για:		
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις	2.665	2.264
Λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις	159	207
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων	82	99
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	20	(170)
Αποτελέσματα από πιστωτικούς τίτλους	87	8
Λοιπές προσαρμογές	16	(3)
	823	654

Annual Report 2015 (www.eurobank.gr)

Οι προβλέψεις δανείων αυξήθηκαν σε €1.920 εκατ. το 2013 ή 4% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις (2012: €1.655 εκατ. ή 3,7%), οδηγώντας τον δείκτη κάλυψης για το χαρτοφυλάκιο των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών σε 50,1% (Δεκ. 2012: 42,8%). Στο τέλος του έτους, τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανήλθαν σε 29,4% των δανείων προ προβλέψεων (τέλος 2012: 22,8%). Αναφορικά με τις διεθνείς δραστηριότητες, οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων υποχώρησαν σε €269 εκατ. ή 3,33% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις (2012: €298 εκατ., 3,4%).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, το σύνολο του ενεργητικού σε συνέχεια της απομόχλευσης, ανήλθε σε €73,6 δις (Δεκ. 2014: €75,5 δις). Στο τέλος του Δεκεμβρίου 2015, τα

δάνεια προ προβλέψεων ανήλθαν σε €51,7 δις, περιλαμβάνοντας και την επίδραση €0,8 δις από την ανατίμηση του CHF και USD έναντι του Ευρώ (Δεκ. 2014: €51,9 δις), εκ των οποίων €44,1 δις αφορούν την Ελλάδα και €7,6 δις τις διεθνείς δραστηριότητες. Τα επιχειρηματικά δάνεια παρέμειναν σταθερά σε €26,8 δις και αποτελούν το 52% των συνολικών δανείων του Ομίλου, ενώ τα δάνεια στα νοικοκυριά ανήλθαν σε €24,8 δις (Δεκ. 2014: €25,1 δις), με τα στεγαστικά δάνεια να αποτελούν το 35% και τα καταναλωτικά το 13% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων. Κατά τη διάρκεια του έτους, οι καταθέσεις στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά €8,3 δις σε €22,2 δις, κυρίως λόγω της εκροής καταθέσεων το πρώτο εξάμηνο του 2015 εξαιτίας της οικονομικής και πολιτικής αβεβαιότητας που επικρατούσε στην περίοδο.

Επιπλέον, οι καταθέσεις από τις διεθνείς δραστηριότητες μειώθηκαν κατά €0,6 δις σε €9,3 δις. Οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε €31,5 δις (Δεκέμβρη 2014) €40,41 δις). Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου επιδεινώθηκε σημαντικά σε 127% από 104% ένα χρόνο πριν, και σε 71% από 66% για τις διεθνείς δραστηριότητες αντίστοιχα. Οι εκροές των καταθέσεων και οι συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων (repos) που έληξαν αντικαταστάθηκαν από χρηματοδότηση με χρήση εξασφαλίσεων από το Ευρωσύστημα, ενώ η απόφαση της ΕΚΤ για άρση της εξαίρεσης των χρεογράφων που έχει εκδώσει ή εγγυηθεί το Ελληνικό Δημόσιο οδήγησε το Όμιλο σε σημαντική αύξηση της χρηματοδότησής του από την εναλλακτική πηγή χρηματοδότησης, τον Έκτακτο Μηχανισμό Παροχής Ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance- «ELA»).

Η εξάρτηση της Τράπεζας από το Ευρωσύστημα έφθασε στο υψηλότερο σημείο της για το 2015 κατά τη διάρκεια των πρώτων ημερών του Ιουλίου (την 9 Ιουλίου 2015: €33,3 δις εκ των οποίων €23,1 δις χρηματοδότηση από τον ELA). Μετά τη σταδιακή εξομάλυνση της οικονομικής και πολιτικής κατάστασης στην Ελλάδα και σε συνέχεια της πετυχημένης ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας αποκλειστικά μέσω των αγορών, ο Όμιλος ενίσχυσε τη ρευστότητα του και μείωσε την εξάρτηση του από τη χρηματοδότηση μέσω του Ευρωσυστήματος σε €25,3 δις στο τέλος του έτους (Δεκ. 2014: €12,6 δις), εκ των οποίων €20 δις αφορούσε χρηματοδότηση από το ELA (Δεκ.

2014: Μηδέν), μέσω των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων (repos) στη διατραπεζική αγορά, την αύξηση των καταθέσεων και τις εισροές από την ΑΜΚ.

Κατά τη διάρκεια του 2016, ως αποτέλεσμα της αποτελεσματικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (Non Performing Loans - NPLs), τα νέα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (σχηματισμός) ήταν αρνητικά και διαμορφώθηκαν σε €87 εκατ. (τέταρτο τρίμηνο του 2016: €85 εκατ. αρνητικά), συγκριτικά με €910 εκατ. το 2015 (τέταρτο τρίμηνο του 2015: €235 εκατ.) ενώ ο σχηματισμός για τα νέα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (Non Performing Exposures - NPEs) ανήλθε σε €904 εκατ. (τέταρτο τρίμηνο του 2016: €108 εκατ. αρνητικά). Την 31 Δεκεμβρίου 2016, τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκαν σε 34,7% των δανείων προ προβλέψεων (τέλος 2015: 35,2%) ενώ τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα ανήλθαν σε 45,2% των δανείων προ προβλέψεων (τέλος 2015: 43,8%). Οι προβλέψεις δανείων (ζημιές) ανήλθαν σε €775 εκατ. ή 1,96% του μέσου υπολοίπου δανείων μετά από προβλέψεις (2015: €2.665 εκατ. ή 6,5%), οδηγώντας το δείκτη κάλυψης για το χαρτοφυλάκιο των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών σε 66,1% (Δεκ. 2015: 64,8%) και το δείκτη κάλυψης για το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων σε 50,7% (Δεκ.2015: 52,1%).

Το 2016, ο Όμιλος αναγνώρισε λοιπές ζημιές απομείωσης και προβλέψεις ποσού €65 εκατ. (2015: €87 εκατ.), εκ των οποίων τα €41 εκατ. αφορούσαν το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών και ανακτηθέντων ακινήτων, €12 εκατ. σε ομόλογα και μετοχές και €12 εκατ. σε λοιπά στοιχεία ενεργητικού και προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις και για λοιπούς λειτουργικούς κινδύνους. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε €66 εκατ. έξοδα αναδιάρθρωσης (2015: €79 εκατ.), εκ των οποίων €49 εκατ. σχετίζονται με πρόσθετη πρόβλεψη για το κόστος του προγράμματος εθελούσιας εξόδου (VES), το οποίο έχει σχεδιαστεί για το προσωπικό του Ομίλου στην Ελλάδα στο πλαίσιο της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Επιπλέον ο Όμιλος, σε συνέχεια ευνοϊκής δικαστικής απόφασης, αναγνώρισε έσοδο φόρου €30,5 εκατ. για φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, σχετικές με την έκτακτη φορολόγηση αφορολόγητων αποθεματικών της Τράπεζας, η οποία είχε επιβληθεί με τον Νόμο 3513/2006. Τέλος, για τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, ο Όμιλος κατέγραψε καθαρά κέρδη ποσού €9 εκατ. (2015: €105 εκατ. ζημιές), εκ των οποίων €77 εκατ. κέρδη αφορούν τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και €68 εκατ. ζημιές αφορούν τις

δραστηριότητες στην Ουκρανία, οι οποίες πωλήθηκαν το τρίτο και τέταρτο τρίμηνο του έτους αντίστοιχα.

4. Συμπεράσματα των αποτελεσμάτων των 4 Συστημικών Τραπεζών από την έως τώρα εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III

4.1 Eurobank EFG

Τα καθαρά έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε €381εκ., μειωμένα κατά 1,9% έναντι του Δ' τριμήνου 2016 και σταθερά έναντι του Α' τριμήνου 2016. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου διατηρήθηκε σε 2,31%. Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ανήλθαν σε €80εκ. το Α' τρίμηνο 2017, έναντι €82εκ. το Δ' τρίμηνο 2016 και €68εκ. το Α' τρίμηνο 2016 και αντιστοιχούσαν σε 50 μονάδες βάσης επί του συνόλου του ενεργητικού (εξαιρουμένων των δαπανών για τη χρήση των ομολόγων του Πυλώνα II).

Τα οργανικά έσοδα μειώθηκαν κατά 2,1% σε €461εκ. και τα λοιπά έσοδα υποχώρησαν από €55εκ. σε €40εκ. το Α' τρίμηνο 2017, με αποτέλεσμα τα συνολικά έσοδα να διαμορφωθούν σε €501εκ., από €526εκ. το Δ' τρίμηνο 2016.

Οι Λειτουργικές δαπάνες μειώθηκαν κατά 3,4% έναντι του Α' τριμήνου 2016 και ανήλθαν σε €245εκ. το Α' τρίμηνο 2017, ενώ στην Ελλάδα υποχώρησαν κατά 4,9% σε €179εκ. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα διαμορφώθηκε σε 48,8% το Α' τρίμηνο 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Eurobank EFG).

Τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων μειώθηκαν κατά 5,4% έναντι του Δ' τριμήνου 2016, ενώ αυξήθηκαν κατά 9,6% σε ετήσια βάση σε €217εκ. Παράλληλα, τα συνολικά κέρδη προ προβλέψεων υποχώρησαν κατά 9,6% σε σχέση με το Δ' τρίμηνο 2016 και κατά 1,7% έναντι του Α' τριμήνου 2016 σε €257εκ.

Τα νέα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ήταν θετικά και ανήλθαν σε €154εκ. το Α' τρίμηνο 2017, ωστόσο τα νέα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) ήταν αρνητικά για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε -€72εκ. Ο δείκτης των NPEs μειώθηκε κατά 20 μονάδες βάσης σε 45,0% του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων στο τέλος του Α' τριμήνου 2017, ενώ τα συνολικά NPEs μειώθηκαν κατά €290εκ. σε σχέση με το τέλος του 2016. Η κάλυψη των NPEs και των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από προβλέψεις διαμορφώθηκε σε 50,8% και

65,5% αντίστοιχα. Οι προβλέψεις έναντι πιστωτικών κινδύνων ανήλθαν σε €188εκ. και αντιστοιχούσαν σε 1,94% επί των μέσων χορηγήσεων το Α' τρίμηνο 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Eurobank EFG).

Οι δραστηριότητες στο εξωτερικό παρέμειναν σταθερά κερδοφόρες για ακόμα ένα τρίμηνο, καθώς το καθαρό αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε €29εκ, με όλες τις χώρες να είναι κερδοφόρες. Ο δείκτης κεφαλαίων κοινών μετοχών της κατηγορίας I (CET1) διαμορφώθηκε σε 17,3% επί του σταθμισμένου ενεργητικού. Με την πλήρη εφαρμογή του πλαισίου της Βασιλείας III, ο δείκτης ανήλθε σε 13,9%, από 13,8% στο τέλος του 2016.

Η χρηματοδότηση από τον έκτακτο μηχανισμό ELA ανήλθε σε €12,2δισ. στο τέλος Μαρτίου 2017 και €11,6δισ. στις 11 Μαΐου του τρέχοντος έτους, μειωμένη κατά €0,8δισ. από τα υψηλά του 2017. Οι καταθέσεις πελατών μειώθηκαν κατά €372εκ. και οι χορηγήσεις (προ προβλέψεων) υποχώρησαν κατά €446εκ. το Α' τρίμηνο 2017. Ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε σε 115,1% την ίδια περίοδο.

Η συμφωνία της Ελλάδας με τους δανειστές διαμορφώνει ένα σταθερότερο οικονομικό περιβάλλον, μειώνοντας τις αβεβαιότητες και τους κινδύνους που επικράτησαν κατά το α' τρίμηνο του έτους. Η ψήφιση της δέσμης επώδυνων μέτρων, σε συνδυασμό με τη βιώσιμη ρύθμιση του δημόσιου χρέους και την προοπτική ένταξης των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, διαφαίνεται ότι κλείνουν τον κύκλο της στασιμότητας και της ανησυχίας για τις προοπτικές της χώρας.

Κρίσιμο ζητούμενο για την οριστική αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας, η επιστροφή της σε ισχυρή διατηρήσιμη αναπτυξιακή τροχιά, που θα επιταχυνθεί αν υλοποιηθούν με συνέπεια πολιτικές ανάκτησης της εμπιστοσύνης των αγορών, εφαρμογής των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και ιδιωτικοποιήσεων, προσέλκυσης σημαντικών διεθνών και εγχώριων επενδύσεων, υλοποίησης ενός εξωστρεφούς οικονομικού αναπτυξιακού προτύπου, αξιοποίησης των σημαντικών πόρων του ΕΣΠΑ, αποκλιμάκωσης των επιτοκίων και των πριμ κινδύνου, μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης και σταδιακής πλήρους απελευθέρωσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων.

Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα σε αναπτυξιακό περιβάλλον και με ευνοϊκές προσδοκίες και κλίμα διαθέτει τις προϋποθέσεις να στηρίξει την επιστροφή της οικονομίας σε αναπτυξιακή τροχιά και να διαχειριστεί επιτυχώς το μεγάλο ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η Eurobank, με ισχυρή χρηματοοικονομική βάση, σχέδιο και άξιο προσωπικό, στοχεύει να πρωταγωνιστήσει στο νέο περιβάλλον και να στηρίξει τις ανάγκες των πελατών της σε μια ανακάμπτουσα ελληνική οικονομία σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας III.

Κατά το 1ο τρίμηνο του 2017, η Τράπεζα πέτυχε στους βασικούς στόχους της κερδοφορίας και της περαιτέρω μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs), παρά το οικονομικό κλίμα, που επηρέασε αρνητικά κυρίως στις καταθέσεις καθώς και στην αύξηση των δανείων με καθυστέρηση πέρα των 90 ημερών.

Σε ετήσια βάση - σε σύγκριση με το 1ο τρίμηνο του 2016 - τα βασικά έσοδα προβλέψεων εμφανίζονται αυξημένα κατά 10%, με τα έσοδα από τόκους σταθερά, τις προμήθειες αυξημένες κατά 18% περίπου και τα λειτουργικά έξοδα μειωμένα κατά 3,4%. Το ύψος των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μειώθηκε κατά €290 εκ., σύμφωνα με τη στοχοθεσία που έχει υποβληθεί στις εποπτικές αρχές, αποτέλεσμα που επιβεβαιώνει τη δέσμευση μας για επίτευξη του συνολικού στόχου για το 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Eurobank EFG).

Για ένα ακόμη τρίμηνο, οι διεθνείς δραστηριότητες είχαν ιδιαίτερα θετική συμβολή στα αποτελέσματα της Τράπεζας, με όλες τις θυγατρικές του εξωτερικού να είναι κερδοφόρες.

Η ολοκλήρωση της 2ης αξιολόγησης, η αναμενόμενη συμφωνία για το χρέος και ένταξη των ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης καθώς και η επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων οδηγούν στην βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος, γεγονός που αποτυπώνεται ήδη στις αποτιμήσεις της αγοράς. Ένα βελτιωμένο οικονομικό κλίμα θα διευκολύνει την επίτευξη όλων των στρατηγικών στόχων της Τράπεζας για το τρέχον έτος και ιδιαίτερα της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Eurobank EFG).

4.2 Εθνική Τράπεζα Ελλάδα

Κερδοφορία 5 εκατ. ευρώ παρουσίασε η Εθνική Τράπεζα για το πρώτο τρίμηνο του 2017. Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση, τα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων ενισχύθηκαν κατά 13% σε τριμηνιαία βάση (και 30% σε ετήσια βάση) το Α' τρίμηνο του 2017 και διαμορφώθηκαν σε €244 εκατ., αντανακλώντας την περαιτέρω ανάκαμψη των οργανικών εσόδων και την περιστολή των λειτουργικών δαπανών.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε €398 εκατ. από €393 εκατ. το Δ' τρίμηνο του 2016, αντικατοπτρίζοντας τη μείωση του κόστους καταθέσεων και την περιορισμένη απομόχλευση δανείων.

Η επαναγορά ομολόγων Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ) από τον ΕΜΣ στα πλαίσια της ανταλλαγής ομολόγων ΕΤΧΣ/ΕΜΣ των ελληνικών τραπεζών συνέβαλε στη βελτίωση του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου κατά 15μ.β. σε τριμηνιαία βάση (και 33 μ.β. σε ετήσια βάση) σε 301 μ.β. το Α' τρίμηνο του 2017. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες αυξήθηκαν σε €52 εκατ. το Α τρίμηνο του 2017 από €47 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο, σημειώνεται.

Οι λειτουργικές δαπάνες μειώθηκαν σε €227 εκατ. το Α' τρίμηνο του 2017 από €245 εκατ. το Δ' τρίμηνο του 2016, συντελώντας στη βελτίωση του Κόστους προς Οργανικά έσοδα σε 48% από 53% το προηγούμενο τρίμηνο και 56% το Α' τρίμηνο του 2016.

Οι δαπάνες προσωπικού περιορίστηκαν κατά 6,4% σε τριμηνιαία βάση, ενσωματώνοντας το όφελος από το Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου Προσωπικού, το οποίο ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2016 και αφορούσε σε 1.171 εργαζομένους ήτοι περίπου το 10% του προσωπικού στην Ελλάδα. Τα γενικά και διοικητικά έξοδα υποχώρησαν κατά 11% σε τριμηνιαία βάση, ως αποτέλεσμα κυρίως της αποκλιμάκωσης των διαφημιστικών δαπανών και των αμοιβών προς τρίτους.

Ο Όμιλος σημείωσε οριακές ζημίες μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (-€3 εκατ.) έναντι κερδών ύψους €72 εκατ. το Δ' Τρίμηνο του 2016,

παρά την απουσία του κέρδους από την πώληση της ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΛΑΣ (€150 εκατ. που προσαύξησαν τα λοιπά έσοδα το Δ' τρίμηνο του 2016) και τη σημαντική προσωρινή αύξηση των προβλέψεων για επισφαλή δάνεια. Η εν λόγω αύξηση αντανakλά την ετήσια αναπροσαρμογή στις τιμές των ακινήτων για το σύνολο του 2016.

Τα κόκκινα δάνεια

Παρά την αβεβαιότητα κατά τους πρώτους μήνες της χρονιάς, τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPEs) στην Ελλάδα μειώθηκαν για τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο (-€0,2 δισ. σε τριμηνιαία βάση), αντανakλώντας το σχεδόν μηδενικό ρυθμό δημιουργίας νέων Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων και τις διαγραφές πλήρως καλυμμένων από προβλέψεις δανείων.

Η Τράπεζα έχει ήδη μειώσει τα Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα κατά €3 δισ. από το τέλος του 2015, υπερβαίνοντας το στόχο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM) κατά €0,7 δισ. Λόγω των κανόνων της Βασιλείας III. Ο εγχώριος δείκτης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων παραμένει στα χαμηλότερα επίπεδα του κλάδου, σε 45,1% το Α τρίμηνο του 2017 (αμετάβλητος σε τριμηνιαία βάση). Το ποσοστό κάλυψης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων από σωρευμένες προβλέψεις διαμορφώθηκε σε 56,6% στην Ελλάδα (+10 μ.β. σε σχέση με το Δ' τρίμηνο του 2016), στα υψηλότερα επίπεδα του εγχώριου τραπεζικού κλάδου.

Σε επίπεδο Ομίλου, ο ρυθμός δημιουργίας νέων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανήλθε σε €139 εκατ., αντανakλώντας κυρίως τις νέες επισφάλειες στα εγχώρια στεγαστικά δάνεια (€145 εκατ. από €42 εκατ. το προηγούμενο τρίμηνο), οι περισσότερες εκ των οποίων, όμως, έχουν ήδη κατηγοριοποιηθεί ως μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

Στην Ελλάδα, το κόστος πιστωτικού κινδύνου ανήλθε σε 294 μ.β. το Α' τρίμηνο του 2017 από 252 μ.β. το προηγούμενο τρίμηνο, λόγω της προαναφερθείσας αύξησης των προβλέψεων στο στεγαστικό δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας. Εξαιρώντας την εν λόγω αρνητική επίπτωση, το εγχώριο κόστος πιστωτικού κινδύνου διαμορφώνεται σε επίπεδα χαμηλότερα από αυτά του Γ' τριμήνου του 2016 (περίπου 190 μ.β.). Ο δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από συσσωρευμένες

προβλέψεις διαμορφώθηκε σε 75,2% στην Ελλάδα, στα υψηλότερα επίπεδα του κλάδου1 (74,1% σε επίπεδο Ομίλου).

Στη ΝΑ Ευρώπη, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών μειώθηκε κατά 40 μ.β. σε τριμηνιαία βάση σε 23,6% το Α' τρίμηνο του 2017, με το δείκτη κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από σωρευμένες προβλέψεις να διαμορφώνεται σε 58,5% από 58,6% το προηγούμενο τρίμηνο.

Ρευστότητα

Ύστερα από ένα ισχυρό τέταρτο τρίμηνο, εν μέρει λόγω εποχικότητας, και εν μέσω αυξημένης αβεβαιότητας, οι καταθέσεις του Ομίλου μειώθηκαν κατά 2% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε €39,7 δισ. το Α' τρίμηνο του 2017, αντανακλώντας τις εκροές καταθέσεων ύψους €0,8 δισ. στην Ελλάδα. Οι καταθέσεις στη Ν.Α. Ευρώπη μειώθηκαν κατά 0,9% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε €3,6 δισ.

Παρά τις εκροές καταθέσεων, η εξάρτηση από το μηχανισμό ELA παρέμεινε αμετάβλητη σε σχέση με το τέλος του Δ' τριμήνου του 2016 σε μόλις €5,6 δισ. το τέλος του Α' τριμήνου του 2017, με τη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα να μειώνεται κατά €2,1 δισ. σε τριμηνιαία βάση σε €10,2 δισ. κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

Σημειώνεται ότι η ΕΤΕ παραμένει η Τράπεζα με τη χαμηλότερη εξάρτηση από τον έκτακτο μηχανισμό ELA στην Ελλάδα, με τη χρηματοδότηση μέσω ELA προς Ενεργητικό, εξαιρουμένων των ομολόγων ΕΤΧΣ & ΕΜΣ να διαμορφώνεται σε 8%. Η Τράπεζα είχε δυνατότητα άντλησης επιπλέον ρευστότητας από το μηχανισμό ELA έως και €8,4 δισ. στο τέλος του Α' τριμήνου του 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Nbg).

Η επικείμενη ολοκλήρωση των αποεπενδύσεων από τις Βουλγαρικές θυγατρικές, UBB & Interlease, καθώς και από τη S.A.B.A., αναμένεται να μειώσει την εξάρτηση της ΕΤΕ από το μηχανισμό ELA κατά περίπου €0,8 δισ. Η υλοποίηση των υπολοίπων κεφαλαιακών ενεργειών σε συνδυασμό με επιπλέον πρωτοβουλίες καθιστά το στόχο της Τράπεζας για την πλήρη απεξάρτηση από τον μηχανισμό ELA εφικτό.

Με την εξάρτηση από το μηχανισμό ELA σε μόλις €5,6 δισ. και το χαμηλότερο δείκτη Δανείων προς Καταθέσεις του ελληνικού τραπεζικού κλάδου1 (87% στην Ελλάδα και σε 88% σε επίπεδο Ομίλου), η ΕΤΕ διατηρεί ένα μοναδικό χρηματοδοτικό πλεονέκτημα και είναι σε θέση ισχύος ενόψει της ανάκαμψης της εγχώριας οικονομίας.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (CET1) ανήλθε σε 16% και σε 15,8% με πλήρη εφαρμογή της Βασιλείας III. Τα κεφάλαια της ΕΤΕ θα ενισχυθούν περαιτέρω από την πλήρη εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας (Α΄ τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Nbg).

Εφικτή η επίτευξη των στόχων για τα κόκκινα δάνεια

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Α΄ τριμήνου του 2017 καταδεικνύουν την ανθεκτικότητα της Εθνικής Τράπεζας ΕΤΕ +0,29% εν μέσω της παρατεταμένης αβεβαιότητας που επικρατούσε τους πρώτους μήνες του έτους (Α΄ τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Nbg).

Σε επίπεδο κερδοφορίας, η σημαντική ανάκαμψη των οργανικών κερδών προ προβλέψεων κατά 27% σε ετήσια βάση ήταν επαρκής για να απορροφήσει την πρόσκαιρη αύξηση στις προβλέψεις για επισφαλής απαιτήσεις, εν μέρει λόγω αβεβαιότητας, οδηγώντας σε λειτουργικό κέρδος της τάξεως των €24 εκατ. Ως αποτέλεσμα, τα κέρδη μετά φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε επίπεδο Ομίλου παρέμειναν σε θετικά επίπεδα, παρά την απουσία των σημαντικών κεφαλαιακών κερδών του 2016, τα οποία τώρα αντικαθίστανται από οργανική κερδοφορία, βελτιώνοντας την ποιότητα των αποτελεσμάτων μας.

Παρά την αυξημένη αβεβαιότητα τους πρώτους μήνες του έτους, η ΕΤΕ κατάφερε να μειώσει τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (NPEs) για ένα ακόμη τρίμηνο, επιβεβαιώνοντας ότι η επίτευξη των επιμέρους στόχων για το 2017 είναι εφικτή (Α΄ τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Nbg).

Παρά την εκροή καταθέσεων στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα, εν μέρει λόγω εποχικότητας, η εξάρτηση της Τράπεζας από τον ELA παρέμεινε αμετάβλητη σε

σχέση με το τέλος του 2016, στα €5,7 δισ. ήτοι 8% του συνολικού ενεργητικού, ενώ ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε σε 87% στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, η ΕΤΕ παραμένει σε θέση ισχύος συγκριτικά με τις υπόλοιπες συστημικές τράπεζες ενόψει της ανάκαμψης της εγχώριας οικονομίας, δίνοντας έμφαση στη χρηματοδότηση υγιών επιχειρήσεων, η οποία αναμένεται να επιταχυνθεί στο δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Όσον αφορά την κεφαλαιακή επάρκεια, τα Κύρια Βασικά Ίδια Κεφάλαιά (CET1) διαμορφώθηκαν σε 16,0%, υπερβαίνοντας κατά πολύ τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Όμιλο. Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας αναμένεται να ενισχυθούν περαιτέρω από την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.

Η προκαταρκτική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Θεσμών αποτελεί σημαντικό βήμα προς την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του οικονομικού προγράμματος της χώρας, η οποία θα αποτελέσει τον αναμενόμενο καταλύτη για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων και των καταναλωτών, τη βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας και την ανάκαμψη της οικονομίας.

Το σταθερά βελτιούμενο οικονομικό κλίμα αναμένεται να συμβάλλει στην επίτευξη των βασικών μας στόχων για το 2017: ενίσχυση της κερδοφορίας, βελτίωση της ποιότητας των αποτελεσμάτων μας, περαιτέρω μείωση των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων, σύμφωνα με ή πλέον των στόχων μας προς τον Ενιαίο Μηχανισμό Στήριξης (ΕΜΣ) και χρήση της ρευστότητάς μας για να στηρίξουμε την ελληνική οικονομία στην προσπάθειά της να πετύχει έξοδο από την ύφεση (Α΄ τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Nbg).

4.3 Τράπεζα Πειραιώς

Τα καθαρά αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους μετόχους διαμορφώθηκαν σε οριακή ζημία ύψους €6 εκατ. το 1ο 3μηνο 2017, σε σύγκριση με ζημία €35 εκατ. το 1ο 3μηνο 2016, σύμφωνα με τα αποτελέσματα α' τριμήνου της Πειραιώς. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα το 1ο 3μηνο 2017 αναγνωρίστηκαν καθαρές ζημιές €13 εκατ. έναντι ζημίας €19 εκατ. το 1ο 3μηνο 2016 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Τράπεζα Πειραιώς).

Τα κέρδη προ φόρων και προβλέψεων το 1ο 3μηνο 2017 αυξήθηκαν 11% στα €258 εκατ. έναντι €232 εκατ. το 1ο 3μηνο 2016, λόγω της αύξησης των συνολικών καθαρών εσόδων κατά 3% και της μείωσης κατά 4% των λειτουργικών εξόδων. Στην Ελλάδα, τα κέρδη προ φόρων και προβλέψεων ανήλθαν στα €245 εκατ. έναντι €216 εκατ. το 1ο 3μηνο 2016, σημειώνοντας άνοδο 13%.

Οι προβλέψεις δανείων το 1ο 3μηνο 2017 διαμορφώθηκαν σε €258 εκατ. έναντι σχεδόν ίδιου ποσού το 1ο 3μηνο 2016, ενώ ο δείκτης κάλυψης NPLs έφθασε στο 68% από 66% ένα χρόνο πριν. Η παρατεταμένη αβεβαιότητα στο εξωτερικό περιβάλλον στην αρχή του έτους, δεν επέτρεψε την αποκλιμάκωση του κόστους προβλέψεων, που ως ποσοστού επί των δανείων, ανήλθε στις 218 μ.β. στο 1ο 3μηνο 2017 σε επίπεδο Ομίλου, από 212 μ.β. στο 1ο 3μηνο 2016.

Τα καθαρά έσοδα τόκων και προμηθειών, τα οποία αποτελούν τις οργανικές πηγές εσόδων και αντιπροσωπεύουν άνω του 90% των καθαρών εσόδων, διαμορφώθηκαν σε €521 εκατ. το 1ο 3μηνο 2017, στο ίδιο επίπεδο με το 1ο 3μηνο 2016. Στην Ελλάδα, τα καθαρά έσοδα τόκων και προμηθειών ανήλθαν σε €478 εκατ., 1% υψηλότερα σε ετήσια βάση.

Τα καθαρά έσοδα τόκων διαμορφώθηκαν σε €440 εκατ., 2% χαμηλότερα έναντι του 1ου 3μήνου 2016, επηρεαζόμενα αρνητικά από τη μείωση των δανειακών υπολοίπων, αλλά και την περαιτέρω μείωση του Euribor που αποτελεί τη βάση τιμολόγησης των περισσότερων στοιχείων ενεργητικού. Η επίδραση αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει από τη συνεχιζόμενη μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Στην Ελλάδα, τα καθαρά έσοδα τόκων διαμορφώθηκαν σε €405 εκατ., οριακά χαμηλότερα κατά 1% ετησίως.

Η αποκλιμάκωση του κόστους προθεσμιακών καταθέσεων στην Ελλάδα συνεχίστηκε: το κόστος των νέων προθεσμιακών καταθέσεων έφτασε τις 63 μονάδες βάσης (μ.β.) το Μάρτιο 2017, κατά 2 μ.β. χαμηλότερα από τα τέλη του 2016, με το μέσο επιτόκιο για το σύνολο των καταθέσεων να διαμορφώνεται στις 47 μ.β. το 1ο 3μηνο 2017, κινούμενο πτωτικά σε σχέση με τις 61 μ.β. του 1ου 3μήνου 2016. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (NIM) του Ομίλου βελτιώθηκε ελαφρώς στο 2,70% το 1ο 3μηνο 2017 από 2,67% το 1ο 3μηνο 2016, καταγράφοντας και στην Ελλάδα βελτίωση αντιστοίχου επιπέδου.

Τα καθαρά έσοδα προμηθειών διαμορφώθηκαν στα €81 εκατ. το 1ο 3μηνο 2017, 10% υψηλότερα έναντι του 1ου 3μήνου 2016, κυρίως από τις εργασίες εμπορικής τραπεζικής. Στην Ελλάδα, τα καθαρά έσοδα προμηθειών έφθασαν τα €74 εκατ., παρουσιάζοντας ετήσια άνοδο 11%, κυρίως λόγω υψηλότερων προμηθειών από acquiring καρτών και πληρωμές. Τα καθαρά έσοδα προμηθειών του Ομίλου ως ποσοστό του ενεργητικού αυξήθηκαν κατά το 1ο 3μηνο 2017 στις 50 μ.β. από τις 44 μ.β. το 1ο 3μηνο 2016, ενώ παρόμοια τάση ήταν εμφανής και στις εγχώριες δραστηριότητες (49 μ.β. από 43 μ.β. το 1ο 3μηνο 2016).

Το λειτουργικό κόστος διαμορφώθηκε στα €294 εκατ., μειωμένο κατά 4% έναντι του 1ου 3μήνου 2016, ως αποτέλεσμα της μείωσης τόσο των εξόδων διοικητικής λειτουργίας, όσο και των δαπανών προσωπικού. Τα έξοδα προσωπικού έφθασαν τα €144 εκατ. ή 5% χαμηλότερα σε σχέση με το 1ο 3μηνο 2016, λόγω της πλήρους ενσωμάτωσης του οφέλους από το πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που πραγματοποιήθηκε το 2016 και αφορούσε σε περίπου 1.200 εργαζόμενους.

Τα γενικά διοικητικά έξοδα σημείωσαν πτώση περίπου 3% έναντι του περυσινού 3μήνου λόγω του κλεισίματος 70 καταστημάτων, πρωτοβουλιών ψηφιοποίησης, χαμηλότερων διαφημιστικών δαπανών και προσπαθειών μείωσης των δαπανών σε όλους τους τομείς. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα για το 1ο 3μηνο 2017 διαμορφώθηκε σε 53% από 57% το 1ο 3μηνο 2016, ενώ στην Ελλάδα σε 51% από 55% αντίστοιχα.

Οι καταθέσεις πελατών διαμορφώθηκαν σε €41,0 δισ. στα τέλη Μαρτίου 2017, μειωμένες κατά €1,4 δισ., έναντι του Δεκεμβρίου 2016 (-3%), κυρίως λόγω εκροών στην Ελλάδα (€1,3 δισ.), ακολουθώντας παρόμοια τάση με την ίδια περίοδο του 2016

(-€1,1 δισ.), ενώ σε ετήσια βάση σημείωσαν άνοδο κατά €2,6 δισ. ή 7%. Οι καταθέσεις στην Ελλάδα έφτασαν στα €38,0 δισ., ενώ οι καταθέσεις εξωτερικού στα €2,9 δισ. στο τέλος του 1ου 3μηνου 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Τράπεζα Πειραιώς).

Η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα σχεδόν υποδιπλασιάστηκε κατά το τελευταίο 12μηνο, υποχωρώντας στα €15,5 δισ. στο τέλος Μαρτίου 2017 από €30,4 δισ. στο τέλος Μαρτίου 2016. Η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε κατά €5,5 δισ. κατά το 1ο 3μηνο 2017. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση από το μηχανισμό ELa μειώθηκε στα €11,0 δισ. στο τέλος Μαρτίου 2017 από €16,1 δισ. ένα χρόνο πριν και από €11,9 δισ. στα τέλη Δεκεμβρίου 2016, ενώ η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ διαμορφώθηκε στα €4,5 δισ. από €14,4 δισ. και €9,0 δισ. αντίστοιχα. Η χρηματοδότηση από διατραπεζικά repos αυξήθηκε περαιτέρω στα €8,0 δισ. τον Μάρτιο του 2017 από €3,3 δισ. ένα χρόνο πριν και €5,9 δισ. στα τέλη του 2016. Τα δάνεια προ προβλέψεων και προσαρμογών διαμορφώθηκαν στα €63,8 δισ. στα τέλη Μαρτίου 2017, ενώ μετά από προβλέψεις διαμορφώθηκαν στα €47,4 δισ. Το σύνολο των προ προβλέψεων δανείων στην Ελλάδα διαμορφώθηκε στα €60,2 δισ., ενώ των διεθνών δραστηριοτήτων στα €3,6 δισ. Τα συνολικά δάνεια μειώθηκαν κατά €0,4 δισ. από την αρχή της χρονιάς, ή κατά €1,2 δισ. συμπεριλαμβανομένων των διαγραφών. Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις βελτιώθηκε στο 116% από 128% στα τέλη Μαρτίου 2016.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Common Equity Tier 1 του Ομίλου διαμορφώθηκε στο τέλος Μαρτίου 2017 σε 16,8%, ενώ με πλήρη εφαρμογή του πλαισίου της Βασιλείας III σε 16,3%. Στο τέλος Μαρτίου 2017, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε €9,8 δισ. αμετάβλητο σε σύγκριση με την αρχή της χρονιάς.

Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών διαμορφώθηκε στο 37,8% το 1ο 3μηνο 2017, με το υπόλοιπό τους να μειώνεται για 6ο συνεχόμενο 3μηνο. Η συνολική μείωσή τους στους τελευταίους 12 μήνες έφτασε τα €2,3 δισ., με το υπόλοιπο των NPLs να υποχωρεί στα €24,1 δισ. το Μάρτιο του 2017.

Ο σχηματισμός νέων καθυστερήσεων δανείων του Ομίλου, μετά από πτώση τεσσάρων συνεχόμενων τριμήνων, αυξήθηκε κατά €0,4 δισ. το 1ο 3μηνο 2017, με επηρεασμένος αρνητικά από τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και εξαιτίας δύο μεγάλων εταιρικών λογαριασμών, για τους οποίους η Τράπεζα αποφάσισε να ακολουθήσει πιο αυστηρή προσέγγιση. Ο δείκτης κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών από σωρευμένες προβλέψεις στο τέλος Μαρτίου 2017 ανήλθε στο 68% από 66% στο τέλος Μαρτίου 2016. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPEs) στο τέλος Μαρτίου 2017 ήταν στο 52%, με κάλυψη από συσσωρευμένες προβλέψεις στο 46%.

Κατά τη διάρκεια του 1ου 3μήνου 2017, στο πλαίσιο των βραχυπρόθεσμων μέτρων ελάφρυνσης του Ελληνικού Δημοσίου χρέους, ανταλλάχθηκαν ομόλογα EFSF και ESM κυμαινόμενου επιτοκίου ονομαστικής αξίας €2,0 δισ. τα οποία κατείχε η Τράπεζα, με νέα ομόλογα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) σταθερού επιτοκίου ή με μετρητά.

Καταλύτης η οριστική συμφωνία με τους δανειστές. Οι πρόσφατες εξελίξεις σχετικά με την πρόοδο στην πορεία ολοκλήρωσης της δεύτερης αξιολόγησης του Ελληνικού Προγράμματος δημιουργούν συγκρατημένη αισιοδοξία για τις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας, καθώς συμβάλλουν στην άρση της αβεβαιότητας που παρατηρήθηκε από την αρχή της χρονιάς. Η οριστική συμφωνία αναμένεται να είναι καταλύτης για την επαναφορά της οικονομίας σε τροχιά ανόδου κατά το 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Τράπεζα Πειραιώς).

Νέο στρατηγικό σχέδιο Agenda 2020

Κατά τη διάρκεια του 1ου τριμήνου 2017, ο Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς κατέγραψε μικρές ζημίες ύψους €6 εκατ. έναντι ζημιών €35 εκατ. το 1ο 3μηνο 2016, ενώ τα κέρδη προ φόρων και προβλέψεων αυξήθηκαν κατά 11% σε ετήσια βάση στα €258 εκατ., υποβοηθούμενα από την ετήσια αύξηση των συνολικών καθαρών εσόδων κατά 3% και τον περιορισμό του κόστους κατά 4%. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Common Equity Tier 1 του Ομίλου διατηρήθηκε στα επίπεδα του 17%, ενώ μειώθηκαν τα δάνεια σε καθυστέρηση κατά περίπου €300 εκατ. και τα μη

εξυπηρετούμενα ανοίγματα κατά περίπου €700 εκατ. σε τριμηνιαία βάση.

Μαζί με τα αποτελέσματα του 1ου τριμήνου 2017, ανακοινώθηκε η “Agenda 2020”, το νέο στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο μέχρι το 2020. Το σχέδιο περιλαμβάνει τις προτεραιότητες και τους στόχους μας και σκοπό έχει να ενδυναμώσει περαιτέρω την Τράπεζα και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη στις προοπτικές της, με έμφαση στη συνεπή υλοποίηση της στρατηγικής μας.

Για πρώτη φορά, το χρηματοοικονομικό προφίλ των βασικών τραπεζικών μας δραστηριοτήτων, χωρίς τις μη κύριες δραστηριότητες και στοιχεία ενεργητικού («Piraeus Legacy Unit» ή «PLU»), παρουσιάζεται ξεχωριστά. Η βασική τραπεζική μας δραστηριότητα κατέγραψε κέρδη ύψους €104 εκατ. κατά το 1ο τρίμηνο του 2017, επιτυγχάνοντας απόδοση ενεργητικού 1,1%. Από την άλλη πλευρά, το PLU είχε ζημίες ύψους €110 εκατ. Η διακριτή αυτή παρακολούθηση θα μας επιτρέψει να εστιάσουμε στις βασικές κατηγορίες πελατών μας, ενώ ταυτόχρονα θα ανακατανεύσουμε τους πόρους μας ώστε να μεγιστοποιήσουμε την αξία των μη κύριων δραστηριοτήτων και στοιχείων ενεργητικού (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Τράπεζα Πειραιώς).

4.4 Alpha Bank

Το α' τρίμηνο 2017 είναι το τρίτο κατά σειρά κερδοφόρο τρίμηνο για την Alpha Bank, με τα Κέρδη μετά από φόρους να ανέρχονται σε 48,1 εκατ. ευρώ, ως αποτέλεσμα των χαμηλότερων προβλέψεων για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου και της διατηρήσεως της υψηλής λειτουργικής κερδοφορίας.

Τα αποτελέσματα προ Προβλέψεων της τράπεζας ενισχύθηκαν κατά 4,6% σε ετήσια βάση ή 1,2% σε τριμηνιαία βάση και ανήλθαν κατά το α' τρίμηνο 2017 σε 305,1 εκατ. ευρώ.

Τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 7,2% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε 279 εκατ. ευρώ. Ο Δείκτης Εξόδων/Εσόδων διαμορφώνεται σε 46,3%, ποσοστό που συνιστά την καλύτερη επίδοση μεταξύ των ελληνικών τραπεζών.

Η λειτουργική κερδοφορία της τράπεζας διατηρήθηκε στα ίδια επίπεδα παρά τη συνεχιζόμενη απομόχλευση του Ισολογισμού. Καταγράφεται μείωση του Ενεργητικού κατά 6% σε ετήσια βάση και διαμόρφωσή του σε 64,1δισ. ευρώ. Τα Δάνεια μετά από Συσσωρευμένες προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε 44,2 δισ. ευρώ έναντι 45,8 δισ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Τα χρεόγραφα μειώθηκαν κατά 2,1 δισ. ευρώ ή 20,9% σε ετήσια βάση.

Ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1) της τράπεζας διαμορφώθηκε σε 17,3%, λαμβανομένης υπ' όψιν της θετικής επιπτώσεως από την πώληση των δραστηριοτήτων στη Σερβία. Τα Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε 8,8 δισ. ευρώ, τα υψηλότερα μεταξύ των ελληνικών τραπεζών και η Ενσώματη Λογιστική Αξία ανά Μετοχή διαμορφώνεται σε 5,7 ευρώ.

Τα υπόλοιπα καταθέσεων ανήλθαν σε 33,1 δισ. ευρώ στο τέλος Μαρτίου 2017 έναντι 32,9 δισ. ευρώ στο τέλος Δεκεμβρίου 2016. Στην Ελλάδα, τα υπόλοιπα των καταθέσεων παρέμειναν αμετάβλητα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε 28,1 δισ. ευρώ.

Η χρηματοδότηση από τις Κεντρικές Τράπεζες μειώθηκε περαιτέρω το α' τρίμηνο 2017 κατά 1,3 δισ. ευρώ, σε 17 δισ. ευρώ. Τον Μάρτιο 2017, η χρηματοδότηση μέσω του Εκτάκτου Μηχανισμού Ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA) διαμορφώθηκε σε 12,2 δισ. ευρώ, μειωμένη κατά 1 δισ. ευρώ από τον Δεκέμβριο

2016.

Ο Δείκτης Δανείων σε Καθυστέρηση σε επίπεδο Ομίλου ανήλθε σε 38,1% στο τέλος Μαρτίου 2017. Ο Δείκτης Καλύψεως Δανείων σε Καθυστέρηση διαμορφώθηκε σε 69%, ενώ ο αντίστοιχος συνολικός Δείκτης Καλύψεως, συμπεριλαμβανομένων των ενσώματων εξασφαλίσεων, ανέρχεται σε 124%. Ο Δείκτης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων ανήλθε σε 53,8% σε επίπεδο Ομίλου.

Οι προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου το α' τρίμηνο 2017, μειωμένες κατά 18,8% σε τριμηνιαία βάση, ανήλθαν σε 247 εκατ. ευρώ και αντιστοιχούν σε 164 μονάδες βάσεως έναντι 201 μονάδες βάσεως στο προηγούμενο τρίμηνο.

Το πρώτο τρίμηνο του 2017 ήταν το τρίτο κατά σειρά κερδοφόρο τρίμηνο για την Τράπεζα, κατά το οποίο, παρά τη συνεχιζόμενη απομόχλευση του ισολογισμού, διατηρήθηκε η υψηλή λειτουργική κερδοφορία, ισχυροποιήθηκε περαιτέρω η κεφαλαιακή μας βάση και συνεχίστηκε η μείωση της χρηματοδοτήσεώς μας από τις Κεντρικές Τράπεζες. Τα λειτουργικά έξοδα υποχώρησαν σημαντικά σε ετήσια βάση, ενώ ο δείκτης λειτουργικής αποδοτικότητας συνιστά την καλύτερη επίδοση μεταξύ των ελληνικών τραπεζών.

Παράλληλα, επιτύχαμε αποκλιμάκωση των νέων μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων και συνεχίζουμε την προσπάθειά μας για μείωση του συνόλου τους και την διαρκή βελτίωση της ποιότητας του δανειακού μας χαρτοφυλακίου.

Η εφαρμογή του σχεδίου αναδιαρθρώσεως της Τραπεζής συνεχίστηκε επιτυχώς, με την ολοκλήρωση της πωλήσεως των δραστηριοτήτων μας στη Σερβία, στο πλαίσιο της αποεπενδύσεως από μη κύριες δραστηριότητες. Η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολογήσεως αναμένεται να συμβάλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην Ελληνική Οικονομία προκειμένου να επανέλθει σε ρυθμό αναπτύξεως εντός του 2017 (Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων 2017, Alpha Bank).

Χρηματοοικονομική επίδοση

- Το Καθαρό Έσοδο Τόκων μειώθηκε κατά 1,5% σε τριμηνιαία βάση και ανήλθε σε 482,5 εκατ. ευρώ, επηρεασμένο αρνητικά από τη χαμηλότερη συνεισφορά των δανείων και του μικρότερου ημερολογιακού τριμήνου, που αντιστάθμισε το όφελος από τη μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως από τις Κεντρικές Τράπεζες.
- Τα Καθαρά Έσοδα από Προμήθειες διαμορφώθηκαν σε 75,7 εκατ. ευρώ το α' τρίμηνο 2017, μειωμένα κατά 6,7% σε σύγκριση με την ενισχυμένη εποχική επίδοση του δ' τριμήνου 2016.
- Τα επαναλαμβανόμενα Λειτουργικά Έξοδα διαμορφώθηκαν σε 262,7 εκατ. ευρώ μειωμένα κατά 3,7% σε ετήσια βάση και 7,7% σε τριμηνιαία βάση, καθώς συνεχίζεται ο εξορθολογισμός του δικτύου. Ο Δείκτης Εξόδων/Εσόδων μειώθηκε σε 46,3% το α' τρίμηνο.
- Οι Προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου διαμορφώθηκαν σε 246,8 εκατ. ευρώ το α' τρίμηνο 2017 ή σε 164 μονάδες βάσεως ως ποσοστό του μέσου όρου χορηγήσεων.
- Κέρδη μετά από Φόρους Ευρώ 48,1 εκατ. το α' τρίμηνο 2017.

Βασικά Χαρακτηριστικά Ισολογισμού

- Απομόγλευση Ενεργητικού κατά 0,8 δισ. ευρώ σε τριμηνιαία βάση και διαμόρφωσή του σε 64,1 δισ. ευρώ, κυρίως λόγω μείωσης των υπολοίπων δανείων και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου.
- Τα υπόλοιπα καταθέσεων ανήλθαν σε 33,1 δισ. ευρώ στο τέλος Μαρτίου 2017, αυξημένα κατά 0,1 δισ. ευρώ σε τριμηνιαία βάση. Στην Ελλάδα, τα υπόλοιπα των καταθέσεων παρέμειναν αμετάβλητα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε 28,1 δισ. ευρώ, καθώς η εισροή

καταθέσεων επιχειρήσεων αντιστάθμισε τις εκροές από τις καταθέσεις Ιδιωτών. Στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, τα υπόλοιπα των καταθέσεων, σε σταθερό ρυθμό ανακάμψεως, αυξήθηκαν κατά 0,1 δισ. ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

- Η χρηματοδότηση από τις Κεντρικές Τράπεζες μειώθηκε κατά 1,3 δισ. ευρώ το α' τρίμηνο 2016 και ανήλθε σε 17 δισ. ευρώ, ως αποτέλεσμα των αυξημένων διατραπεζικών συναλλαγών, της περαιτέρω μείωσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και των εισροών καταθέσεων στις θυγατρικές στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- Το α' τρίμηνο 2017, τα Δάνεια σε Καθυστέρηση στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 111 εκατ. ευρώ. Ο Δείκτης Καθυστερήσεων διαμορφώθηκε σε 38,1% για τον Όμιλο στο τέλος Μαρτίου 2017. Αντιστοίχως, τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 123 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης 50 εκατ. ευρώ των νέων Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων κατά το προηγούμενο τρίμηνο. Ο Δείκτης Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων διαμορφώθηκε σε 53,8% στο τέλος Μαρτίου 2017.
- Οι συσσωρευμένες προβλέψεις διαμορφώθηκαν σε 15,9 δισ. ευρώ και αντιστοιχούν στο 26,4% του δανειακού χαρτοφυλακίου (2017, Α' τρίμηνο Οικονομικών Καταστάσεων).

5. Διάρθρωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος 2012 – 2016

- Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, λόγω της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης, αλλά κυρίως λόγω της ελληνικής κρίσης σημειώθηκε μια εις βάθος αναδιάρθρωση του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, με τη συνεπακόλουθη δραστική μείωση του αριθμού των τραπεζών που ασκούν δραστηριότητα στην Ελλάδα.
- Δεκέμβριος 2007 - Δεκέμβριος 2016: Οι εν λειτουργία τράπεζες, μέσω συγχωνεύσεων, εξαγορών και εξυγιάνσεων, μειώθηκαν από 64 σε 39 ενώ αποχώρησε σχεδόν το σύνολο των ξένων τραπεζών με δίκτυα εξυπηρέτησης της πελατείας, εκτός της HSBC.
- Σήμερα, οι τέσσερις συστημικές τράπεζες και η Attica Bank ξεπερνούν πλέον αθροιστικά το 95% του ελληνικού τραπεζικού συστήματος (σε όρους ενεργητικού) από 67,7% στο τέλος του 2007.
- Παρουσία έχουν, επίσης, η Επενδυτική Τράπεζα Ελλάδος, η Aegean Baltic Bank, η Credicom Consumer Finance, εννέα (9) συνεταιριστικές τράπεζες, καθώς και τα υποκαταστήματα ή γραφεία αντιπροσωπείας τριάντα (30) αλλοδαπών τραπεζών (ενδεικτικά, Citibank, HSBC, Deutsche Bank, Unicredit, Bank of America, J.P.Morgan Chase Bank, DnB Bank ASA, ABN AMRO Bank).
- Βασικά στοιχεία για τις τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα
Σημειώθηκε σημαντική συρρίκνωση του ενεργητικού, λόγω απομόχλευσης και πώλησης συμμετοχών και περιουσιακών στοιχείων, κυρίως όμως καταθέσεων, λόγω της κρίσης και των αβεβαιοτήτων που δημιουργήθηκαν:
 - I. σύνολο ενεργητικού: 312,4 δισ. ευρώ, από 358,1 δισ. το 2008
 - II. σύνολο καταθέσεων: 132,1 δισ. ευρώ
 - III. καταθέσεις εγχώριων νοικοκυριών και επιχειρήσεων: 121,4 δισ., από 227,6 δισ. το 2008
 - IV. δάνεια εγχώριων νοικοκυριών και επιχειρήσεων: 195,2 δισ. Ευρώ
 - V. δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1): 18.1%
 - VI. αριθμός καταστημάτων: 2.343
 - VII. προσωπικό: 46.615
 - VIII. κέρδη προ φόρων: 249 εκατ. Ευρώ

- IX. μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPEs) 107,6 δισ. ευρώ (45,2%) και δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs) 38%
- X. απόθεμα προβλέψεων: 57,1 δισ. Ευρώ
- XI. ATM: 6.820
- XII. POS: 410.000

5.1 Ρευστότητα

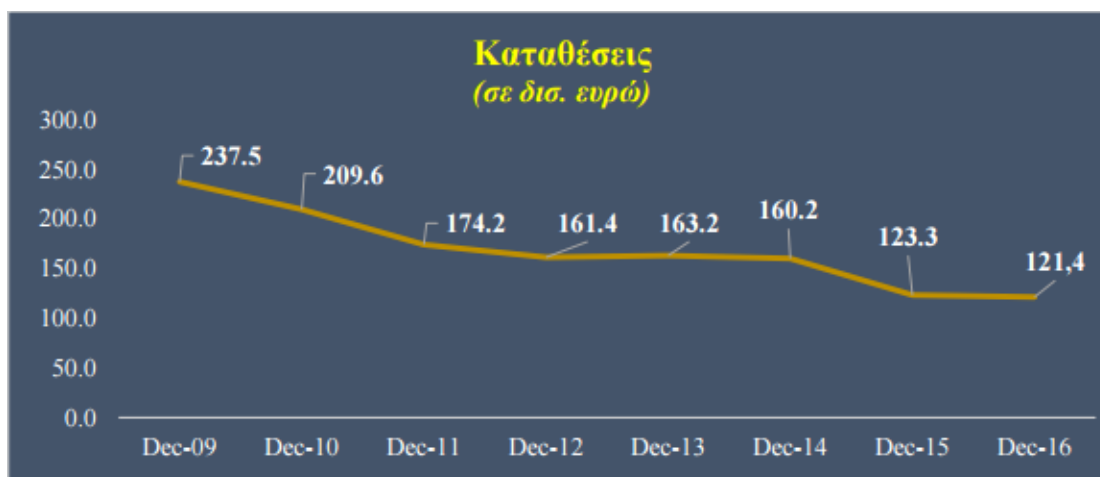
- Μείωση εγχώριων καταθέσεων κατά 116,1 δισ. ευρώ από το 2009 (-49%).
- Μείωση της χρήσης του μηχανισμού έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (ELA) κατά 49% τους τελευταίους 18 μήνες, από 86,8 δισ. ευρώ σε 43,7 δισ. (-43,1 δισ.).

Το 2016:

- Οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 4,2 δισ. ευρώ.
- Μείωση της συνολικής εξάρτησης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από το Ευρωσύστημα (-38%), από 107,5 δισ. ευρώ σε 66,6 δισ. (-40,9 δισ.).

Καταθέσεις

Από το 2010 έως το τέλος του 2016, οι καταθέσεις των εγχώριων νοικοκυριών και επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 116,1 δισ. ευρώ (-49%). Ενθαρρυντικό για τη σταδιακή αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των καταθετών στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι το γεγονός πως τους τελευταίους έξι μήνες του 2016 παρατηρείται διαρκής μηνιαία αύξηση των καταθέσεων, της τάξης των 770 εκ. ευρώ κατά μέσο όρο.

(Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Τραπεζική Χρηματοδότηση)

Στα στοιχεία του Δεκεμβρίου 2016 που δημοσίευσε η Τράπεζα της Ελλάδος για τις καταθέσεις ιδιωτών, δεν περιλαμβάνονται σε αυτές οι καταθέσεις στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και οι καταθέσεις του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων, οι οποίες λόγω ανα-ταξινόμησης εμφανίζονται στις καταθέσεις της Γενικής Κυβέρνησης. Για το λόγο αυτό, τα υπόλοιπα καταθέσεων στο τέλος του 2016 εμφανίζονται μειωμένα, ενώ στην πραγματικότητα κατά τη διάρκεια του 2016 οι καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 4,2 δισ. ευρώ.

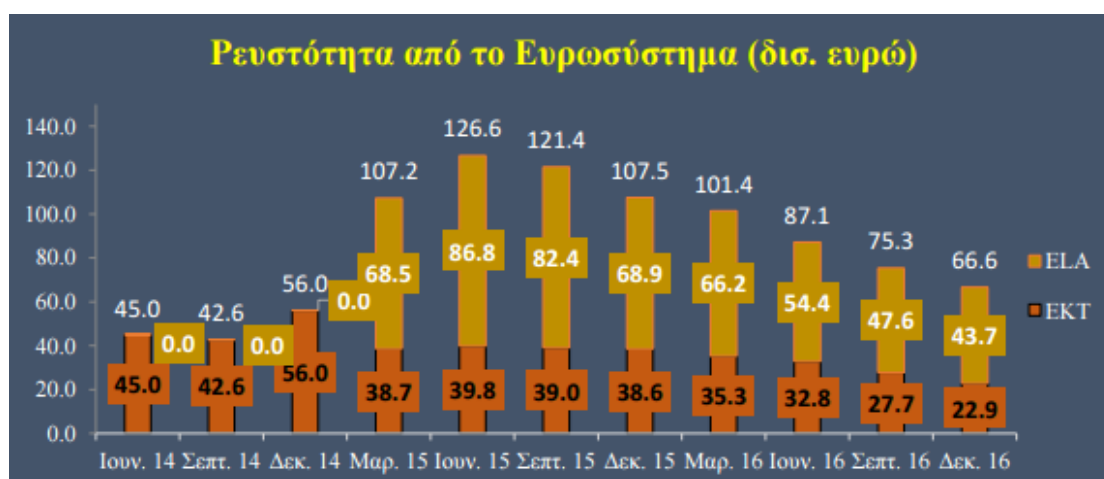
Ρευστότητα από το Ευρωσύστημα

Κατά τη διάρκεια του 2016, οι ελληνικές τράπεζες βελτίωσαν τη ρευστότητά τους πετυχαίνοντας σημαντική μείωση της εξάρτησής τους από το Ευρωσύστημα. Συγκεκριμένα:

- η συνολική εξάρτηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από το Ευρωσύστημα περιορίστηκε τον Δεκέμβριο του 2016 στα 66,6 δισ. ευρώ, μειωμένη κατά 47,3% σε σχέση με τον Ιούνιο του 2015 (126,6 δισ. ευρώ) και κατά 38% σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2015 (107,5 δισ. ευρώ), και
- η χρήση του μηχανισμού έκτακτης ενίσχυσης σε ρευστότητα (ELA) περιορίστηκε τον Δεκέμβριο του 2016 σε 43,7 δισ. ευρώ, μειωμένη κατά 49% σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2015 (86,8 δισ. ευρώ) και κατά 37% ως προς τον Δεκέμβριο του 2015 (68,9 δισ. ευρώ).

Οι ανωτέρω εξελίξεις ήταν απόρροια:

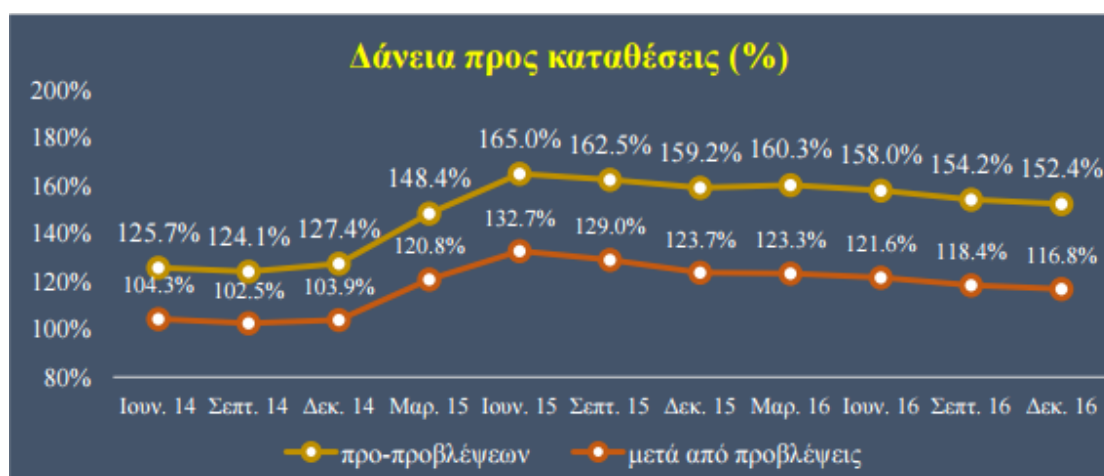
- της αντικατάστασης μέρους της αντληθείσας μέσω του μηχανισμού ELA ρευστότητας από αναχρηματοδότηση μέσω των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος, σε συνέχεια της Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ στις 22 Ιουνίου 2016 για την επανένταξη των ελληνικών κρατικών τίτλων στις αποδεκτές εξασφαλίσεις για τις πράξεις νομισματικής πολιτικής (επαναφορά “waiver”),
- της ενίσχυσης της καταθετικής βάσης κατά το β' εξάμηνο του 2016,
- της άντλησης ρευστότητας μέσω της διατραπεζικής αγοράς,
- της περαιτέρω απομόχλευσης των ελληνικών τραπεζών μέσω της μείωσης του ενεργητικού τους,
- των αυξήσεων κεφαλαίου του κλάδου στα τέλη του 2015, και των πωλήσεων θυγατρικών στο πλαίσιο των σχεδίων αναδιάρθρωσης των τραπεζών.

(Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Μηνιαίες Λογιστικές Καταστάσεις)

Τον Δεκέμβριο του 2016, η ρευστότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος από το Ευρωσύστημα (ΕΚΤ και ELA) ανήλθε σε ποσοστό 55% σε σχέση με τα υπόλοιπα καταθέσεων των εγχώριων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, δηλαδή για κάθε 10 ευρώ καταθέσεις, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είχε πρόσβαση σε 5,5 ευρώ ρευστότητα από το Ευρωσύστημα, εκ των οποίων τα 3,7 ευρώ μέσω ELA. Τον Ιούνιο του 2014 το αντίστοιχο ποσοστό ανερχόταν σε 27,6% και τον Ιούνιο του 2015 σε 103,6%.

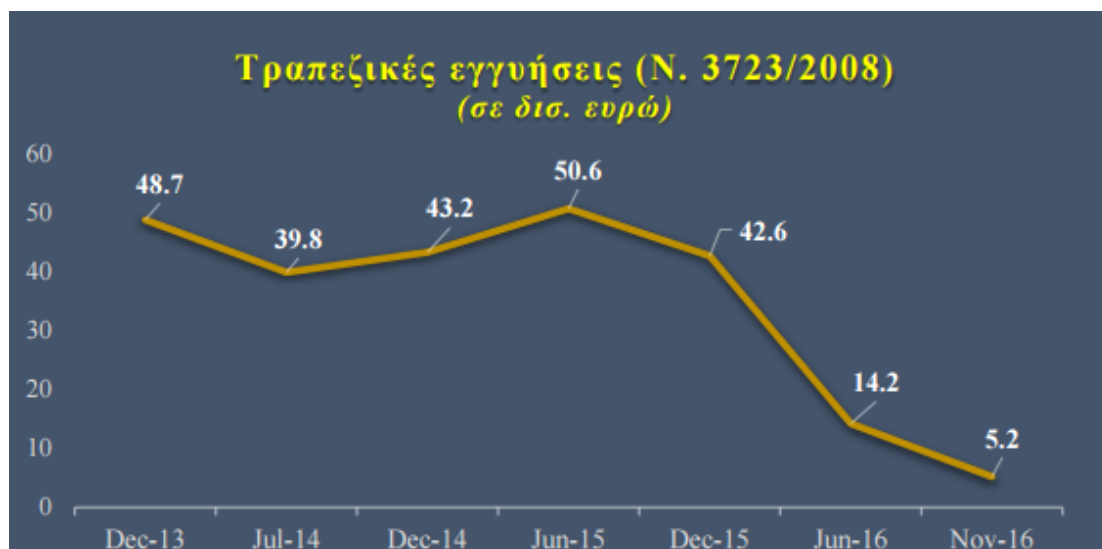
Παρά τις σημαντικές εκροές των καταθέσεων κατά το πρώτο μισό του 2015, από τον Ιούνιο του 2015 και μετά, ως αποτέλεσμα της σταθεροποίησης των καταθέσεων και της απομόχλευσης του ενεργητικού των τραπεζών, ο λόγος δανείων προς καταθέσεις μειώθηκε σταδιακά κατά 13 ποσοστιαίες μονάδες και ακόμα πιο αισθητά, κατά 16 ποσοστιαίες μονάδες αν ληφθούν υπόψη οι αυξημένες προβλέψεις της περιόδου αυτής.

(Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Μηνιαίες Λογιστικές Καταστάσεις)

5.2 Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου

- Η βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, οδήγησε σε μείωση των τραπεζικών εγγυήσεων (Πυλώνας II) του Ν. 3723/2008 κατά 37,4 δισ. ευρώ στη διάρκεια των πρώτων 11 μηνών του 2016, 5,2 δισ. ευρώ έναντι 42,6 δισ. ευρώ τον Δεκέμβριο του 2015 (-88%).
- Οι εν λόγω τραπεζικές εγγυήσεις έχουν υποχωρήσει στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών.
- Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα οι εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του μηχανισμού ELA μειώθηκαν κατά 3,1 δισ. ευρώ (-7%).

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Δελτία Μηνιαίων Στοιχείων Γενικής Κυβέρνησης)

5.3 Κερδοφορία

- Ζημιές προ φόρων 70,3 δισ. ευρώ για τους ελληνικούς τραπεζικούς ομίλους την εξαετία 2010 - 2015.
- Επιστροφή σε οργανική κερδοφορία το 2016.
- Η δεύτερη μεγαλύτερη κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών καταγράφηκε το 2008, μερικούς μήνες μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers.
- Κατά τα έτη 2012-2015 πραγματοποιήθηκαν τρεις (3) ανακεφαλαιοποιήσεις συνολικού ύψους 51,7 δισ. ευρώ.
- Την περίοδο 2010-2015 οι ελληνικές τράπεζες κατέγραψαν ζημιές προ φόρων συνολικού ποσού 70,3 δισ. ευρώ. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα δεν διανεμήθηκαν μερίσματα στους μετόχους των ελληνικών τραπεζών, ενώ τον Σεπτέμβριο του 2016 οι συσσωρευμένες προβλέψεις των ελληνικών τραπεζών ανέρχονταν σε 52 δισ. ευρώ σε ατομική βάση και σε 57,1 δισ. ευρώ σε ενοποιημένη βάση.
- Το 2016 οι ελληνικοί τραπεζικοί όμιλοι εμφάνισαν κέρδη προ φόρων, μετά από μια σειρά ζημιολόγων χρήσεων. Μετά από αρκετά τρίμηνα, τα καθαρά έσοδα διαμορφώθηκαν σε επίπεδο, έστω οριακά, υψηλότερο εκείνου του σχηματισμού προβλέψεων για τον πιστωτικό κίνδυνο.

- Τα κέρδη προ φόρων των ελληνικών τραπεζικών ομίλων σε επίπεδο εννεαμήνου ανέρχονται στα 249 εκατ. ευρώ.

Κερδοφορία ελληνικών τραπεζικών ομίλων							
εκατ. €	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (9μηνο)
Κέρδη προ φόρων	-823.8	-43.142	-9.137	1.388	-7.278	-11.277	249
Κέρδη προ φόρων και προβλέψεων	6.058	4.666	3.023	9.785	4.177	3.207	3.211

(Πηγή: Οικονομικών Καταστάσεων των 4 Συστημικών Τραπεζών)

Υπενθυμίζεται ότι καθόλη τη διάρκεια της δεκαετίας του 2000 το ελληνικό σύστημα υπήρξε κερδοφόρο. Είναι ενδεικτικό ότι η δεύτερη μεγαλύτερη κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών, καταγράφηκε το 2008 (2,5 δισ. ευρώ), δηλαδή μερικώς μήνες μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers (15.9.2008), κατά τη διάρκεια της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ακόμα και το 2009, στην κορύφωση της κρίσης, το ελληνικό τραπεζικό σύστημα παρέμεινε κερδοφόρο (0,7 δισ. ευρώ περίπου) αφού η έκθεση των ελληνικών τραπεζών σε τιτλοποιημένα προϊόντα των Αμερικανικών τραπεζών ήταν σχεδόν μηδενική.

5.4 Κεφαλαιακή Επάρκεια

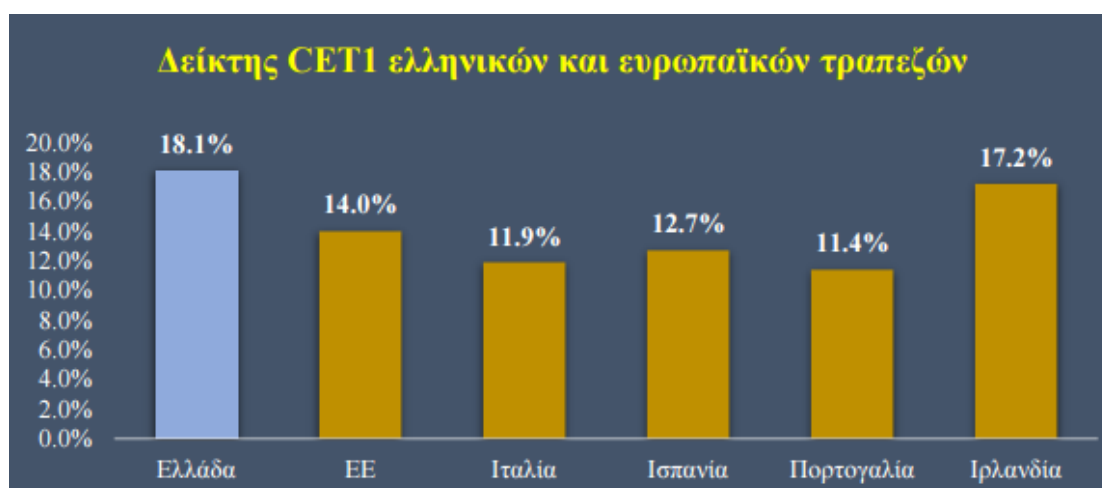
Ισχυροί οι κεφαλαιακοί δείκτες των ελληνικών τραπεζών

Μετά από την επιτυχημένη ανακεφαλαιοποίηση του 2015, στην οποία υπήρξε αυξημένη συμμετοχή ιδιωτών επενδυτών, οι ελληνικές τράπεζες έχουν βελτιούμενη κεφαλαιακή επάρκεια. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια του 2016, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών ενισχύθηκε, ως αποτέλεσμα της επιστροφής τους σε κερδοφορία και της μείωσης του σταθμισμένου ως προς τον κίνδυνο ενεργητικού τους. Εν προκειμένω:

- ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 ratio) αυξήθηκε σε 18,1% (Σεπτέμβριος 2016) από 17,8% (Ιούνιος 2016),
- ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (total capital ratio) ενισχύθηκε σε 18,2% (Σεπτέμβριος 2016) από 18% (Ιούνιος 2016).

Τον Σεπτέμβριο του 2016, ο fully loaded δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) ανήλθε στο 17%.⁴

Επισημαίνεται ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα είναι σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) ανάμεσα στα επαρκώς κεφαλαιοποιημένα τραπεζικά συστήματα της ΕΕ.

(Πηγή: European Banking Authority (2017), Risk Dashboard, data as of Q3 2016)

Οι τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες λόγω της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών συμμετείχαν σε μια σειρά αξιολογήσεων της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού τους (AQR) και σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress-tests) από τους εποπτικούς μηχανισμούς με στόχο τον ποσοτικό προσδιορισμό των κεφαλαιακών αναγκών, συνεκτιμώντας τις χρηματοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χρονική περίοδο. Συνολικά, οι ελληνικές τράπεζες συμμετείχαν σε τέσσερις (4) τέτοιες ασκήσεις από το 2012 έως το 2015, με τις

⁴ Τα στοιχεία αφορούν τους τέσσερις μεγαλύτερους τραπεζικούς ομίλους και προέρχονται από: European Banking Authority (2017), Risk Dashboard, data as of Q3 2016.

συνολικές κεφαλαιακές τους ανάγκες να προσδιορίζονται σε 47,7 δισ. ευρώ. Στο ίδιο διάστημα οι τράπεζες άντλησαν κεφάλαια ύψους 51,7 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 19,7 δισ. ή περίπου 40% προήλθαν από ιδιώτες επενδυτές ενώ τα υπόλοιπα κεφάλαια καλύφθηκαν από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Ένας σημαντικός παράγοντας των κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών είναι οι αναβαλλόμενες - οριστικές- φορολογικές απαιτήσεις (DTC), οι οποίες δημιουργήθηκαν από τις ζημιολύγες χρήσεις των προηγούμενων ετών. Αυτές ανέρχονται περίπου στο 52%⁵ του κεφαλαίου CET 1 κεφαλαίων των τεσσάρων (4) συστημικών τραπεζών και στόχος είναι μέσω της υλοποίησης των σχεδίων αναδιάρθρωσεως, το ποσοστό αυτό να βαίνει μειούμενο.

Εξέλιξη μετοχικής σύνθεσης του ελληνικού τραπεζικού συστήματος

Οι ελληνικές τράπεζες κλήθηκαν τρεις φορές την τελευταία πενταετία να καλύψουν μέσω ανακεφαλαιοποίησης το κεφαλαιακό έλλειμμα που εντοπίστηκε στο πλαίσιο των εποπτικών ασκήσεων. Κατά τις τρεις ανωτέρω ανακεφαλαιοποιήσεις του ελληνικού τραπεζικού συστήματος επενδύθηκαν συνολικά 51,7 δισ. ευρώ, εκ των οποίων ποσό 19,7 δισ. ευρώ (38% της συνολικής κεφαλαιακής ενίσχυσης) προήλθε από κεφάλαια ιδιωτών ενώ ποσό 32,0 δισ. ευρώ (62% της συνολικής κεφαλαιακής ενίσχυσης) καλύφθηκε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Μετά την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης στα τέλη του 2015, το ποσοστό που κατέχουν οι ιδιώτες επενδυτές στο μετοχικό κεφάλαιο των ελληνικών τραπεζών αυξήθηκε σε 71,2% (με στοιχεία Δεκεμβρίου 2015), ενώ το ποσοστό του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας μειώθηκε σημαντικά, ως αποτέλεσμα της αραίωσης (dilution) των παλαιών μετόχων λόγω συνενώσεως των κοινών μετοχών (reverse split), και ανέρχεται (με στοιχεία Δεκεμβρίου 2015) σε 28,8%. Το μεγαλύτερο μερίδιο στους ιδιώτες επενδυτές, το κατέχουν ξένοι θεσμικοί καθώς, λόγω της παρατεταμένης κρίσης, τα περισσότερα ελληνικά χαρτοφυλάκια δεν μπόρεσαν να συμμετάσχουν στις αυξήσεις, με αποτέλεσμα τη σημαντική αραίωση των ποσοστών τους.

⁵ Με βάση τα αποτελέσματα 9μήνου 2016, τα κεφάλαια CET 1 ανήλθαν σε 31,2 δισ. ευρώ και το ύψος του DTC σε 16,4 δισ. ευρώ.

5.5 Δάνεια σε καθυστέρηση και προβλέψεις για επισφαλή δάνεια

- Οι τράπεζες πέτυχαν τους στόχους που είχαν τεθεί για τον Σεπτέμβριο του 2016 σε ό,τι αφορά τη μείωση του υπολοίπου των εντός ισολογισμού μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (106 δισ. ευρώ έναντι στόχου 106,9 δισ. ευρώ).
- Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από τις συσσωρευμένες προβλέψεις για τον πιστωτικό κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένης της αξίας των εξασφαλίσεων, προσεγγίζει το 100%.
- 57 δισ. ευρώ προβλέψεις έναντι επισφαλών απαιτήσεων σε ενοποιημένη βάση.
- Το 2016, για πρώτη φορά από το 2014, παρατηρήθηκε υποχώρηση του υπολοίπου των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων.
- Την περίοδο Ιουνίου 2016 - Δεκεμβρίου 2019 οι τράπεζες στοχεύουν σε μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων κατά περίπου 38% (40 δισ. ευρώ).
- Αύξηση κατά 100.000 του αριθμού των δανείων τα οποία ρύθμισαν οι τράπεζες το α' εξάμηνο του 2016.
- Το μερίδιο των μακροπρόθεσμου χαρακτήρα ρυθμίσεων επί του συνόλου των ρυθμίσεων ανήλθε στο 40,2%.
- Τον Δεκέμβριο του 2007 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανέρχονταν σε ποσοστό 4,5% έναντι 38% τον Ιούνιο του 2016.

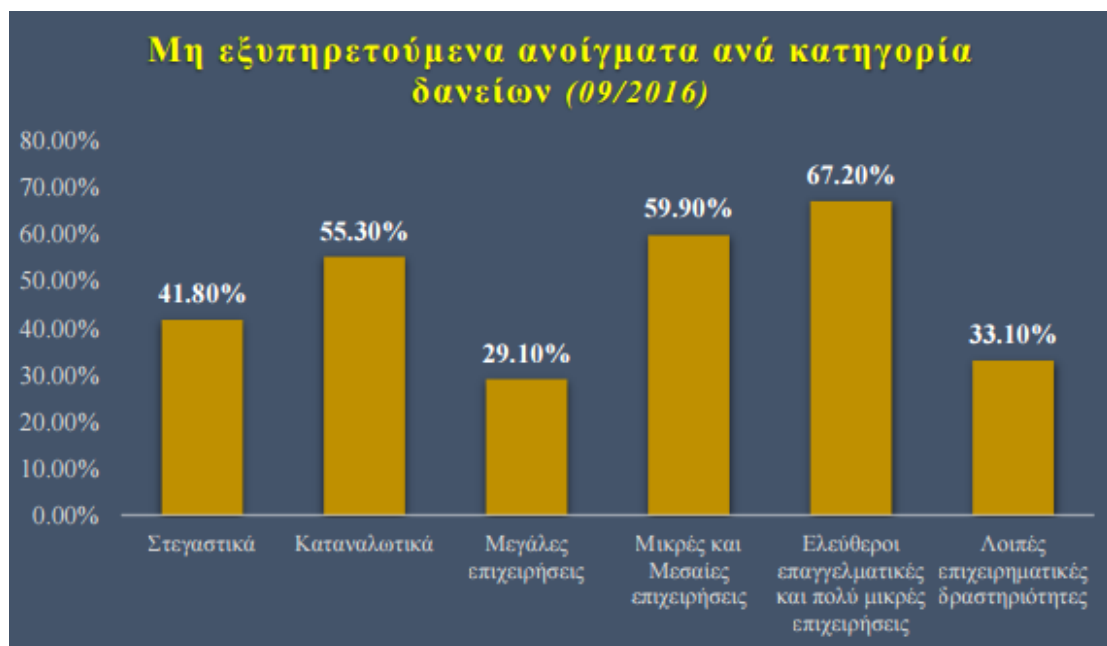
Ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων των ελληνικών τραπεζών

- Η ποιότητα του χαρτοφυλακίου δανείων των ελληνικών τραπεζών σταθεροποιήθηκε κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου 2016, αντιστρέφοντας την εικόνα που είχε δημιουργηθεί κατά τη διάρκεια του 2015. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε τον Ιούνιο του 2016 σε 38%.
- Όσον αφορά τις επιμέρους κατηγορίες δανείων, μικρή βελτίωση παρατηρήθηκε στην καταναλωτική πίστη και οριακή αύξηση στα στεγαστικά και επιχειρηματικά δάνεια.
- Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων από τις συσσωρευμένες προβλέψεις για τον πιστωτικό κίνδυνο παραμένει περίπου

στο 50%, ενώ, αν προστεθεί στις συσσωρευμένες προβλέψεις και η αξία των εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από τις τράπεζες έναντι των εν λόγω δανείων, τότε το ποσοστό κάλυψης προσεγγίζει το 100%.⁶

Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα

- Τον Σεπτέμβριο του 2016 οι ελληνικές τράπεζες πέτυχαν σε ατομική βάση μείωση του υπολοίπου των (εντός και εκτός ισολογισμού) μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (45,2% επί του συνολικού δανειακού τους χαρτοφυλακίου) στα 107,6 δισ. ευρώ από 108,4 δισ. ευρώ το προηγούμενο τρίμηνο (Ιούνιος 2016).⁷

(Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος Επισκόπηση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, Ιανουάριος 2017.)

- Θετική εξέλιξη κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου 2016 αποτέλεσε η σημαντική αύξηση (κατά περίπου 100.000) του αριθμού των δανείων, τα οποία ρύθμισαν οι τράπεζες, καθώς και η υιοθέτηση μακροπρόθεσμων λύσεων. Ειδικότερα, το μερίδιο των μακροπρόθεσμου χαρακτήρα ρυθμίσεων επί του συνόλου των ρυθμίσεων αυξήθηκε κατά περίπου επτά (7) ποσοστιαίες μονάδες και ανέρχεται σε 40,2%. Τέλος, σταθερό παρέμεινε τόσο το ποσοστό των λύσεων οριστικής διευθέτησης (6,3%), όσο και το ποσοστό των δανείων

⁶ Τράπεζα της Ελλάδος (2016): Ενδιάμεση έκθεση νομισματικής πολιτικής, Δεκέμβριος, σελ. 6 και 23.

⁷ Τράπεζα της Ελλάδος (2017): Επισκόπηση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, Ιανουάριος, σελ. 21.

που είχαν μεν τεθεί σε καθεστώς ρύθμισης, αλλά παραμένουν στον «πυρήνα» των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (70%).

- Η ως άνω εξέλιξη εντάσσεται στο πλαίσιο των επιχειρησιακών στόχων που συμφωνήθηκαν τον Ιούνιο του 2016 σε συνεργασία με την ΤτΕ και την ΕΚΤ.
- Εκτιμάται ότι για την περίοδο Ιουνίου 2016-Δεκεμβρίου 2019 οι τέσσερις συστημικές σημαντικές τράπεζες θα προβούν σε μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων κατά περίπου 38% (40 δις. ευρώ). Η εν λόγω μείωση θα επιτευχθεί μέσω μακροπρόθεσμων ρυθμίσεων και οριστικών διευθετήσεων, επιλεκτικών διαγραφών δανείων, ρευστοποίησης εξασφαλίσεων και πωλήσεων δανείων.
- Εν προκειμένω, αξίζει να επισημανθεί ότι τον Δεκέμβριο του 2007 τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ανέρχονταν σε ποσοστό μόλις 4,5%, το οποίο ήταν πολύ κοντά στον αντίστοιχο μέσο όρο (2,9%) για πιστωτικά ιδρύματα μεσαίου μεγέθους της ευρωζώνης. Ωστόσο, στη διάρκεια των τελευταίων εννέα ετών ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων αυξήθηκε κατακόρυφα στο 38%.
- Είναι χαρακτηριστικό ότι οι προβλέψεις των ελληνικών τραπεζών έναντι επισφαλών απαιτήσεων ανήλθαν, τον Σεπτέμβριο του 2016, στα 57,1 δις. ευρώ σε ενοποιημένη βάση.

(Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος Επισκόπηση του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος)

6. Συμπεράσματα για την εφαρμογή των κανόνων της Βασιλείας III

6.1 Σε Εθνικό Επίπεδο

Η S&P σε έκθεσή της για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες επιβεβαιώνει τις αξιολογήσεις CCC+/C το 2015.

Αναφορικά με το αποτέλεσμα του stress test, ο οίκος επισημαίνει ότι τα αποτελέσματα επιβεβαιώνουν τις εκτιμήσεις που ήδη συμπεριλαμβάνει στα μοντέλα του για "πολύ αδύναμα" κεφάλαια και κερδοφορία και "μέτριο" ρίσκο για τις Alpha Bank, Eurobank, Εθνική Τράπεζα και Πειραιώς.

Επίσης, σημειώνει, η εξέλιξη αυτή δεν αναμένεται να έχει αξιόλογη επίπτωση σε άλλους τομείς των δραστηριοτήτων των τραπεζών ή του χρηματοοικονομικού τους προφίλ.

Η S&P υπογραμμίζει ότι:

- Το μεγάλο χαρτοφυλάκιο μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι πιθανόν **να συνεχίσει να αυξάνεται τα επόμενα δυο χρόνια** καθώς οι τράπεζες θα συνεχίσουν να αναγνωρίζουν την επίπτωση της βαθιάς ύφεσης που επηρέασε την Ελλάδα, καθώς και τα πρόσθετα μη εξυπηρετούμενα στοιχεία ενεργητικού που θα συσσωρευτούν στο επόμενο -δύσκολο- διάστημα για την Ελλάδα.

- Η κάλυψη των κόκκινων δανείων μέσω σχηματισμού προβλέψεων ήταν χαμηλή στα τέλη του 2013 και αυτό θα οδηγήσει πιθανότατα σε αξιόλογες προβλέψεις την επόμενη διετία.

Ο οίκος επισημαίνει μεταξύ άλλων ότι παρά τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ήδη το Μάιο του 2014, η κεφαλαιακή θέση των τεσσάρων τραπεζών είναι αδύναμη λόγω των εκτιμήσεων ότι πιθανότατα τα επόμενα χρόνια θα υποστούν **σημαντικές πιστωτικές ζημιές** λόγω των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και των αδύναμων προοπτικών στα έσοδα προ προβλέψεων.

Όπως σημειώνει η S&P, οι ελληνικές τράπεζες συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται σε ένα επιβαρυνμένο οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον που συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά το αξιόχρεο των οφειλετών στον ιδιωτικό τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο οίκος εκτιμά ότι ο δείκτης στάθμισης κεφαλαίων στο ρίσκο (risk adjusted capital ratio) για τις τέσσερις τράπεζες θα κυμανθεί **μεταξύ του 2% και του 3%** το 2016.

Ωστόσο, υπογραμμίζει ότι μετά και την πρόσφατη νομοθετική αλλαγή στην αντιμετώπιση του αναβαλλόμενου φόρου, οι τράπεζες πιθανότατα δεν θα χρειαστεί να αφαιρέσουν τη μεγάλη πλειοψηφία του αναβαλλόμενου φόρου από τους κεφαλαιακούς δείκτες Core Tier 1 με βάση τη Βασιλεία III το 2016. Ως εκ τούτου, αντίθετα με τις προηγούμενες προβλέψεις της S&P, οι δείκτες θα περάσουν το όριο του 8% χωρίς να απαιτηθούν κεφάλαια από το ΤΧΣ.

Επίσης, ο οίκος επισημαίνει ότι μετά το αποτέλεσμα του stress test που δεν έδειξε κεφαλαιακές ανάγκες, η ελληνική κυβέρνηση έχει σημειώσει πρόοδο στις διαπραγματεύσεις με την ΕΕ για την μετατροπή των 11,3 δις. του ΤΧΣ που προορίζονταν για τις τράπεζες, σε προληπτική πιστωτική γραμμή για το ελληνικό Δημόσιο.

Όμως, οι ελληνικές τράπεζες ενδέχεται να χρειαστούν τελικώς κεφαλαιακή στήριξη, λόγω και των τάσεων στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, κάτι που υποστηρίζει τη θέση της S&P για αδύναμη κεφαλαιακή θέση και κερδοφορία.

Επίσης, ο οίκος σημειώνει ότι οι ευρωπαϊκές αρχές θα συνεχίσουν να στηρίζουν τις ελληνικές τράπεζες, κάτι που αποτελεί **σημαντικό παράγοντα σταθεροποίησης** της πιστοληπτικής αξιολόγησης των τραπεζών.

Σε αναβάθμιση συστάσεων και τιμών-στόχων για τις ελληνικές τράπεζες προχωρά η UBS σε έκθεσή της μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος του stress test από την ΕΚΤ.

Ο οίκος αναβαθμίζει την Alpha Bank, όπως αναφέρει, η τράπεζα ήταν η μεγάλη νικήτρια στο stress test, καθώς δεν υπήρξε κεφαλαιακό έλλειμμα, ενώ εμφανίζει και τη χαμηλότερη ανάγκη αναπροσαρμογής με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ποιότητας ενεργητικού (AQR), στα 818 εκατ. ευρώ, οδηγώντας στον **υψηλότερο δείκτη βασικών εποπτικών κεφαλαίων** (μετά την αναπροσαρμογή με βάση το AQR), στο 12,9%.

Επίσης, η UBS προχωρά σε αναβάθμιση της Eurobank καθώς το έλλειμμα που διαγνώστηκε στο stress test μετριάστηκε με βάση τη δυναμική προσέγγιση στον ισολογισμό της.

Ο οίκος υπογραμμίζει ότι οι κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών καλύφθηκαν από τα μέτρα που έχουν λάβει ήδη καθώς και από τη δυναμική προσέγγιση των ισολογισμών τους, που συνυπολογίζει και τα πλάνα αναδιάρθρωσης που έχουν συμφωνηθεί.

Ως εκ τούτου, σημειώνει, η προσοχή θα πρέπει να επικεντρωθεί στις αναπροσαρμογές που θα πρέπει να γίνουν στις προβλέψεις των τραπεζών για επισφάλειες, μετά την αξιολόγηση της ποιότητας ενεργητικού. Τα αποτελέσματα δείχνουν 1,73 δισ. ευρώ για την Πειραιώς, 1 δισ. για τη Eurobank και 818 εκατ. για την Alpha Bank. Οι δείκτες βασικών εποπτικών κεφαλαίων των τραπεζών, αναπροσαρμοσμένοι με βάση τα ευρήματα του AQR, διαμορφώνονται στο **12,9% για την Alpha, στο 10,4% για την Πειραιώς και στο 7,6% για τη Eurobank.**

Company	Price		Rating		Price target		2014E EPS		2015E EPS		2016E EPS	
	24-Oct-14	New	Old	New	Old	New	Old	New	Old	New	Old	
Alpha Bank	0.61	Buy	Neutral	0.73	0.68	-0.02	-0.02	0.03	0.03	0.07	0.07	
Eurobank	0.3	Neutral	Sell	0.35	0.31	-0.07	-0.07	0.00	0.00	0.03	0.03	
Piraeus	1.3	Neutral	Neutral	1.45	1.45	-0.19	-0.11	0.01	0.01	0.11	0.11	

Source: UBS estimates

Credit Suisse: Οι «πίσω γραμμές» της αξιολόγησης των ελληνικών τραπεζών

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης ποιότητας ενεργητικού (AQR, Asset Quality Review) και των stress tests θα τύχουν θετικής υποδοχής από την αγορά, λέει η Credit Suisse, η οποία διατηρεί τη σύσταση overweight για τις ευρωπαϊκές τράπεζες.

Όπως επισημαίνει, τα αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν έχουν τη σωστή ισορροπία, καθώς δεν ήταν ούτε πολύ αυστηρά, ούτε πολύ χαλαρά. Εκτιμά πως, τονίζοντας τα ευάλωτα σημεία ορισμένων τραπεζών, παρότι δεν τις αναγκάζει να λάβουν άμεσα μέτρα, η EKT καθιστά σαφές ότι οι προσαρμογές αυτές θα αποτελούν **μέρος των συνεχιζόμενων απαιτήσεών της**, στο πλαίσιο της βελτίωσης στην ποιότητα των ισολογισμών των ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σε ό,τι αφορά τις ελληνικές τράπεζες, αναφέρει πως ο έλεγχος ποιότητας ενεργητικού (AQR) και το stress test δεν απαιτούν από αυτές να αντλήσουν επιπλέον κεφάλαια. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον συνυπολογισμό του κεφαλαιακού οφέλους από τα σχέδια αναδιάρθρωσης.

Χωρίς τα σχέδια αναδιάρθρωσης όλες οι τράπεζες, εκτός της Alpha Bank, εμφάνιζαν κενό στο πλαίσιο του δυσμενούς σεναρίου.

Η Credit Suisse σημειώνει, παράλληλα, πως τα σενάρια δεν περιελάμβαναν κανένα όφελος από τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο οίκος πιστεύει πως η αγορά δεν είχε σοβαρές αμφιβολίες αναφορικά με τη φερεγγυότητα των ελληνικών τραπεζών και έτσι θεωρεί πως το γεγονός ότι πέρασαν τα AQR και το stress test είναι **μικρό μόνο θετικό στοιχείο**.

Οι ελληνικές τράπεζες προχώρησαν σε κάποιες από τις μεγαλύτερες προσαρμογές AQR σε σχέση με το μέγεθός τους, μεταξύ 180 και 370 μ.β. κεφαλαίου, κυρίως λόγω της αυστηρότερης αναγνώρισης της έκθεσης σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια και των μεγαλύτερων απαιτήσεων κάλυψης.

Η Credit Suisse εκτιμά πως η κλίμακα και η εμβέλεια των προσαρμογών AQR θέτουν ορισμένα ερωτήματα αναφορικά με την ταχύτητα της μελλοντικής βελτίωσης στην κερδοφορία του κλάδου. Ένα μεγάλο μέρος του θετικού investment case βασίζεται στην ταχεία ομαλοποίηση των επιπέδων των επισφαλειών λόγω του βραδύτερου σχηματισμού μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η C.S. θεωρεί πως οι προσαρμογές AQR **τονίζουν τα ρίσκα σε αυτό το κομμάτι**, ενώ επίσης εκφράζει ανησυχία ότι οι προσδοκίες της αγοράς αναφορικά με τα περιθώρια παραμένουν υπερβολικά αισιόδοξες, δεδομένης της πίεσης που προέρχεται από τα ρίσκα των χαμηλότερων επιτοκίων στα εταιρικά δάνεια.

Για τη **Τράπεζα Πειραιώς**, αναφέρει πως η συνολική προσαρμογή στα κεφάλαια λόγω AQR ήταν 370 μ.β. Υπήρξε πολύ μεγάλη άνοδος της έκθεσης σε κινδύνους (NPEs), καθώς η ΕΚΤ πρόσθεσε 10 ποσοστιαίες μονάδες αυξάνοντας το συνολικό επίπεδο στο 56% από 46% για κάθε εταιρεία. Αυτό αφορούσε εταιρικά χαρτοφυλάκια και ενυπόθηκα δάνεια. Επιπλέον, η απαιτούμενη αναλογία κάλυψης αυξήθηκε κατά 5,5% στο 44,4%.

Η **Alpha Bank** πέρασε το βασικό και το δυσμενές σενάριο χωρίς να περιλαμβάνεται το σχέδιο αναδιάρθρωσής της. Έχει σχετικά μικρή προσαρμογή AQR (182 μ.β.), σε μεγάλο βαθμό λόγω της μικρής αύξησης τόσο στα NPEs όσο και στα επίπεδα κάλυψης.

Σε ό,τι αφορά την **Εθνική Τράπεζα**, η προσαρμογή AQR ήταν υψηλή, στις 317 μ.β. Το μεγαλύτερο μέρος αυτού οφείλεται στις υψηλότερες συλλογικές προβλέψεις στο χαρτοφυλάκιο των ενυπόθηκων δανείων (επιπλέον κάλυψη 17,6% έναντι του σημείου έναρξης του 12,3%). Η Credit Suisse σημειώνει επίσης πως το δυσμενές σενάριο για την Εθνική είναι σημαντικά χειρότερο σε σύγκριση με το βασικό, λόγω του «κουρέματος» 16% επί της έκθεσής της στα ελληνικά κρατικά ομόλογα - έκθεση που είναι 2,3-5x υψηλότερη απ' ό,τι στις άλλες τράπεζες και αντιστοιχεί στο ήμισυ σχεδόν του ελλείμματος έναντι του ορίου του 5,5% στο σενάριο αυτό.

Goldman Sachs: Ο δυναμικός ισολογισμός κλειδί για τις τράπεζες

Στο γεγονός ότι η αναγνώριση του «δυναμικού ισολογισμού» οδηγεί στην πλήρη κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών που προέκυψαν για τις ελληνικές τράπεζες από το «**στατικό ισολογισμό**» στέκεται η Goldman Sachs.

Σύμφωνα με την Goldman Sachs:

- Οι τέσσερις τράπεζες με βάση την αξιολόγηση ποιότητας ενεργητικού (AQR) είχαν συνολικά έλλειμμα 300 εκατ. ευρώ, με δύο (ETE και Eurobank) να αποτυγχάνουν. Περνούν όμως όλες όταν ληφθεί υπόψη ο «δυναμικός ισολογισμός».
- Εξετάζοντας το AQR με βάση τη Βασιλεία III (fully loaded basis) το κεφαλαιακό έλλειμμα αυξανόταν στα 2,1 δισ. και τρεις τράπεζες αποτυγχάνουν. Αν κάποιος τοποθετούσε το όριο της Βασιλείας III στο 10% τότε το έλλειμμα θα διαμορφωνόταν σε 5,2 δισ. ευρώ.

Βέβαια, όπως σημειώνει, τα μεγέθη αυτά δεν αποτυπώνουν τον δυναμικό ισολογισμό και τα οφέλη από τον αναβαλλόμενο φόρο. Με αυτά τα δύο οι τράπεζες περνούν τη διαδικασία χωρίς να απαιτούνται νέα κεφάλαια.

Wood: Ισχυρές οι ελληνικές τράπεζες

Το ισχυρό αποτέλεσμα του stress test αναμένεται να οδηγήσει σε επανατιμολόγηση του ελληνικού τραπεζικού κλάδου, υπογραμμίζει η Wood σε έκθεσή της, στην οποία επαναδιατυπώνει τη θετική της στάση.

Οι προσδοκίες για θετικό αποτέλεσμα στο stress test επιβεβαιώθηκαν, σημειώνει, προσθέτοντας ότι η Alpha Bank εμφάνισε τα καλύτερα αποτελέσματα σε όλα τα

μέτωπα, ενώ η Πειραιώς πέρασε το τεστ με βάση τόσο το στατικό όσο και το δυναμικό μοντέλο αξιολόγησης της ΕΚΤ.

Η Eurobank και η Εθνική είχαν ελλείμματα με βάση το στατικό μοντέλο, αλλά εξαφανίστηκαν με βάση τη δυναμική προσέγγιση – που συνυπολογίζει τις αυξήσεις κεφαλαίου που έχουν πραγματοποιηθεί αλλά και τις ενέργειες στο πλάνο αναδιάρθρωσης. Το αποτέλεσμα **θα ικανοποιήσει την αγορά** καθώς απομακρύνει το ρίσκο αυξήσεων κεφαλαίων και ποσοτικοποιεί πλήρως τις ανησυχίες για την ποιότητα των χαρτοφυλακίων χορηγήσεων.

Αύξηση προβλέψεων για NPLs

Ο οίκος σημειώνει ότι η καθαρή επίπτωση για τις ελληνικές τράπεζες από την αξιολόγηση της ποιότητας ενεργητικού (AQR) ανέρχεται στα 6 δισ. για τις τέσσερις τράπεζες. Οι ελληνικές αναμένεται να ενισχύσουν τα επίπεδα κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων στα επόμενα τρίμηνα για να συμπεριλάβουν τα ευρήματα του AQR.

Η Wood εκτιμά ότι η κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων δανείων θα αυξηθεί για τις τέσσερις τράπεζες **στο 58%** έως τα τέλη του 2016 από 52% στα τέλη του 2013. Πρόκειται για **πρόσθετες προβλέψεις** ύψους 6,5 δισ. ευρώ έναντι δημιουργίας νέων επισφαλών δανείων κάτω των 3,5 δισ. στη διετία.

Η Alpha Bank (σύσταση buy, τιμή-στόχος στο 0,9 ευρώ) παραμένει η κορυφαία επιλογή για τη Wood, λόγω της ισχυρής κεφαλαιακής της θέσης, του υψηλότερου δείκτη κάλυψης των δανείων και του **καλύτερου αποτελέσματος** στην αξιολόγηση της ποιότητας ενεργητικού (AQR).

Ο οίκος διατηρεί σύσταση buy για τη μετοχή της Εθνικής (στα 3,5 ευρώ ο στόχος, περιθώριο ανόδου 52%) και της Τράπεζας Πειραιώς (στόχος στα 2 ευρώ, περιθώριο ανόδου 54%), αλλά hold για τη μετοχή της Eurobank, με τιμή-στόχο στο 0,37 ευρώ.

	Rating	Price target	Upside potential	Last close	Mkt Cap (EUR m)	YTD Perf (%)	P/E (x)			P/TBV (x)			RoTE (%)		
							2014E	2015E	2016E	2014E	2015E	2016E	2014E	2015E	2016E
National Bank	Buy	3.50	52%	2.31	8,162	-40%	34.4	10.4	7.3	1.05	0.95	0.85	4%	10%	12%
Piraeus Bank	Buy	2.00	54%	1.30	7,933	-15%	n.m.	18.3	8.8	0.89	0.85	0.78	n.m.	5%	9%
Alpha Bank	Buy	0.90	48%	0.61	7,789	-3%	n.m.	13.8	8.7	0.91	0.86	0.79	n.m.	6%	9%
Eurobank	Hold	0.37	25%	0.30	4,365	-47%	n.m.	49.1	8.5	0.85	0.83	0.76	n.m.	2%	9%
Greek Sector					28,249	-28%	n.m.	16.1	8.6	0.90	0.86	0.78	n.m.	6%	9%

Source: Wood Research

Deutsche Bank: Τέσσερις απαντήσεις για ελληνικές τράπεζες

Τη θετική της στάση απέναντι στον ελληνικό τραπεζικό κλάδο διατηρεί η Deutsche Bank μετά την ολοκλήρωση του stress test της ΕΚΤ, ενώ σημειώνει ότι βλέπει σημαντικό περιθώριο ανόδου για τα κέρδη και τις μετοχές των τραπεζών και τονίζει ότι η Εθνική Τράπεζα παραμένει κορυφαία της επιλογή.

Ο οίκος υπογραμμίζει ότι η κερδοφορία των τραπεζών θα βελτιωθεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια, μέσω ενός συνδυασμού αύξησης των εσόδων (χαμηλότερα κόστη χρηματοδότησης και υψηλότερες προμήθειες), μείωσης του λειτουργικού κόστους (συνεργίες από τις συγχωνεύσεις και ξεχωριστές πρωτοβουλίες) και χαμηλότερα κόστη που σχετίζονται με το πιστωτικό ρίσκο.

Για τις ελληνικές τράπεζες, η μέση "διάβρωση" κεφαλαίων ήταν 6,1%, πάνω από τα επίπεδα της τάξεως του 4,1% που εμφανίστηκαν κατά μέσο όρο στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Αν και η επίπτωση από την αξιολόγηση ποιότητας ενεργητικού ήταν αναμενόμενη, το κεφαλαιακό αποτέλεσμα του stress test ήταν "σκληρότερο" κατά 30% σε σχέση με τις εκτιμήσεις του οίκου.

Ωστόσο, εκτιμά ότι οι επενδυτές θα προσπεράσουν τις εν λόγω αλλαγές και θα επικεντρωθούν στις υποβόσκουσες τάσεις: Στη μείωση του κόστους χρηματοδότησης, την καλύτερη παραγωγή προμηθειών και τον έλεγχο του κόστους, που αναμένεται να στηρίξουν την περαιτέρω αύξηση των κερδών προ προβλέψεων. Επίσης, οι επενδυτές αναμένεται να επικεντρωθούν και στα στοιχεία για τις χορηγήσεις προς επιχειρήσεις.

Πώς αποτιμάται το πολιτικό ρίσκο

Η πρόσφατη άνοδος στις αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων υποδηλώνει ότι οι επενδυτές παραμένουν ανήσυχοι για τα ισχνά οικονομικά της Ελλάδας και το πόσο εύθραυστη είναι η κυβερνητική πλειοψηφία. Η έλλειψη συναίνεσης θα μπορούσε να οδηγήσει σε γενικές εκλογές, κάτι που με βάση τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλαγή κυβέρνησης.

Ποιο είναι το κλειδί για τις τράπεζες

Εν κατακλείδι, οι μετοχές των ελληνικών τραπεζών παραμένουν ένα μακροοικονομικό «παιχνίδι». Η επιβεβαίωση της ανάκαμψης θα βοηθήσει τα κόστη χρηματοδότησης να συγκλίνουν περισσότερο προς τα επίπεδα που επικρατούν στην ευρωζώνη, θα οδηγήσει σε μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και θα στηρίξει την αύξηση στους τζίρους των τραπεζών.

Επίσης, θα βοηθήσει να μειωθεί και το πολιτικό ρίσκο για τη χώρα.

Παράλληλα, οι τράπεζες αξιολογούν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα προκειμένου να αντιμετωπίσουν αφενός τις πιέσεις των επενδυτών για υψηλότερη απόδοση, και αφετέρου τις υψηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις που επιβάλλει η Βασιλεία III. Στα πλαίσια αυτά, οι τράπεζες εξετάζουν επιλογές όπως η απόσυρση από ορισμένες δραστηριότητες (43%) ή αποχώρηση από χώρες δραστηριοποίησης (22% έναντι 11% το 2014).

6.2 Σε Παγκόσμιο Επίπεδο

Η ύπαρξη και διασφάλιση της χρηματοοικονομικής εποπτείας, η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση της σταθερότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, αποτελεί πεδίο συζητήσεων και αντιθέσεων τον τελευταίο αιώνα. Είναι ένα ζήτημα το οποίο βρίσκεται στο προσκήνιο διαρκώς, αλλάζοντας μορφές ανάλογα με τις απαιτήσεις των ημερών, και το σίγουρο είναι πως στις μέρες που διανύουμε απαιτείται ένα ολοένα και αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο σε σύγκριση με αυτό που ήταν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα, το οποίο και χαρακτηρίστηκε ως πλαίσιο απορρύθμισης.

Ο λόγος της εν λόγω μετατόπισης του πλαισίου τραπεζικής εποπτείας, δεν ήταν άλλος από την πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007 στις ΗΠΑ, με την κορύφωση της σε παγκόσμιο πλέον επίπεδο το 2008 και με τα αποτελέσματα αυτής της διάχυσης, ορατά έως τις μέρες μας. Η χρηματοοικονομική κρίση του 2008 λοιπόν, άλλαξε πολλά από τα δεδομένα στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό σύστημα. Εμφανίστηκε μια ισχυρή τάση για τη δημιουργία μιας πιο αυστηρά θεσμοθετημένης και παρεμβατικής κεφαλαιαγοράς φαινόμενο που αποκαλέστηκε ως over regulation ή αλλιώς over shooting. Αλλαγές παρατηρήθηκαν και στη στάση των θεσμικών επενδυτών προς το συντηρητικότερο όσον αφορά στην επιδίωξη υψηλών αποδόσεων. Αναδείχθηκε η σημασία του ρόλου των Κεντρικών τραπεζών στη διατήρηση της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής σταθερότητας μέσω της εξασφάλισης ρευστότητας και της ρύθμισης των λειτουργιών του συστήματος με ανάληψη βασικών χρηματοδοτικών δράσεων και μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών στρατηγικών. Παρατηρήθηκε μια αποστροφή της αμερικανικής κοινής γνώμης και των ευρωπαϊκών αρχών απέναντι σε προγράμματα διάσωσης (bail-out plans) των υπεύθυνων σε βάρος των πολλών.

Έτσι, αναδείχθηκε πιο έντονα η ανάγκη δημιουργίας και εφαρμογής ενός αυστηρότερου ρυθμιστικού και εποπτικού πλαισίου λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και ο συντονισμός των εποπτικών και ρυθμιστικών φορέων σε παγκόσμιο επίπεδο. Αποφασίστηκε ο εναρμονισμός των ρυθμιστικών μέτρων ώστε να υπάρχει ομοιόμορφη κατά το δυνατόν εφαρμογή τους και ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της κάθε χώρας. Παράλληλα έγινε διαχωρισμός

των χρηματοοικονομικών οργανισμών που δραστηριοποιούνται διεθνώς οι οποίοι λόγω της ιδιαίτερης σημασίας τους θα υπόκεινται σε ειδική εποπτεία. Τα αίτια τις κρίσης είναι πολλά και οι κριτικές ακόμη περισσότερες.

Μείωσαν δαπάνες όπου η μέτρηση του κινδύνου το επέτρεπε και αύξησαν τις δαπάνες όπου η μέτρηση του κινδύνου το απαιτούσε (Cornford, A., 2010). Το πλαίσιο αυτό με σταδιακή χρονικά πλήρη εφαρμογή του, έως 2019, επικεντρώνεται επιγραμματικά στα εξής σημεία:

- Υψηλότεροι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας όσον αφορά τα βασικά ίδια κεφάλαια
- Αυστηρότερο ορισμό του κεφαλαίου δίνοντας βαρύτητα στην ενίσχυση της ποιότητας του
- Εισαγωγή του δείκτη μόχλευσης
- Εισαγωγή δύο δεικτών ρευστότητας σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο αντίστοιχα (LCR & NSFR)
- Πρόσθετα κεφαλαιακά αποθέματα για την αντιμετώπιση του φαινομένου προκυκλικότητας και του κινδύνου αντισυμβαλλομένου (capital conservation buffer & countercyclical capital buffer)
- Έναρξη διαβουλεύσεων σχετικά με τον συντονισμό σύνθετων προβλημάτων παγκόσμιας και διεθνούς εμβέλειας και ευθύνης, όπως είναι η διαμόρφωση ενός ενιαίου πλαισίου διαχείρισης των οικονομικών κρίσεων, καθώς και η αντιμετώπιση του ηθικού κινδύνου που απορρέει από τους συστημικά σημαντικούς οργανισμούς (“too big to fail” institutions).

Το κανονιστικό πλαίσιο της Βασιλείας III στοχεύει στην επίτευξη της οικονομικής σταθερότητας δίνοντας έμφαση στην συστημική έκφραση της αποτρέποντας την απειλή συστημικών κινδύνων, αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγει και η ποσοτική μελέτη επιπτώσεων. Το ζήτημα όμως είναι πως πέρα από την ευκαιρία της επίτευξης οικονομικής σταθερότητας, οι τράπεζες έρχονται αντιμέτωπες με την πρόκληση του να πληρώσουν το τίμημα μέσω υψηλότερου κόστους χρηματοδότησης στην οποία οδηγεί η ανάγκη διακράτησης υψηλότερης και αυστηρότερα καθορισμένης επάρκειας κεφαλαίων.

Πιο αναλυτικά, η αύξηση του κόστους χρηματοδότησης προκαλεί μια σειρά στρεβλώσεων στην πραγματική οικονομία, με το κόστος διαμεσολάβησης να

αυξάνεται μειώνοντας το περιθώριο κέρδους για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Σε αυτό το σημείο είναι που πρέπει και να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση καθώς θα πρέπει οι εποπτικές αρχές να αποτρέπουν τους οργανισμούς αυτούς από κίνητρα ανάληψης υπέρμετρων κινδύνων στα πλαίσια αναζήτησης υψηλότερων margin κέρδους. Στα πλαίσια αυτά λοιπόν, ενισχύονται οι συνθήκες ατελούς ανταγωνισμού (σε εθνικό και διεθνές επίπεδο) οδηγώντας σε περισσότερο ολιγοπωλιακές δομές θέτοντας παράλληλα εμπόδια εισόδου στην αγορά λόγω της χρηματοοικονομικής αδιαιρετότητας του κεφαλαίου ενώ δίνει παράλληλα το έναυσμα για αλυσιδωτές αγορές και συγχωνεύσεις τραπεζών (mergers & acquisitions).

Συνεπώς, θα πρέπει να βρεθεί η κατάλληλη ισορροπία ανάμεσα στο όφελος από την υψηλότερη μεσομακροπρόθεσμα σταθερότητα του συστήματος και στο βραχυπρόθεσμο (κατά κύριο λόγο) κόστος προσαρμογής στα νέα δεδομένα σε όρους επιρροής του στα μεγέθη της πραγματικής οικονομίας και κυρίως σε όρους ΑΕΠ. Βέβαια αυτό που αξίζει σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε είναι πως η ύπαρξη χρηματοπιστωτικής (τραπεζικής) σταθερότητας, δεν συνεπάγεται απόλυτα και την οικονομική σταθερότητα καθότι οι όποιες ρυθμίσεις δεν εξαλείφουν τις ευκαιρίες ρυθμιστικού αρμπιτράζ ανάμεσα σε «ρυθμισμένους» και μη, τομείς της οικονομίας.

Ζητούνται από τις τράπεζες τελικά εποπτικά κεφάλαια (Core Tier 1) 7% έως την 1 Ιανουαρίου του 2019, τα οποία θα περιλαμβάνουν έναν ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 4,5% και ένα «μαξιλάρι» buffer 2,5%.

Όμως, το «έργο» της Επιτροπής, δεν ολοκληρώνεται εκεί. Οι συστημικές τράπεζες, θα υπαχθούν σε πιο αυστηρό καθεστώς, καθώς θα τις επιβληθούν υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις από τις ελάχιστες που ορίζει η Βασιλεία. Επίσης στην περίπτωση των λεγομένων “too big to fail” τραπεζών, οι Αρχές θα προσπαθήσουν να καταλήξουν σε μία συμφωνία, όπου σε περίπτωση χρεοκοπίας τους να μην οδηγήσουν την οικονομία σε κατάρρευση.

Η Morgan Stanley τονίζει σε έκθεσή της, στην οποία δηλώνει ικανοποιημένη από τη Βασιλεία III. Εδώ και καιρό η ίδια κυνηγά τα φθηνά Tier 1, όπως τις μετοχές των Lloyds και RBS ωστόσο, όπως τονίζει, από εδώ και πέρα η άνοδος της αγοράς θα είναι σημαντική και ευρύτερη και θα αφορά τους ισχυρούς του τραπεζικού κλάδου γενικότερα και τις μετοχές των τραπεζών που έχουν καλούς δείκτες κεφαλαιακής

επάρκειας. Όπως εκτιμά, μέχρι την 1 Ιανουάριου του 2018 ωστόσο, μόνο το 40% των τραπεζών θα πληροί τα non-core κριτήρια.

Η Credit Suisse σε δική της αναφορά, δηλώνει οι τράπεζες με δείκτη Core Tier 1 στο 8% θεωρούνται πλέον επαρκώς κεφαλαιοποιημένες και αυτές με δείκτη 10% θεωρούνται πως έχουν κεφαλαιακή άνεση. Όπως σημειώνει, η περίοδος χάριτος πάντως είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι αναμενόταν και η Επιτροπή είναι αρκετά γενναιόδωρη. Ο οίκος λοιπόν συστήνει στους επενδυτές από εδώ και πέρα, να επικεντρωθούν σε τράπεζες που έχουν την ευκαιρία να αντλήσουν κεφάλαια και σε αυτές που επωφελούνται από αυτήν τη μακρά περίοδο χάριτος.

Ο οίκος της ING, επισημαίνει ότι οι κανόνες της Βασιλείας III είναι στο πλαίσιο των εκτιμήσεών του και ο τραπεζικός κλάδος έχει έναν μεγαλύτερο βαθμό βεβαιότητας σε ότι αφορά τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και αυτό αποτελεί έναν απόλυτα θετικό παράγοντα για την αγορά. Και η Deutsche Bank με τη σειρά της δηλώνει ότι οι η Βασιλεία III αποτελεί ένα ακόμη βήμα προς τη μείωση της αβεβαιότητας κι έτσι δηλώνει θετική για το σύνολο των ευρωπαϊκών τραπεζών. Όπως σημειώνει ο ευρωπαϊκός τραπεζικός κλάδος σε μέσο όρο, αν και κάποιες τράπεζες σίγουρα θα έχουν έλλειψη κεφαλαίων κι έτσι θα μειώσουν ή θα μηδενίσουν τα μερίσματά τους, κάτι που θα βαρύνει σίγουρα την αγορά στο προσεχές διάστημα. Οι πιο ισχυρές τράπεζες είναι οι βρετανικές και οι ελβετικές, ενώ στα picks τοποθετεί τις Lloyds, Barclays, Credit Suisse, Julius Baer και Société Generale.

Οι κανόνες της Βασιλείας III είναι πολύ πιο «σκληροί» από τους κανόνες της Βασιλείας II, η οποία απέτυχε να εξασφαλίσει ότι οι τράπεζες είχαν επαρκεί κεφάλαια για να αντέξουν την χειρότερη οικονομική κρίση μετά τη μεγάλη ύφεση. Η Βασιλεία III τριπλάσιασε και παραπάνω το ποσό της κορυφαίας ποιότητας κεφαλαίου που θα πρέπει να έχουν στο αποθεματικό τους οι τράπεζες, υπάρχουν όμως αρκετές πιθανές παγίδες στο χρονοδιάγραμμα και το περιεχόμενο που θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα της μεταρρύθμισης.

Οι βασικές πτυχές του ολοκληρωμένου πακέτου δεν θα γίνουν όλες σταδιακά μέχρι την έναρξη του το 2019, παρουσιάζοντας μία πρόκληση για τις εποπτικές αρχές και τα πολιτικά αφεντικά τους για να διατηρήσουν την δυναμική εποπτεία του εν λόγω τομέα.

Το νέο διάλυμα διατήρησης του κεφαλαίου της τάξεως του 2,5%, το οποίο είναι χαμηλότερο από ότι μερικές τράπεζες φοβόντουσαν, δεν θα είναι πλήρως σε ισχύ μέχρι την έναρξη του το 2019. Αυτή τη στιγμή το buffer συν το Tier 1 κεφαλαιακής απαίτησης θα ανέρχεται συνολικά στο 7%. Στην πράξη, αυτό είναι πιθανό να γίνει ένα στερεό έδαφος για τις τράπεζες επειδή δεν θα θέλουν να αντιμετωπίσουν περιορισμούς στις πληρωμές, όπως μερίσματα bonus και επαναγορά μετοχών. Η πτώση κάτω από το 7% θα μπορούσε να βλάψει την φήμη μιας τράπεζας μεταξύ των επενδυτών και των αγορών χρήματος.

Οι τράπεζες συμμορφώθηκαν με το πρώτο παγκόσμιο πρότυπο ρευστότητας από τον Ιανουάριο του 2015. Αυτό αύξησε την πίεση για τον σχηματισμό αποθεματικών των περιουσιακών στοιχείων.

Ο διευθυντής Richard Barfield του PriceWaterhouseCoopers επισήμανε ότι η προστασία για τα περιουσιακά στοιχεία των ιδιωτών τείνει να επηρεαστεί σε διαφορετικές χρονικές στιγμές κι ότι η διαχείριση του κινδύνου θα πρέπει να είναι πιο στοχευμένη.

Η εφαρμογή των λεπτομερειών όπως το προγραμματισμένο ανώτατο όριο (όσον αφορά την μόχλευση) δεν θα πραγματοποιηθεί πριν το 2018 εφόσον δεν έχουν διευκρινιστεί πλήρως το περιεχόμενό τους κι έτσι δεν θα είναι εύκολο.

Η Βασιλεία III είναι στο επίκεντρο των προσπαθειών της G20 να εφαρμόσουν τα διδάγματα από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Αλλά υπάρχει ο κίνδυνος ότι το G20 θα μπορούσε να θέσει υπερβολική εξάρτηση από τα υψηλότερα επίπεδα κεφαλαίου των τραπεζών και όχι αρκετή έμφαση στην ενίσχυση άλλων πτυχών του χρηματοπιστωτικού συστήματος που βρέθηκαν ελλιπή στην κρίση.

Εκτός από την συνεπή εφαρμογή σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι σημαντικό ότι το κεφάλαιο είναι ένα μόνο μέρος της διαδικασίας βελτίωσης της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Άλλοι βασικοί παράγοντες που βελτιώθηκαν είναι η εποπτεία, η διαχείριση των κινδύνων και η διενέργεια αυτών των πραγμάτων να συμβούν, δήλωσε ο Richard Barfield.

Όπως και να 'χει, η εφαρμογή της συνθήκης «Βασιλεία III» από το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα αναμένεται να φέρει τεράστιες αλλαγές στη λειτουργία του αλλά και στην επενδυτική δραστηριότητα, πράγμα που δεν θα αφήσει

ανεπηρεάστη την πραγματική οικονομία. Το ρυθμιστικό πλαίσιο που έρχεται να προστατεύσει το χρηματοπιστωτικό σύστημα από τις παθογένειες του ίδιου του τού εαυτού, προκειμένου να αποφευχθούν μελλοντικές καταστροφικές κρίσεις, αν και δεν μπορεί να παρακαμφθεί, δεν είναι και τόσο ευπρόσδεκτο από τους μεγάλους παίκτες.

Το σίγουρο είναι ότι η «Βασιλεία III» δυσκολεύει τους μηχανισμούς κερδοφορίας, θέτοντας νέα στοιχεία και δοκιμάζοντας εκ νέου τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, ο οποίος, δυστυχώς ή ευτυχώς, αποτελεί το οξυγόνο του ανεπτυγμένου κόσμου. Η εφαρμογή της παρέχει τις απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα, κυρίως στο αν οι νέες ρυθμίσεις μπορούν να αποτρέψουν τη «νομοτέλεια των κρίσεων», σε ένα σύστημα που επιμένει να πέφτει συνεχώς στις ίδιες παγίδες.

Βιβλιογραφία

Ξένη / Ελληνική

- [1] **European Banking Authority (February 2017)**. Implementing Basel III in Europe: CRD IV package <http://www.eba.europa.eu/>
- [2] **European Banking Authority (February 2017)**. The EBA's role and tools. <http://www.eba.europa.eu/>
- [3] **European Banking Authority (February 2017)**. Basel III monitoring exercise. <http://www.eba.europa.eu/>
- [4] **Basel Committee on Banking Supervision**. (February 2006). Enhancing corporate governance for banking organizations. www.bis.org
- [5] **Annual Report 2012 - 2016** Alpha Bank. www.alpha.gr
- [6] **Annual Report 2012 - 2016** Eurobank EFG www.eurobank.gr
- [7] **Annual Report 2012 - 2016** National Bank of Greece www.nbg.gr
- [8] **Annual Report 2012- 2016** Piraeus Bank www.piraeusbankgroup.com
- [9] **Bollerslev T.** (1986) «Generalized Autoregressive Conditional Heteroskedasticity», Journal of Econometrics 31 307-327.
- [10] **Bollerslev, T., Chou, R. and Kroner, K.** (1992) ARCH modeling in finance, Journal of Economics 52, 5-59.
- [11] **Bollerslev, T. and Hodrick, R.** (1992) Financial market efficiency tests, National Bureau of Economic Research (NBER) Working Paper No. 4108.
- [12] **Jorion P.** (2003) «Basel Committee on Banking Supervision, The New Basle

Capital Accord», consultative document Value at Risk.

[13] **Jorion P.** (2001). Value-at-Risk: the new benchmark for managing financial risk, 2nd ed., McGraw-Hill.

[14] **Kupiec, P.** (1995). «Techniques for Verifying the Accuracy of Risk Measurement Models», Journal of Derivatives 3, 73-84.

[15] **Markowitz H.** (1952) Portfolio Selection. Journal of Finance, March.

[16] **Sharpe W.** (1963). A simplified model of portfolio analysis. Management Science 9.

[17] **Sharpe W.** (1964). Capital Asset Prices. A theory of market equilibrium under conditions of risk. Journal of Finance, September.

[18] **Vaughan E.** (1997) «Risk Management», John Wiley & Sons, New York.

[19] **Γαλιάτσος Κ.** (Ιούνιος 2006) «Διαχείριση του Κινδύνου Επιτοκίων», Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

[20] **Γεωργούτσος Δ.** «Κριτική επισκόπηση των νέων οδηγιών της Επιτροπής της Βασιλείας για τη κεφαλαιακή επάρκεια των Τραπεζών».

[21] **Γκαργκάνας Ν.** (19 Δεκεμβρίου 2003). Ομιλία του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος κ. Νικολάου Χ. Γκαργκάνα, στο γεύμα που παρέθεσε προς τιμήν του ηλέσχη Propeller club.

[22] **Γκόρτσος Χ.** (Μάιος 2005). Βασιλεία II και κεφαλαιακή επάρκεια των gr

[23] **Ζοπουνίδης Κ.** (1998) «Ανάλυση και Διαχείριση χρηματοοικονομικών

κινδύνων» Πολυκριτήριες προσεγγίσεις, Εκδ. Κλειδάριθμος. Αθήνα.

[24] **I.O.B.E.** (2012). «Η Ελληνική Οικονομία». Τεύχος 4

[25] **Καραβίτης Η.** (2008). «Δημόσιο Χρέος και Έλλειμμα», Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.

[26] **Παναγιώτου Ε.** (2004). «Μακροοικονομική Ανάλυση», Κεφάλαιο 9: Οικονομικές Διακυμάνσεις, Εκδότης: Τσαχουρίδης Ιωάννης.

[27] **Πετράκη-Κώττη Α. και Κώττης Γ.** (2000). «Σύγχρονη Μακροοικονομική», 1^η εκδ. Ε. Μπένου. Αθήνα.

[28] **Τράπεζα της Ελλάδος (2012).** «Εκθεση για την Ανακεφαλαιοποίηση και Αναδιάταξη του Ελληνικού Τραπεζικού Τομέα», Δεκέμβιος 2012, Διαθέσιμη στο: www.bankofgreece.gr

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

[29] www.eba.europa.eu/

[30] www.bis.org

[31] www.ecb.europa.eu

[32] www.bankofgreece.gr

[33] www.eurostat.eu

[34] www.minfin.gr

[35] www.pdma.gr

[36] www.ft.com

[37] www.nbg.gr

[38] www.alphabank.gr

[39] www.piraeusbank.gr

[40] www.eurobank.gr

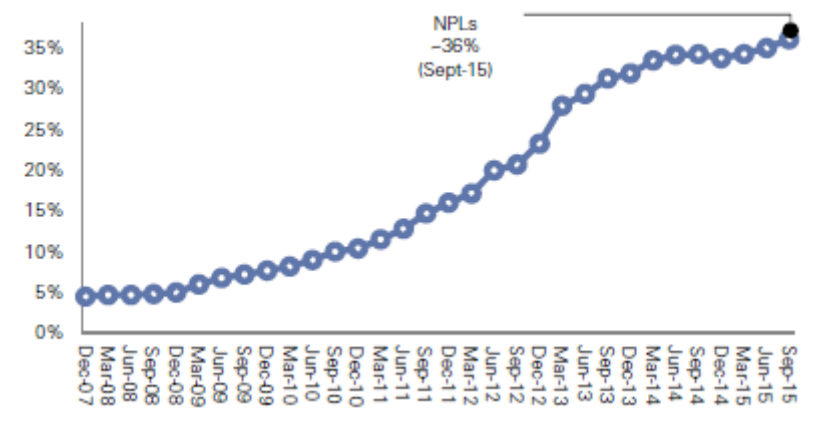
[41] www.capital.gr

[42] www.bankscope.com

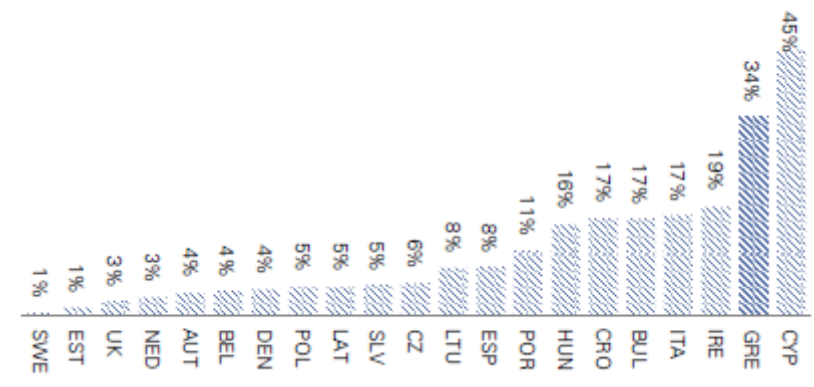
Παράρτημα

Οι τάσεις ποιότητας του Ενεργητικού στην Ελλάδα

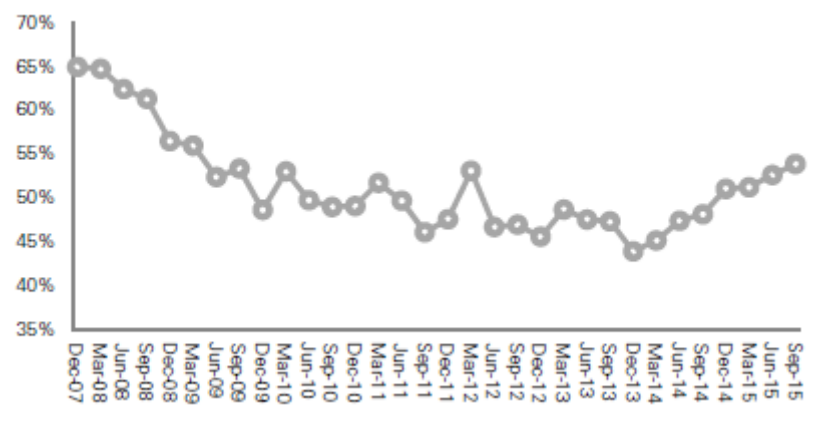
NPL ratio in Greece (as % of loans)

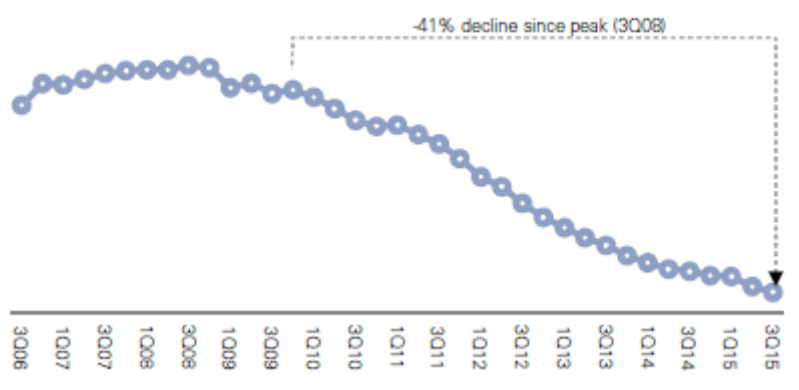
NPL ratios in Europe (as % of loans)

Coverage ratio in Greece (balance sheet provisions/NPLs)

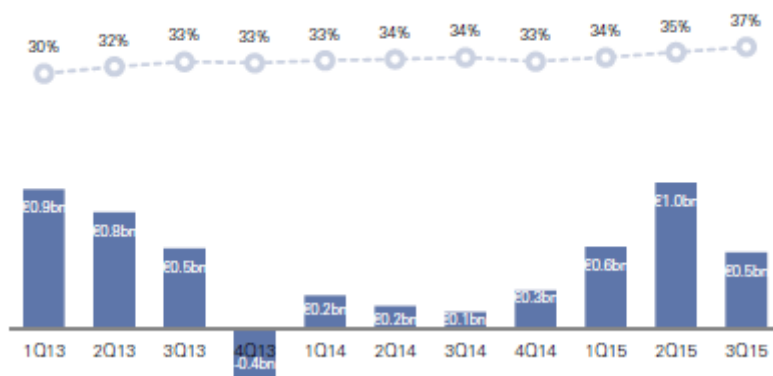

Greek Residential Real Estate Index (3Q08 = 100)

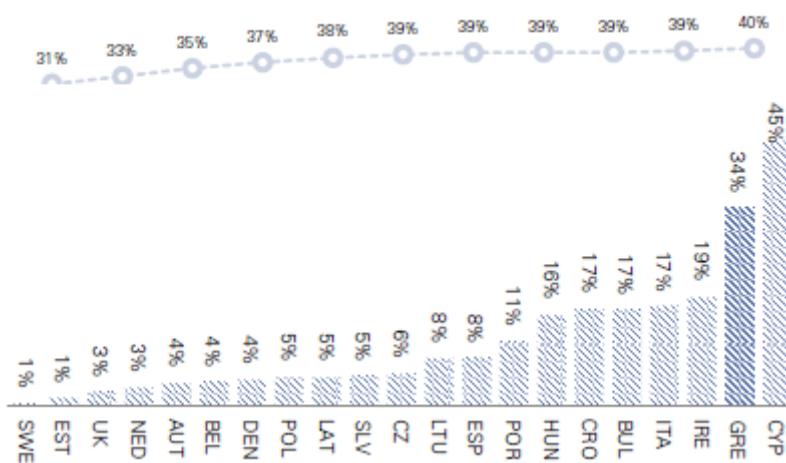
Alpha Bank

Group NPL formation (€ bn) and NPL ratio (%)

Τράπεζα Πειραιώς

Group NPL formation (€ bn) and NPL ratio (%)

Coverage ratio in Greece (balance sheet provisions/NPLs)

